CEAUŞESCU DECLARĂ RĂZBOI LUMII LIBERE

—Adrian B. COSMA—

Impodobit de presa occidentală pe nedrept cu titlul de "Conducător", pentrucă nu conduce deloc o ţară ci o distruge prin ocupaţie militară şi poliţistă, Ceauşescu este azi singurul din această lume care îşi poate îngădui orice, indiferent împotriva cui. Astfel peste noapte, adică în noaptea de Anul Nou 1989, acest distrugător de umanitate a declarat război lumii libere, prin constituirea noii AXE GHADAFI-CEAUSESCU. Să vedem despre ce e vorba.

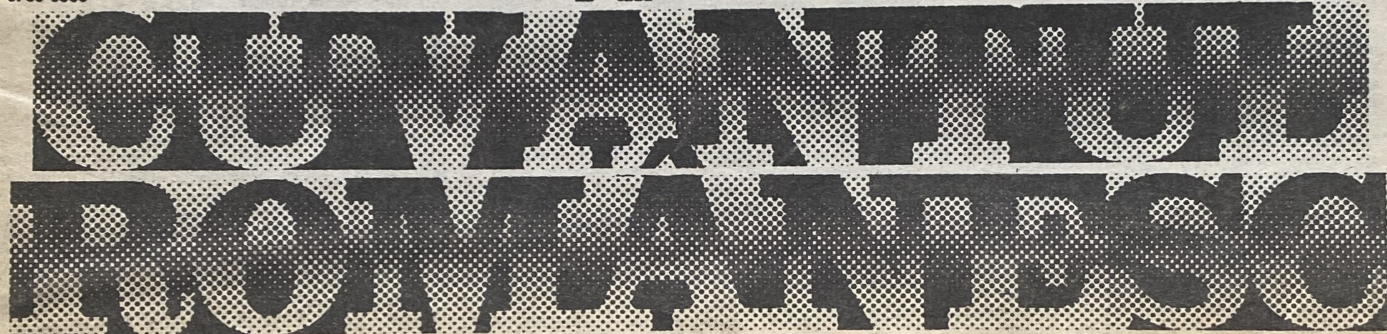
In discursul de Anul Nou zisul "conducător" zice: "Intrucât priveşte România, noi nu vrem să ne angajăm în chestiunea armelor chimice atâta vreme cât nu se ajunge la un pact general asupra lichidării armei atomice". Iar mai încolo: "Este greu de crezut că multe naţiuni ar accepta să rămână neînarmate pentruca să ajungă în poziţia LIBIEI căreia i se spune că dacă nu ascultă de unii, aceştia vor veni să-o bombardeze". Ce mai vor iubiţii noştri liberali occidentali după această declaraţie de război alături de cel care instruieşte şi alimentează întregul terorism mondial, îndreptat împotriva democraţiilor, "avertizate" puţin înainte de Anul Nou prin masacrul unor aproape trei sute de oameni care nu aveau nimic de-a face cu politica mondială, femei, bătrâni, copii? Este clar ca ziua: ne aflăm în faţa unei axe care se defineşte fără ezitare ca o axă a crimei contra umanităţii. Nimeni nu ameninţă nici pe Ghadafi, nici pe Ceauşescu cu "bomba atomică". Nimeni nu îi vor bombarda atomic, şi ei ştiu precis acest lucru. De aceea arma chimică pe care vor să şi-o fabrice este armă ofensivă de şantaj, şi nici de cum "defensivă", la fel cum e pistolul în mâna banditului. Primejdia atomică nu vine în România dela vreo bombă atomică, ci dela eventuale noi cazuri "Cernobil". Aşa că arma chimică nu ar avea nici un sens preventiv, defensiv ci unul agresiv. Dar Ceauşescu dă susţinerea morală celuilalt criminal, care poate şantaja toată Europa occidentală de Sud cu ameninţarea bombei chimice: Spania, Franţa, Italia. Ghadafi nu este doar "marele lider" al terorismului internaţional, dar este şi cel mai declarat rasist de azi, după grupările extremiste ale negrilor din U.S.A. Ceauşescu este declarat numai comunist, dar se pare că din motive tactice comunismul care la nevoie poate fi orice i-a acordat lui Ceauşescu o licenţă a dreptului de-a fi rasist, în tabăra lui Ghadafi. Acest Ceauşescu este însă singurul dintre comunişti care are legături privilegiate cu Israelul. Dumnezeu să mai înţeleagă, dar credem că nici El nu poate avea chiar atâta înţelegere. Acum se dă o stranie bătălie a acreditării aberaţiei că Ceauşescu e de fapt băiat bun, şi foarte generos în materie de comerţ. Numai că acest comerţ se face pe spinarea poporului depe care se iau zeci de piei.

Declaraţiile citate la început ar trebui să umple de oroare lumea care se arată aşa de sensibilă, de pildă în cazul unui Pinochet. Dar ţi-ai găsit. Nici vorbă. Aşa cum l-a admirat pe Ceauşescu George Bush acum vreo doi-trei ani, când după o vizită în R.S.R. a declarat oficial, ca Vice-Preşedinte al Statelor Unite, că R.S.R. este un exemplu de independenţă, l-a admirat după aceea şi un catolic din Bavaria, care după o zi petrecută în R.S.R. a cerut la întoarcere guvernului din Bonn să aibă mai multă înţelegere pentru Ceauşescu.

Neîncetat se adevereşte că încă de mult cărţile au fost făcute aşa fel împotriva României şi a Românilor încât să nu mai poată fi niciodată desfăcute. Iar soarta României este mai stranie chiar ca a Poloniei. Incă din 1918, toată lumea a fost împotriva noii Românii, România Mare. Desarticularea ei a început repede odată cu prietenia Titulescu-Litvinov. In 1940 şi 1947 România Mare a fost dislocată definitiv. Acum a venit rândul "conducătorului însărcinat să disloce poporul român nu doar din istoria şi drepturile lui, ci chiar şi din existenţa fizică printr'un genocid lent, dar perfect organizat, şi de aceea foarte eficient. Acest călău, autor de genocid, este susţinut azi de toată lumea liberă, zisă "liberală". De aceea ne întrebăm dacă nu am aterizat în zodia Marelui Bivol, care dela "viţelul de aur" din Biblie a crescut până la Regele Lumii. Nu cumva trebue să ne închinăm la el "în numele Genocidului Pacific, al Marei Finanţe şi al cinismului fără limite, amin"?

ISSN
0705-8365

Pretul unui abonamet anual
25$/50DM

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 14 Nr. 154 -FEBRUARIE 1989- PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, YUGOSLAVIA, NOUA ZELANDA

RUSIA SOVIETICĂ

-faliment şi reanimare-

Eugen BÂRSAN

Când mai toată lumea este preocupată de Rusia Sovietică, unii s'o ajute iar alţii cum să se scape de jugul ori de ameninţările ei, pentru România ea este balaurul aşezat pe fiinţa şi pământul ei, cu câteva picioare încălţate în cismă roşie comunistă.

Intervenţia imperialismului rusesc, fie el ţarist ori fie el comunist, în spaţiul mioritic românesc, pare a fi o fatalitate. Mai înainte venită sub masca "creştină" a apărării ortodoxismului iar după aceea în numele marxismului sau al ateismului. O strategie imperialistă rusească - hocus pocus - în care cel puţin pentru Români, Ivanul din Kremlin e tot Ivan, ori că'i pravoslavnic ori că-i anti-Dumnezeu.

O nemaipomenită temeritate ţine şi de unul şi de altul. Numai că la cel "pravoslavnic" ea se limita la spaţiul european şi cel asiatic, pe când la cel "anti-Dumnezeu" spaţiul temerităţii imperialiste e global.

Ea excelează prin represalii draconice împotriva opozanţilor interni şi măsuri brutale în contra statelor satelite. Si unele şi altele au generat un psihism care a tulburat liniştea lumii. Până nu de mult, ani de-a rândul au sunat în fiecare zi de Marţi, la ora zece şi jumătate, sirenele în toată America, avertizând lumea asupra pericolului ruso-sovietic. Indiferent de ce va mai veni, este vorba de ceva ce nu poate fi uitat.

Revenim la cel de al doilea Ivan, numit "Lenin", "Stalin", "Hrusciov", "Brejnev" ori mai nou "Gorbaciov". Toată această galerie roşie, e comisă pentru un ţel: să dărâme cu forţa demagogică a unei utopii numită marxism, vechea aşezare istorică a lumii, ca, apoi, pe praful şi pulberea ce se va alege după revoluţiile dărâmătoare, Rusia Sovietică să călărească pe post de atotstăpânitoare a lumii.

Si a fost un timp, mai cu seamă în anii imediaţi de după cel de al doilea război mondial, când demagogia comunistă incendiară şi-a găsit teren, în special în

Continuare in pag. 3

PERSPECTIVA EUROPEI

—George BĂLTEAN—

După patru decenii Europa de Vest retrăieşte zilele sale de glorie. Despre ea nu se mai poate spune că este teritoriul dintre Rusia şi America.

Până în anul 1992 Comunitatea Europeană va crea "Piaţa Internă" a sa sau economia unică europeană. Aceasta înseamnă unirea economiilor şi sistemului social, desfiinţarea graniţelor şi vămilor. Prin aceasta se va crea cea mai puternică economie de piaţă sau forţă economică din lume. Cei 324 milioane de locuitori, consumatori şi producători de înalt nivel, deschid perspectiva unei dezvoltări economice uriaşe.

După unirea economică, va urma crearea treptată a "Uniunii Europene", adică unirea politică a Europei de Vest.

Astfel se va ajunge în curând la cea de a treia supraputere mondială. Cea de a treia supra-putere sperie deja, prin perspectiva forţei sale, nu numai Rusia, dar şi America, Japonia şi lumea a treia. Europa devine cel mai mare concurent economic şi nu numai economic. Europa - pretinde restul lumii - poate practica o politică de protecţionism şi prin aceasta periclita exportul spre Europa a celorlalţi mari producători. Japonezii precauţi investesc în ritm alert în Europa. Ei vor să producă la locul consumului. Europenii au declarat clar însă că nu va exista nici un fel de protecţionism şi că, din contră, forţa economică europeană cere o viaţă comercială liberă în lume. Oricum, contactele explicative şi asigurative dintre Americani, Japonezi şi reprezentanţii lumii a treia, pe de o parte, şi reprezentanţii Europei, pe de altă parte, s'au înteţit.

Uniunea Europeană va fi bazată pe învăţătura creştină şi pe democraţie iar alianţa cu America va fi şi mai strânsă. Nimeni nu are de ce să se teamă de marea-putere Uniunea Europeană. Si totuşi Rusia se teme, căci ea are serioase motive de teamă. Rusia nu îşi va mai putea vedea realizat visul său de aur - cucerirea întregii Europe.

Toate încercările sale de cucerire au eşuat: ameninţarea militară, destabilizarea prin infiltrare, subversiune, terorism, şi partide comuniste, neutralizarea şi desprinderea de America. Ultimele eforturi ale lui Gorbaciov sunt sortite aceluiaşi eşec. Astfel Europa dintr'un vis, devine un coşmar pentru Rusia.

Conştient de "pericolul european", Gorbaciov încearcă foarte dibaci apropierea de Europa. El luptă pentru o strânsă cooperare economică cu Europa de Vest. In schimbul cooperării economice permite o oarecare liberalizare a vieţii în blocul comunist. Moscova a recunoscut în 1988, după 35 de ani, Comunitatea Europeană şi încă, mai mult, la cererea acestei comunităţi, în declaraţia comună CE-CAER, a acceptat ca fiecare ţară din blocul comunist să poată avea direct contact cu Comunitatea Europeană, să aibă propria sa ambasadă la Comunitatea Europeană şi să încheie acorduri şi contracte, separat de CAER. Aceasta a fost de neconceput la Moscova până acum. Acordurile aduc deja avantaje micilor ţări din Europa de Est, cu excepţia RSR.

In vreme ce forţa economică a Uniunii Sovietice este în declin, Moscova se vede confruntată tot mai mult cu o Europă tot mai puternică. Raportul de forţe în Europa se schimbă în favoarea lumii libere. Europa are un cuvânt de spus. Asupra sorţii sale nu vor mai decide alţii. Fireşte, Europa nu mai poate rămâne dezmembrată, iar Germania trebue să fie reunificată. Popoarele dela Răsărit de Elba sunt popoare europene, iar tirania comunistă impusă de Rusia nu mai poate fi acceptată. Trebue să se treacă la democraţie. Tiranii comunişti înţeleg acest curs de neoprit şi procedează, deşi lent, la adaptare. Doar Ceauşescu vrea să fie o excepţie. El trebue să înţeleagă că epoca tiranizării popoarelor a apus şi că zilele tiraniei comuniste dela Bucureşti sunt numărate.

Desigur că Estul Europei va mai avea de suportat până pe la mijlocul anilor 90, când Uniunea Europeană va fi o supra-putere real-închegată. Atunci putem aştepta un ajutor şi mai eficient din partea forţelor vestice în restabilirea unei Europe Libere dela Atlantic până la Urali.

editorial

CEVA DESPRE LIBERTATE

Vorbim mereu despre lumea liberă, deci despre ideea, atmosfera și dreptul la libertate. Libertate de conștiință, de vorbire, de scris și de manifestare, orice manifestare socială, religioasă, politică și economică fără restricții și constrângeri care ar putea împiedica libertatea oamenilor, în interiorul unei societăți democratice.

Adevărul este că toți ne bucurăm de astfel de libertăți, în această parte a continentului american, însă nu toți apreciază adevărata semnificație a ideii de libertate, care este garantată și stipulată prin constituții și legi. Nu toți respectă libertatea în esența ei, ci o prezintă în vorbe și fapte care sunt contradictorii ideii de libertate. Si spectacolul acesta devine și mai remarcabil când asistăm la cei care vociferează și bat tobele pe la întretăieri de uliți, apărând libertatea, dar numai în aparență, căci în fapt, ei doresc, cer cu strigăte de mahala, oprirea libertăților pentru alții, pe care-i privesc și consideră ca adversari-personali, politici, ideologici sau pe planul religios.

Cei mai mulți din categoria acestora sunt profesioniștii ideologiilor de stânga, sau amatorii de ideologii care promovează grupurile, asociațiile sau cluburile în care sunt înregistrați într'o formă sau alta. Pentru aceștia, numai ei au dreptul la libertate și manifestare publică, căci anatemizează pe toți cei ce nu sunt asociați cu ei, și-i blestemă -în numele libertații- cu tot felul de etichete denigratorii, ca la ușa cortului. La orice atac sau insultă provocatoare, li s'ar răspunde, ca la circul cu cutii magice cand apar etichetele gata făcute, scrise în culori și limbaj de țațe certărețe.

Unii din categoria vajnicilor (dar falșilor) apăratorii ai libertăților și-au însușit semne de tabu, pe care le flutură prin târguri, și nu îngăduie nimănui, nici să le pomenească numele, necum faptele. Ei au dreptul la minciuni, falsificări, insulte, calomnii și atacuri asupra oricărei ființe, formațiune, religii și zeități, deci pentru ei există o libertate nelimitată. Insă, numai atât. Alții nu au nici un drept la nici un fel de libertate, și se grăbesc, cu răcnete și vorbe înveninate să ''demaște'' (ca la Pitești), pe toți aceia care nu înțeleg că libertatea nu este pentru ei, indiferent de decență, adevărul sau curățenia gândului și faptelor sale.

Toți cei ce nu sunt de stânga sau nu fac parte din categoria lor -ideologie, religie, utopie- sunt blasfemiați să nu se bucure de libertăți. Libertatea este proprietatea acestor vântură-lume, care își arogă puteri dominatoare și asupra libertăților. Ei au chiar libertatea de a tiraniza în forma cea mai deplină. Si nu au remușcări, căci ei nu au conștiință morală, nu au legi morale și nici idealuri morale.

Ne vine greu să înțelegem comportamentul acestor indivizi care se bucură de toate libertățile în continentul american și canadian, căci ei nu au nimic comun cu valorile spirituale ale Americii și Canadei. Işi revendică pentru ei doar libertatea de a urî, lovi, calomnia și ataca pe alții. Si când este vorba să răspundă de actele lor -la lumina zilei- ei se ascund în hrube și spelunci, căci acești ''netemători'' de morală, se tem îngrozitor de lumina adevărului.

Nu credem că este indicat să se desfășoare campanii de presă sau legale împotriva acestor vagabonzi iresponsabili ai exilului românesc. Căci ei nu reprezintă nimic în complexul acestui exil, doar scandal și tobe sunătoare și hodorogite.

Nimeni nu le poate da crezare și nimeni nu are timp pentru agitațiile lor pline de minciuni și calomnii.

Este bine însă, din când în când, să-i biciuim ușor, să le amintim că au un fel neobișnuit, întortochiat, de a pricepe binefacerile libertății. Si dacă am scăpat de teroarea dictaturii comuniste, nu vrem să acceptăm tirania unor falși propovăduitori ai libertății și nu putem accepta strâmbătatea lor de gând și faptă.

George BĂLAŞU

CE MAI POT BISERICILE ?

——Horia STAMATU——

In ultima vreme s'a lansat o nouă modă: ''Sobor''; manifest împotriva ''Conciliului Vatican II.'' E ceva cam fără cap și coadă, cu deosebire lipsit de stil. Tocmai azi când Papa adună toate religiile să se roage pentru pace. La anacronismul din țară se răspunde cu altul. Recrudescența nevoilor religioase din toată lumea arată că în ciuda ''soborului universal văzut'', ''soborul nevăzut universal'' a rămas integru. Si azi acesta privește pe toți cei ce suferă asupririle ateismului.

De ce s'a rupt odată ''soborul văzut'' ne ajută să înțelegem Eminescu: ''Cât despre catolicism ca instituție universală, nu putem tăgădui meritele lui într'adevăr extraordinare pentru cultura omenească. Pusă în fața unor rase aspre, abia răsărite din locuințele lor primitive și abia aruncate asupra civilizației antice, pe care au călcat-o în picioare, biserica era singurul punct luminos nu numai pentru cultură în general, dar chiar pentru libertatea dezvoltării omenești'' (''Religia'', Timpul, 1880). De aceea s'a despărțit ierarhia de Apus de cea din Răsărit: pentrucă avea anumite probleme locale specifice, copleșitor de grele. Bineînțeles că universalitatea ''bisericii nevăzute'' a unei aceleeași credințe nu s'a rupt deloc, ea fiind opera Duhului Sfânt. Spunem aici ''local'' pentrucă ne referim la cadrul dimensiunilor Europei occidentale, subcontinent al Europei. Subcontinentul Europei dela Răsărit avea alte probleme. Nici unul dintre sistemele ierarhice ale celor două subcontinente nu putea să rezolve toate problemele creștinilor. Despărțirea s'a făcut cu urmarea realistă a unor ''universalități locale'' ale ierarhiilor de Apus și de Răsărit. Catolicii și-au văzut cu vigoare de domesticirea barbarilor, proces milenar, iar într'al doilea mileniu universalitatea locală a Răsăritului a avut greu de furcă cu alți barbari, Turcii, după ce suportase și atacul nesăbuit al unor ''cavaleri'' din Apus. Puteau fi Turcii opriți să desființeze universalitatea locală a Răsăritului? Cum nu au fost opriți înseamnă că nu puteau fi opriți. A rămas doar un mic ''Bizanț după Bizanț'', cum spunea Iorga: Tările Românești, care timp de două secole au zăgăzuit pe Turci, cu plata unei grele epuizări istorice.

Eminescu nu a fost catolic, dar a explicat așa de bine rostul catolicismului în istoria Occidentului, încât ne întrebăm cum am putea fi anticatolici? Cum, tocmai noi care-am dat asemenea geniu să cădem într'un anacronism rusesc? Dar nici barbarii care-ar trebui domesticiți nu suntem pentrucă nu am fost niciodată. De aceea anacronic este pentru toată lumea să fugim dela o parohie la alta din oportunism politic destul de primitiv, ca al altora acum vreo mie de ani. Pentru noi Românii și pentru România Biserica Română, la fel de ortodoxă și universală în credință ca și cealaltă, nu poate să facă azi nimic. Iar grijile care apasă pe umerii Sfântului Părinte nu cad deloc mai puțin greu ca întreg pământul pe umerii lui Atlas. Noi, și noi Romani dela Impăratul sau nu, îl iubim pe Sfântul Părinte, îl admirăm, îl stimăm fără restricții mentale, și ne rugăm pentru el în bisericile noastre ortodoxe libere, dar credem că imensa lui luptă apostolică nu poate fi convertită la o acțiune de politică ce trece de puterile Bisericilor. Nu a putut face nimic împotriva genocidului până în 1945, și nici împotriva celor următoare pentrucă, Biserica nu mai poate ca acum o mie de ani să facă Regi și Impărați. Biserica a rămas o forță spirituală a cărei putere vine azi numai dela ''soborul nevăzut'' nu dela regimurile politice care toate sunt împotriva ei, pe față sau pe ascuns. Oamenii își ucid azi copiii ca la noi altă dată pisoii pe care îi înnecau fără nici o grije. Prin avort subcontinentul occidental trăiește cu genocidul în casă ca și subcontinentul din Răsărit cu ale lui. Aruncarea sufletelor la gunoi nu este o crimă mai mică decât genocidul din Răsărit. Este vorba de ce se poate și de ce nu se poate face, iar sub acest aspect Bisericile sunt reduse la neputință de o nouă barbarie, cu cele mai îngrozitoare mijloace de distrugere. De aceea ''sobornicismul'' de azi este la fel de anacronic ca și ''anticatolicismul'' muscălesc de ieri sau al comisarilor ocupației de azi. Exilul este plin de discordii, așa că nu ar trebui să adăugăm încă una. Deplângem pe cei ce nu mai au încredere în voia lui Dumnezeu care n'a pedepsit pe Români pentrucă sunt ortodocși. Noi ne rugăm pentru o nouă Românie liberă cu cele două Biserici ale ei libere.

Românii trec azi prin cea mai grea perioadă din istoria lor, si sunt pedepsiți, nu se știe de ce, cu nimicirea. Dar nu sunt învinși. Nu vor fi învinși pentrucă așa ortodocși cum erau, ei nu au fost învinși într'un mileniu. In tot acest mileniu ''soborul nevăzut'' nu a fost spart, și prin el ne vin semne dela Dumnezeu.

De vreo cinci ani vin mii de oameni de peste tot din lume în satul croat Medjugorje. Acolo, din 1981 se arată Maica Domnului, cum s'a arătat la Lourdes și la Fatima. Miracolul se petrece într'o regiune catolică din fosta Iugoslavie ortodoxă, azi foarte puternic atee. Dar să nu uităm: Iugoslavia este singura țară occidentală în care s'au adunat creștini de amândouă felurile și mohamedani. Iar cel ce-a făcut știut acest miracol în America este un pastor luteran. Să nu fie acesta un semn dela ''Soborul nevăzut''? Care cu eternitatea este mai presus decât ''orice conducere vizibilă'' lucru foarte necesar pentru alianța atlantică, unde e vorba de ''armată''. Religia este însă altceva decât ''armatele vizibile''.

Iar oricine dintr'o parte sau alta care mai gândește în termenii ''schismă-schismatici'' arată că a rămas în urmă cu 900 de ani, ca la Patriarhiile sub controlul ''securităților'' de dincolo de ''Cortina de fier'', înstituție a ultimei schisme, operă de răzvrătire împotriva lui Dumnezeu și a dreptății neamurilor.

CĂTRE REDACȚIE

*TRAISKIRCHEN, AUSTRIA - Primesc în fiecare an ziarul C.R. aici în campul dela Traiskirchen, sub auspicii filantropice. Acest ziar de mare ținută, cu comentarii politice judicioase și de bun simț, scrise de oameni talentați și cu dragoste de țară, dovedește de mulți ani maturitate, orientare echilibrată, detașare față de polemici degeneratoare în defăimări neplăcute, ținută austeră, seriozitate. Caracterul său pur angajat în lupta exilului și formarea conștiinței naționale, a făcut din Cuvântul Românesc o tribună națională în străinătate, un partener pentru fiecare refugiat, o forță a opoziției românești din afară.
Forța, penetrația sa în toate straturile sociale și de diferite coloraturi, vin dela dragostea și consecvența cu care colectivul redacțional scrie fiecare rând.

In paginile Cuvântului Românesc mulți și-au regăsit prietenii, rudele, copiii, părinții, pe care nu sperau să-i mai vadă vreodată. La sosirea pentru prima dată în Occident, citind acest periodic simțim că nu mai suntem singuri, avem pe cineva alături, un sprijin și suntem mulți... Inimile Românilor se înflăcărează acum când libertatea în România este mai aproape ca oricând.

Primiți sincere felicitări pentru munca depusă cu dragoste și patriotism național. La Mulți Ani! Cu toții așteptăm nerăbdători un schimb de locuință a redacției Cuvântului Românesc în Str. Sărindar de acasă.

Nicolae SOLEA

*CLEVELAND, OHIO, USA - ...în urma discuției noastre telefonice din 11 Noembrie 1988, doresc să clarific o chestiune, astfel ca adevărul să iasă la iveală...

... Nu am știut nimic și nici nu am auzit vreodată de Ion Pacepa, până când acesta nu a fugit din România, dar trebue să-l felicit că a vut curajul să declare că guvernul român duce o vendetă împotriva Arhiepiscopului nostru care a plecat pentru simplul motiv că acesta a refuzat să coopereze cu Patriarhul român, căutând astfel să apere interesele Bisericii noastre în Statele Unite.

Cunosc sigur aceste lucruri, fiindcă trebue să spun cu mândrie că am fost unul din confidenții Arhiepiscopului Valerian Trifa.

Datorită eforturilor domnișoarei Simmons, reporter care lucrează la ziarul Baltimore Sun, s'au depus mari stăruințe pentru a obține dela curțile de justiție mărturia originală a lui Ion Pacepa din 5 Octombrie 1979, dată în timpul interogărilor. Mărturia aceasta a fost poate reprodusă în cartea sa ''Orizonturi roșii''. Prea multă lume însă face excepție dela această carte, susținând că Pacepa ar fi făcut aceste mărturisiri înainte de publicarea ei. El a făcut acest lucru cu ani în urmă, dar nu pot fi de acord cu Departamentul de Justiție, care prin Oficiul de Investigații speciale a blocat aceste informații, chiar și după ce Arhiepiscopul Trifa a părăsit țara.

Pentru informația Dvs. si a cititorilor Dvs., alăturez o copie de 10 pagini ale declarațiilor lui Ion Pacepa, complet cenzurate, după ce primisem totuși promisiunea că declarațiile respective vor fi puse la dispoziție. Datorită mașinațiilor O.S.I. (Oficiul de Investigații speciale) din Departamentul de Justiție, această parte a declarațiilor , care oricum nu cuprinde secrete de stat, a fost reclasificată cu notația de a fi revăzută la 9 Noembrie 1999.

Dragă Domnule Bălașu, sunt mândru că sunt American, dar nu pot exprima decât dezgust pentru acțiunile pe care unele din persoanele publice oficiale le execută pentru a justifica interesele unor grupări naționale și politice...

Avocat John J. SIBISAN.

REDACȚIA ZIARULUI NU ÎMPĂRTĂŞEŞTE ÎNTOTDEAUNA IDEILE ȘI PUNCTELE DE VEDERE ALE COLABORATORILOR DIN ARTICOLELE SEMNATE.

Second Class Mail Registration Number 4133

RECONSTRUCŢII, NU DĂRÂMĂRI DE SATE

Constantin I. UNTARU

După dispariţia regimului Ceauşescu, să nu ne închipuim că, peste noapte, viaţa va intra cu totul în normal, în ţara noastră. România a suferit timp mai îndelungat decât alte state satelite, şi ca atare va trece prin faze de refacere mai lungi şi mai profunde, fie de natură economică, fie de natură de sănătate corporală sau mintală. Inflaţia şi şomajul, ţinute astăzi sub capac, în mod artificial, de regimul comunist, vor izbucni cu violenţa la suprafaţă, iar bolile sociale ca tuberculoza, reumatismul sau rahitismul la copii, şi mai ales bolile mintale, vor necesita un îndelungat şi imediat tratament, pe scară întinsă pentru însănătoşirea cât mai grabnică, cel puţin pentru generaţiile mai tinere ale neamului, în vederea continuităţii lui istorice, pe pământul strămoşesc.

Pentru a ne face o idee a catastrofalei situaţii a igienei publice în oraşe chiar de rangul întâi, ca Iaşul, este suficient de a spune că din lipsa săpunului, băilor calde în timpul iernii şi alte articole de toaletă şi igienă - epidemiile de păduchi şi ploşniţe, au luat proporţii endemice, mai ales la locatarii apartamentelor, în care şobolanii flămânzi se caţără din pivniţele pline de gunoaie, în sus pe conductele de toaletă, atacând în timpul nopţii pe locatari în paturi - ceea ce ne aminteşte de epidemiile de ciumă neagră din Evul Mediu, în care milioane de oameni au pierit din lipsa de igienă.

Revenind acum la bolile mintale, de care nu numai oamenii de rând, trăind sub "stress" (tensiune) aproape o jumătate de secol - dar chiar, şi mai ales, "nomenclatura" în cap cu Seful, suferă într'o măsură şi mai mare - va trebui, la eliberarea ţării de molima marxist-leninistă - să se ia măsuri grabnice de tratarea celor bolnavi în condiţiuni eficace. Unii dintre aceştia se vor putea însănătoşi, alţii însă vor rămâne cu bolile lor mintale pentru restul vietii.

Tratarea unor astfel de pacienţi psihici s'a mai pus şi în alte ţări, ca Germania de Vest, care n'a avut de suferit atât, din punct de vedere mintal, după ultimul război mondial, ca România.

Soluţia cea mai bună de tratament, pe durată, s'a dovedit a fi prin construirea de sate speciale, în care cei bolnavi sunt integraţi în munci agricole adecuate, sub supravegherea unui personal medical, compus din ţărani sănătoşi la minte. Un astfel de sat, Hohenroth, lângă Augsburg, este cunoscut sub numele de: "Das helfende Dorf" (satul ajutător), iar pacienţii sunt persoane între 18 şi 52 de ani. Acest tratament organic, în mijlocul naturii, s'a dovedit mai eficace, atât din punct de vedere medical cât şi economic - pacienţii prin munca lor voluntară şi neplătită, contribuind nu numai la acoperirea cheltuielilor inerente întreţinerii lor - dar şi la un beneficiu substanţial pentru întreprinderea satului. S'a dovedit o soluţie mai bună decât menţinerea celor bolnavi în apartamente de oraşe, în mijlocul familiilor lor. In felul acesta se proiectează crearea unor astfel de sate şi în alte regiuni ale Germaniei de Vest, unde se estimează a fi circa un milion de persoane, care suferă de boli mintale. Desigur că în România sunt şi vor fi încă şi mai mulţi.

RUSIA SOVIETICĂ

Urmare din pag. 1

părţile mai sărace de lume dar şi în sânul muncitorimii şi capetele unor filosofi din lumea vestică.

Fără îndoială că acei ani au fost un fel de epocă de aur ai propagandei comuniste. Ce-a urmat, a fost timpul de desumflare a ei. După aparenta ascensiune ideologică, începe decăderea. In primul rând, pentrucă între demagogia marxistă, lansată cu o forţă teribilă de incendiere a lumii, şi sistemul comunist pus în practică, contrasturile s'au arătat cu fiecare zi tot mai evidente, şi ca atare tot mai greu de înghiţit. In special de partidele comuniste din Europa occidentală şi de filosofii pro-marxişti şi pro-sovietici.

Lumea ia tot mai mult cunoştinţă că Rusia Sovietică trece prin serioase probleme. Pe cât propaganda ei ideologică de fericire a lumii prin comunism merge înainte pe atât ea devine tot mai mult cel mai ilustrativ exemplu de faliment al sistemului comunist. In fapt, nu este în stare să se autohrănească şi oferă cetăţenilor ei, doar condiţii de viaţă de lumea a 3-a. Plaga falimentului comunist se extinde şi la sateliţi. El este, în primul rând, de natură agrară şi industrială. O consecinţă firească a faptului că, ţăranii, din stăpâni, au fost transformaţi în lucrători zilnici de norme, iar în ce priveşte industria cu cât forţa comunistă a statului pune mai multă presiune pe muncitori, cu atât ei produc mai puţin.

Dacă falimentul comunismului a fost un lucru de aşteptat, ceea ce surprinde e faptul că el este supus unei urgente reanimări cu ajutor salvator capitalist. America dă Rusiei Sovietice pâinea, Germania Federală i s'a comis cu un ajutor-credit de 1.6 miliarde dolari, Italia cu un credit de 775 milioane dolari iar Anglia, Franţa şi Japonia cu un ajutor-credit de 6.6 miliarde dolari. Fără îndoială, o extrem de generoasă asistenţă capitalistă - de prim pas - dată reanimării comunismului ajuns la ananghie.

Si, Gorbaciov vrea mai mult. Iar ca mijloc de înduplecare a Occidentului în această privinţă, ţine un mare discurs în faţa Naţiunilor Unite, prin care anunţă un plan de o viitoare reducere a forţelor militare sovietice. Dar cu acest discurs, de care Occidentul s'a lăsat impresionat, el n'a pus capăt nici comunismului ideologic revoluţionar, care merge înainte, şi nici aşa zisului "război rece" dintre două lumi.

Războiul rece înseamnă marile şi stringentele cauze legate de situaţia geo-politcă din Răsăritul Europei, care, în fapt, ţine Occidentul şi Rusia Sovietică în confruntare. Si, până una alta, ţinerea popoarelor din acea zonă în lanţurile comuniste, continuă.

Pasul următor ar fi, şi falimentul acestor lanţuri. Si s'ar părea că şi acel faliment e pe cale de erupere din găoace. După o asemenea aparenţă, prezumtivă, timpul groazei comuniste ar începe să se schimbe mai degrabă decât s'ar fi putut crede. Pentrucă la falimentul economic al comunismului - faliment creator de probleme -, se mai adaugă şi ce zace în complexul faptului că în Imperiul Ruso-Sovietic, Ruşii - propriu zis - nu alcătuiesc decât cam jumătate din populaţie, cealaltă jumătate fiind alcătuită din diferite alte naţionalităţi, care, profitând de situaţia critică în care se află imperiul roşu din cauza falimentului economic, au început să se mişte.

Reflectând asupra acestui lucru, nu putem decât să ajungem la judecata logică, că e foarte posibil ca să se întâmple şi cu Imperiul Ruso-Sovietic ce s'a întâmplat, de exemplu, cu Imperiul Roman sau cu cel Austro-Ungar. Adică desmembrarea.

Deci, păzea! la această mişcare, care prin ascensiunea ei poate duce la sfârşitul Imperiului Ruso-Sovietic.

Eugen BÂRSAN

TOVARĂŞUL CEAUŞESCU RĂMÂNE INAMICUL ŢĂRII NR. 1

"Cu ocazia Plenarei Comitetului, etc., etc.," tovarăşul 'Peltea Lungă" a vorbit fără căpăstru de-a umplut 7 pagini din "Rom. Lib." 29.12.88).

A dat cu oiştea prin toate: "Istoria milenară," a vorbit de unitatea "dintre partid şi popor" şi-a pomenit despre lupta de "eliberare socială şi naţională", etc. Un serial de palavre prin care încearcă să explice: "Trecerea la organizarea pe baze socialiste a întregii vieţi economico-sociale, la construirea socialismului." Ceauşescu nu pomeneşte de situaţia prezentă, ci vorbeşte de ce-a fost ieri şi de ce-o să fie mâine... după ce-o să treacă "pururea" ...ziua cea de azi.

Strâns cu uşa de protestul lumii civilizate care se opune planului infam de a distruge satele, "Secretarul" trage cu vopsea tricoloră peste programele "...de organizare şi sistematizare a teritoriului, a localităţilor patriei."

(Sublinierile noastre). Blocurile cu privată şi bucătăria comună au devenit localităţi... "patriotice"!

Reproducem din "Expunerea tovarăşului..." care, pentru a nu-şi pierde meridianele de care-şi agaţă prestigiul lui, seamănă bănuiala că şi-a mutat părerea şi va încetini marşul buldozerelor:

"In procesul industrializării şi urbanizării s'a produs însă o puternică deplasare a populaţiei din comune şi sate spre centrele orăşeneşti şi, îndeosebi, spre oraşele mari. Este adevărat că dezvoltarea fortelor de producţie pe teritoriu...a încetenit această deplasare şi a avut un efect pozitiv în stabilirea forţei de muncă, a oamenilor şi a familiilor lor în localităţile mai mici, în comune."

"Cu toate acestea, multe sate şi comune au cunoscut o puternică depopulare. De aceea, sunt necesare măsuri hotărîte pentru a IMPIEDICA DEPOPULAREA (Sublinierile noastre) localităţilor rurale, pentru organizarea lor pe bază modernă şi crearea condiţiilor care să asigure locuitorilor tot ce este necesar pentru o viaţă demnă, civilizată,"

O "stânga 'mprejur" cu viteză de rachetă: Ceauşescu e stegarul care a salvat satele prin "dezvoltarea forţelor de producţie" şi acum e îngrijorat că: "...multe sate şi comune au cunoscut o puternică depopulare."

Dacă Ceauşescu ar fi sincer şi ar dori să repopuleze satele atunci să redea ţăranului o parte din pământul furat şi să-l lase să se gospodărească singur, aşa cum a făcut-o de mii de ani.

A trecut ţăranul prin secetă, inundaţii, războaie, ciumă, năvăliri barbare, dar n'a fost niciodată mai ameninţat decât este acum de potopul "Decretelor" salvatoare şi sfaturile "Fiului Iubit".

Ceauşescu şi-a imblânzit gândurile nu de dragul satelor, bisericilor şi culturii româneşti ci de protestele lumii civilizate.

Pentru salvarea, a ce-a mai rămas de salvat, noi trebue să continuăm cu demascarea tiranului din Bucureşti.

Stroe MOLDOVANU

«HYMNE À LA SÉRÉNITÉ» G. Dumitresco - Vallorbe

Răspuns la un apel adresat agenţilor ceauşişti

DOMNULE DIRECTOR,

Intr'unul din numerele "Cuvântului Românesc", mai precis în cel din Octombrie 1988, am citit un apel semnat de Valeriu Vianu şi adresat "către toţi spionii ceauşişti din lumea liberă". Nu era o invitaţie obişnuită, ci un strigăt mustrător, spus franc, care venea ca o palmă troznită direct pe obrazul agenţilor şi spionilor ceauşişti din Occident. Era un strigăt disperat la trezire, care nu putea să nu pună pe gânduri nişte oameni ca mine.

Ca să fiu sincer, eu l-am citit nu numai odată, ci de câteva ori; dar la fiecare lectură a lui îl înţelegeam parcă tot mai clar şi tot mai altfel decât la început. Parcă mi se adresa numai mie. Căci trebue să vă fac o tristă mărturisire: din păcate, sunt unul din aceşti agenţi sau cum vreţi Dv. să-i numiţi. Intr'adevăr, este o meserie ingrată, murdară şi destul de periculoasă în acelaşi timp, nu atât din partea serviciilor secrete străine care ne urmăresc, cât din partea observatorilor din România ceauşistă care ne pot lichida într'o clipă dacă simt că am călcat strâmb. Trebue să lucrăm foarte prudent, foarte inteligent şi profesional, cu ochii în zece.

Istoria mea este destul de lungă ca să o pot cuprinde pe de-a întregul în aceste câteva rânduri şi să o pot explica detailat cititorilor Dv. care oricum tot nu m'ar scuza oricât de multe scuze aş invoca. Este totuşi suficient să vă spun că, pe zi ce trece, chiar în rândurile unor oameni ca mine, "fără milă şi fără conştiinţă", cum ne descrie autorul că suntem, chiar şi nişte oameni ca noi, luând deseori contact cu realităţile dezastruoase din ţara noastră, nu putem să ne acoperim ochii şi să spunem la infinit că nu vedem; nu putem să ne astupăm urechile şi să pretindem la infinit că nu auzim. Totul este foarte vizibil, foarte audibil şi oricât de slugă ai fi, răul îţi sare în ochi la tot pasul pe tot întinsul patriei noastre. Realităţile sumbre din România depăşesc orice închipuire, iar noi cu atât mai mult avem posibilitatea a le compara, cu cât putem în permanenţă a pune faţă în faţă prosperitatea Occidentului şi tragedia Românilor.

Eu unul m'am simţit profund vinovat de această stare catastrofală creată de preşedintele Ceauşescu. Când am intrat în partidul comunist şi când Ceauşescu a venit la putere, credeam sincer că România va prospera la cel mai înalt nivel şi că preşedintele este omul aşteptat de naţiunea noastră. Acum, după 24 de ani, sub conducerea sa, când România a devenit ultima ţară socialistă ca nivel de trai, iar Ceauşescu cel mai odios dictator, oricât de bine m'ar plăti el pe mine ca să-i slujesc cu sfinţenie peste hotare în calitate de spion, trebue să vă spun că în realitate am şi eu o conştiinţă a mea, că am şi eu părinţi şi rude care deplâng sincer meseria pe care mi s'a dat să o practic, căci exceptând pe părinţii mei care se pot alimenta în mod corespunzător (totuşi, chiar şi ei mai dificil în ultima vreme), exceptându-i pe dânşii, toate rudele mele, toţi cunoscuţii mă ocolesc şi mă privesc cu teamă şi răceală, pentrucă au simţit cine sunt şi pe cine slujesc; şi ştiu că dânşii suferă alături de tot poporul.

Mă simt vinovat faţă de toţi şi în special după ce am citit cartea lui Pacepa, mă simt chiar şi mai vinovat. Multe lucruri descrise de el acolo nu le ştiam nici eu; multe altele văd că nu le ştie nici el, căci, de când a cerut azil politic în Occident, multe s'au schimbat în mod radical. Iar această schimbare structurală a costat enorm de mulţi dolari. Dar să ştiţi că am şi eu o conştiinţă a mea personală, chiar dacă a stat multă verme adormită; am şi eu simţămintele mele proprii şi punctele mele de vedere - numai ale mele - care nu mai coincid deloc cu cele ale lui Ceauşescu. El este de fapt marele trădător şi nu eu! In plus eu sunt totuşi foarte român (iar el, după câte s'a aflat, nu este nici măcar de origină română) şi regret profund că l-am slujit, după cum am regretat întotdeauna că sume uriaşe de bani, cu care ar putea fi redresată ţara, sunt irosite în continuu pe activităţi murdare ca ale noastre aici în Occident.

Iată pentru ce, Domnule Director, în sufletul meu s'a purtat o luptă aprinsă, după cum cred că s'a purtat şi se mai poartă încă aceeaşi luptă neliniştitoare şi în sufletul altora ca mine. Sunt sigur că unii dintre ei vor urma exemplul meu şi al generalului Pacepa, fostul nostru şef. Căci, într'adevăr, nu-l slujim nici pe Stefan cel Mare, nici pe Mihai Viteazul, nici pe Cuza Vodă, ci pe un om bolnav de boala urieşismului deşi este un pitic politic.

Apelul acela m'a făcut să nu dorm liniştit nopţi de-a rândul. A fost un duş rece pentru mine. A fost dureros. Si acum, când vă scriu, am ziarul cu apelul înaintea ochilor. Sună ca o chemare, ca o deşteptare şi ca o sentinţă venită din străfundurile zbuciumatei noastre istorii. Decizia trebuia luată odată. Mă gândisem la acest lucru chiar şi înainte de a fi fost publicat apelul. Dar eu am luat această decizie cu circa o lună în urmă, după ce s'a dat o luptă acerbă în sufletul meu. Mi-a trebuit însă mult curaj.

Intr'adevăr, sfatul apelului era foarte bun şi foarte necesar, mai ales în aceste zile triste pentru ţara mea, unde nici Securitatea nu mai ţine în întregime cu dictatorul. Chiar dacă nu am fost primul care am spart ghiaţa, judec că însuşi curajul meu va da curaj şi altora angajaţi în probleme similare celor practicate de mine. Trebuia să fiu şi eu odată cu adevărat alături de întreg poporul meu, căci nu pot sluji la infinit, Domnule Director, pe un inconştient, pe un antidemocrat ca Ceauşescu. Vreau să repet: sunt Român şi îmi este cu adevărat milă de neamul acesta atât de chinuit şi de strivit ca niciodată, atât de lipsit de orice drepturi cât de cât elementare, în timp ce mie, pe nemeritate, mi s'au pus toate la dispoziţie.

Credeţi că noi nu vedem această injustiţie colosală?

Credeţi că un om normal o va suporta la infinit? Nu puteam rămâne însă toată viaţă surd şi mut şi cu inima de câine numai pentru că un dictator a ordonat să ne comportăm aşa!

Decizia mea, cum v'am arătat, a fost deja luată atunci când am pus mâna pe telefon şi am cerut un interviu la unul din birourile occidentale care se ocupă cu probleme de această natură. Intr'adevăr, dânşii s'au purtat cât se poate de corect şi de omeneşte cu mine. Nu m'au arestat ci, dimpotrivă, m'au felicitat pentru curajul şi decizia luată. Acum sunt foarte des în legătură cu ei, pe canale intangibile reţelei româneşti. Ceea ce mi-au cerut imediat a fost o listă cu colaboratorii mei din diferite zone, pe care n'am ezitat să le-o dau. Stiu că în felul acesta Ceauşescu va mai primi încă o lovitură.

Să nu creadă că el face tot ce vrea cu noi! Le-am oferit lista cu toate amănuntele de rigoare şi cu fotocopii redate decodat. Cu toţii aveam pe-aici sarcini foarte importante pentru dictator, dar foarte păgubitoare pentru poporul român. Desigur, colegii mei vor fi probabil prinşi, arestaţi sau numai observaţi pas cu pas, spre a fi depistaţi şi "localnicii" din reţea. Până acum însă îi văd pe toţi" la lucru".

Stiu că în felul acesta m'am răzbunat, aşa cum merita, pe activitatea unui dictator iresponsabil, pe acest Caligula jumătate dement, care pune mai mare preţ pe noi spionii decât pe poporul adus într'o stare jalnică de plâns. Se ştie însă că atunci când nu-i mai convine, la nevoie, se descotoroseşte şi de noi cu repeziciune şi chiar se răzbună cumplit precum toţi tiranii procedează.

Consider că am făcut ceea ce trebuia chiar mai demult să fac. Regret că a trebuit să aştept un stimulent citit într'un organ de presă şi că n'am luat această iniţiativă încă mai demult. Poate însă că nici acum nu este prea târziu. Renunţând la a-l sluji pe Ceauşescu, în nici un caz nu am trădat poporul, cum imediat s'ar grăbi şefii mei să spună la Bucureşti, ci am slujit poporul (pentru prima dată cu adevărat!)

Prin gestul meu l-am denunţat în primul rând pe dictator cu întreaga sa supra şi infrastructură şi am făcut-o fără nici o mustrare de cuget, cu inima uşurată, cum au făcut-o şi alţii, inclusiv fostul nostru şef, generalul Ion Pacepa, fiind convins că, în felul acesta, contribui la accelerarea procesului de distrugere totală a dictaturii celor mai mari duşmani ai poporului român, Nicolae Ceauşescu şi clanul său detestat de o omenire întreagă.

Un "trezit".

PLÂNGE NEAMUL

Plânge neamu'n mine, mamă,
îl aud cum se destramă.
Inăuntrul meu de sânge,
plânge neamul şi se frânge.

Plâng cărările spre lună,
plânge marea, valul sună.
Plânsul urcă'n cer prin stele,
de-a făcut râuri prin ele.

Plânge viaţa şi izvorul
plâng şi munţii, plânge dorul.
Numai lacrimi curg pe cale,
s'a'negrit gândul de jale.

Plânge neamu'n mine, mamă,
de urât, de rău, de teamă.
Plâng speranţe'n prag de moarte,
visuri plâng, până departe.

Plâng şi morţii'n cimitire,
plâng şi cobele'n neştire.
Pe Golgota se tot duce,
neamul meu ucis pe cruce.

Gheorghe RĂDULESCU

ÎNSEMNĂRI PE MARGINE DE CALENDAR

—Mircea IONNIŢIU—

Urgia care s'a abătut asupra României se înteţeşte pe zi ce trece, iarna adăugând contribuţia ei nefastă.

In Europa, reprezentanţii guvernelor şi ai parlamentelor din Vest primesc protestele celor care, chiar nefiind de origină română, nu mai pot suporta în tăcere nelegiuirile pe care regimul Ceauşescu le impune ţării. Acţiunile lor, vrednice de laudă, sunt citate pe larg de ziarele româneşti care se ocupă în general mai mult de problemele Românilor şi nu de problemele dintre români.

Stând la căldură şi cu foamea potolită, m'am întrebat oare noi, cei născuţi în România şi care ne aflăm în străinătate unde avem posibilitatea de a vorbi şi acţiona liber, am făcut noi oare destul pentru cei înfometaţi şi îngheţaţi din România? Oare faptul că l-am denunţat pe Cutărică la gazetă de unăzi, a contribuit la uşurarea poverii pe care o duc Românii astăzi? Oare faptul că l-am învinovăţit pe Cutare la masa credincioşilor organizată de parohia noastră, a adus pe masa vreunui cetăţean o bucată de carne comestibilă pentru el şi familia lui? Oare căldura cu care am condamnat încercările unui grup de refugiaţi de a se amesteca în orânduirile noastre tradiţionale, va încălzi vreo odaie din întunecatele oraşe româneşti?

Desigur că răspunsul la întrebările de mai sus este evident şi demonstrează confuzia cu care dirijăm acţinile noastre. Am pierdut simţul proporţiei şi mai ales ordinea în care trebue să tratăm gravele chestiuni care domină conştiinţa noastră. Atitudinea pe care o avem, semnalează usurinţa şi lipsa de adâncime în gândirea noastra.

Fără îndoială că dacă cele de mai sus arată în mod grăitor grave deficienţe în cele ce urmărim, atunci trebue să modificăm priorităţile pe care le-am legat de acţiunile noastre.

Ce putem face pentru ca energia pe care o folosim în agresivitate faţă de cei din jurul nostru, să fie dirijată într'o direcţie care ar putea aduce o uşurare în viaţa de toate zilele din România?

In primul rând, trebue să facem cunoscut celor din preajma noastră cu care venim în contact zilnic, colegi de lucru, vecini, prieteni, că ne aflăm în străinătate, în Statele Unite, din pricina că nu am mai putut îndura oprimarea din România. Ca noi sunt milioane de Români, care dintr'un motiv sau altul, nu pot părăsi ţara. De altfel scopul nostru nu este să transferăm pe Români în Statele Unite sau în lumea liberă, ci să restaurăm libertăţile cetăţeneşti şi respectul drepturilor umane pentru toţi cetăţenii României. Trebue să le dăm o scurtă povestire a istoriei noastre, o redare a vitregiei zilelor de după cel de al doilea război mondial şi chiar câteva date geografice şi etnografice cu privire la România.

Trebue subliniată lipsa totală a recunoaşterii drepturilor omului cât şi a libertăţilor cetăţeneşti şi religioase. Trebue scoasă în evidentă nimicirea nesăbuită a monumentelor istorice şi a celor religioase din principalele oraşe ale ţării şi distrugerea satului românesc. Răspândirea acestor adevăruri printre prieteni, vecini şi colegi de lucru nu poate avea ca urmare decât o înţelegere mai cuprinzătoare a tragediei prin care trece naţiunea. Nu este nevoie de o catastrofă naturală de proporţii colosale pentru a aduce cazul României în faţa opiniei publice mondiale.

Dar nu trebue să ne oprim aci. Trebue să facem cunoscut fără încetare sentimentele noastre celor care ne reprezintă în parlamentul ţării şi să-i îndemnăm să acţioneze fără întârziere pentru îndeplinirea dispoziţiilor din acordurile internaţionale care prevăd respectarea drepturilor umane. In Statele Unite, o carte poştală costă doar 15 cenţi, dar cu ajutorul ei putem comunica doleanţele noastre senatorilor şi deputaţilor care reprezintă circumscripţiile noastre. In campania noastră de publicitate a crimelor regimului dela Bucureşti nu trebue să trecem cu vederea nici pe preşedintele Statelor Unite, nici pe secretarul de stat.

Cei care nu au scris până acum autorităţilor din Washington, nu-şi pot da seama de efectul pe care îl are asupra adresanţilor primirea unei scrisori sau chiar al unei simple cărţi

Continuare în pag.5

INSULA ŞERPILOR: 1938-1989

—AI. BERCEANU—

Acum peste cincizeci de ani România a fost aruncată într'un război intern din care n'a mai ieşit nici azi. Nu ne îndoim că Românii vor câştiga acest război, dar se ştie că războaiele civile sunt cele mai pustiitoare şi mai extenuante. Dar dacă Franţa şi-a consituit o coerenţă naţională după războiul de o sută de ani, de ce România nu s'ar reface după mai puţin?

In 1938 s'a dat o lovitură de stat prin care a fost răsturnat peste noapte un întreg sistem de valori morale şi politice prin care eram integraţi în consensul civilizaţiei creştine occidentale. Dela o zi la alta a fost pusă pe fruntea Românilor o pecete roşită în foc care i-a marcat prin "revoluţia de sus în jos" ca incapabili şi dobitoci, cum s'a spus atunci. Si pecetea, care nu corespunde unei realităţi native, ci e pusă pe Români la începutul unei epoci de tiranie, a rămas până azi, pentrucă în aceşti peste cincizeci de ani cetăţeanul român a dispărut ca fiinţă autonomă, stăpână pe voinţa lui viaţa politică din România a dispărut de asemenea, aşa că din fostul popor român a rămas o populaţie dusă din lac în puţ de o dictatură după alta.

1938 însă nu a fost pur şi simplu "o cauză istorică", ci a fost şi un efect al unor cauze ce trebuesc căutate între anii 1918-1938. Formal România era perfect integrată în Europa, dar în nici o ţară nu se ajunsese la coruperea vieţii publice ca în România. Ca să poată ajunge la 1938, ţara era de mult căzută interior, moral şi spiritual.

Până s'au întâlnit un Rege uzurpator, sperjur şi criminal, cu Patriarhul lui apostat şi cumpărat cu aur de Antechrist. Dar în istorie nu există nici remediere a iremediabilului, cum este trecutul, nici condamnare anticipată a viitorului, ci în primul rând critică a prezentului, care se ajută şi de unele date din trecut.

Imediat după lovitura de stat din 1938 au existat concomitent două previziuni ale viitorului: intelectualii curaţi, nefripturişti, cum au apărut după aceea divizii, au afirmat că prin lovitura de stat a fost pusă piatra pe mormântul poporului român cu libertăţile lui; în acele zile un jurnalist a publicat în gazeta lui un amănunţit plan de construcţie a viitoarei "renaşteri naţinale", pe baza unor cazemate pe Insula Serpilor, cu descriere şi planuri la scară, lucru dificil deoarece insula era prea mică, dar geniul inginerilor noştri se arăta acolo foarte inventiv. In acele cazemate trebuiau să fie închişi cei ce se opuneau noii ordini de sus în jos. Amândouă aceste viziuni s'au împlinit cu supramăsură: libertăţile româneşti nu au mai fost recuperate, iar Insula Serpilor a devenit formula României de azi în care se construiesc cazemate pentru îmgămădirea majorităţii poporului român într'un infern pe care nici Dante nici chiar modestul Kafka nu şi l-ar fi închipuit.

Unul dintre inlectualii cei mai dăruiţi care-a văzut înmormântarea libertăţilor României a murit ca martir, aruncat în închisoare după un proces samavolnic, cerut dela ocupaţia sovietică de intermediarii ei locali. In schimb jurnalistul cu pricina n'a avut nici o vocaţie de martir. Imediat după primul război mondial înfiinţase o revistă cu eroicul titlul "HIENA", fiind un reprezentant al stilului "curajos", în realitate de cea mai josnică laşitate. Un exemplu ar ajunge. Astfel la moartea unui om politic liberal de suprafaţă, Alexandru Constantinescu, a publicat în viitorul ziar al "Insulei Serpilor" un panegiric memorial, întitulat "Porcul şi-a dat ultimul grohăit".

La asemenea fundamentală anti-omenie corespundea perfect sinsistra profeţie. Din 1938 până în 1989 România a ajuns un fel de Insulă a Serpilor pe uscatul continentului. Dintr'o ţară bogată, cu imense rezerve umane şi materiale s'a ajuns la o adevărată insulă a dezolării, a paraginei, a celei mai neînchipuite cruzimi, la singura ţară a Europei în care azi există genocidul. Până şi presa din Iugoslavia îl numeşte pe Ceauşescu - "Ceauschewitz", adică Ceauşescu plus Auschwitz.

Nu se ştie din ce motiv, în exilul românesc predomină de zeci de ani un anume negativism care aminteşte de România premergătoare loviturii de stat din 1938. Acel negativism, al neîncrederii în capacităţile poporului român, a dus la soluţia de continuitate din 1938, aşa că reluat azi întunecă orice perspectivă a rezistenţei naţionale în vederea unei Românii de mâine.

Si azi sunt unii, nu doar în mafia R.S.R. ci şi în exil, care cu excepţia propriilor persoane consideră pe Români în general incapabili şi dobitoci politici. Paralel cu transformarea României într'o Insulă a Serpilor pe uscat, se petrece în afara statului-lagăr de concentrare ceva foarte straniu. Si anume "Insula Serpilor", din tragică realitate trecută şi prezentă devine un fel de obsesie idealistă din exil îndeosebi prin tipărituri. E vorba fără îndoială de o înţepenire istorică prin care "Insula Serpilor" se menţine în exil. Această înţepeneală idealistă e camuflată sub injuria permanentă a declarării Românilor din exil incapabili de unitate. Ceea ce nu e decât un fel de-a vorbi, a cărui origine nu sunt nici inteligenţa, nici omenia nici cinstea. Prin aşa formulă se recunoaşte indirect că Românii din exil vor să se spele de pecetea "incapabil şi dobitoc" aplicată acum 51 de ani.

Românii pot fi uniţi, şi prin stări de fapt şi conştiinţă în realitate sunt foarte uniţi, şi nu pot fi împinşi la nihilism şi autodistrugere chiar dacă unii sunt ameninţati, de câte ori încearcă ceva, să fie aruncaţi la puşcărie sau la balamuc. Românii sunt foarte unitari în conştiinţa majoratului lor, întrucât cetăţeni liberi în exil, stăpâni pe ei şi capabili să contribuie la viaţa morală, spirituală, şi politică a poporului lor, fără nici un şef sau "club secret de orientare". Tocmai pentrucă au această conştiinţă, Românii din exil, slavă Domnului, nu recunosc nici un om "genial" sau "providenţial" sau şi una şi alta, sub ascultarea căruia ar trebui să stea fără crâcnire, şi tot slavă Domnului nu au nici un "program" de organizare a unei Românii libere.

Sperăm că genocidul nu va reduce la neant cei peste 20 de milioane de Români de azi. Ei resping toţi idealismul "Insula Serpilor", adică a doctrinei "dela 38", care, după cei cincizeci de ani de dictatură împotriva poporului român, într'un război civil permanent, s'a dovedit nu alături, dar chiar împotriva realităţii.

Toţi Românii care se socotesc într'un exil spiritual, moral şi politic, nu doar economic, sunt foarte uniţi, dincolo de încadrări formale, prin conştiinţa calităţii lor de cetăţeni liberi. Tocmai din cauza acestei treziri a conştiinţei, azi Românii din exil sunt o unitate poate mai clară decât atâtea altele în lumea emigraţiilor, aşa că nu au nevoie de nici un program de "organizare" a României libere, mai ales economic, sector care gâdilă multe sensibilităţi "umaniste," întocmit pe baza unei ideologii fierte şi răsfierte. Unitatea Românilor din exil este reală şi evidentă, pe când ne-unitatea este invenţie ideologică, alimentată de idealismul "Insula Serpilor", remarcabil printr'un fel de solepsism magic, adică decretarea fără nici o întemeiere că "unitate nu există". Sunt patruzeci de ani de când avem în exil instituţii academice româneşti; participarea intensă a exilaţilor face posibile întruniri locale sau congrese cu Români din toate ţările, în parte chiar periodice, fără directivele nici unui "om providenţial" fără aprobarea nici unei "intelighenţe" cu rol de "eminenţă cenuşie". Toate adunările şi congresele româneşti din exil, pe plan local sau internaţional, toate asociaţiile culturale sau de interes civic şi umanitar, toate parohiile, toate casele româneşti depe un continent sau altul, alcătuiesc simfonic o viaţă unitară a Românilor din afara ţării, siguri pe conştiinţa lor de ei înşişi.

Exilul real nu acceptă formula "dă-te la o parte, ca să mă aşez eu". O epocă dictatorială de 50 de ani prin hipertrofia puterii discreţionare a unei instituţii, persoane sau partid, nu poate fi înlocuită cu alta care să camufleze dictatura în forme de "piaţă liberă". Ceea ce din păcate arată prelungirea sine die a mentalităţii "Insula Serpilor". E vorba de o schimbare viitoare în esenţă, adică excluderea principiilor care fac din Carol II şi Ceauşescu o unitate cu două jumătaţi din acelaşi sâmbure al răului. Să fim înţeleşi: nimeni nu are monopolul mântuirii istorice sau în absolut, după cum şi Românii, ca toţi oamenii din lume, nu sunt toţi din oficiu deştepţi, buni şi cinstiţi. Românii sunt aşa în majoritate, cum s'a văzut la ultimele alegeri libere din 1937, când nu s'a mai acceptat o majoritate "istorică" măsluită, şi s'a dat pe faţă un refuz rece al "guvernărilor predestinate". Această distanţă se manifestă în exil de peste patruzeci de ani. După pierderea ţării lor oamenii şi-au dat seama de cauză: considerarea lor ca incapabili şi dobitoci politici după instalarea pe 51 de ani, până acum, a regimului dictatorial început în 1938. In spiritul acestei treziri de conştiinţă exilul se împrospătează necontenit cu intelectuali care dau dreptate celor ce au constatat înmormântarea României prin lovitura de stat, şi resping explicit doctrina "Insula Serpilor" din puterea căreia au fugit. Au venit cu setea de libertate şi cu nevoia morală a unei clare afirmări cetăţeneşti de care erau frustraţi în ţară, însă nu atât "împotrivă" ci mai mult "pentru", şi anume pentru cetăţenii României supuşi genocidului la care s'a ajuns cu idealul "Insula Serpilor" dela o mafie la alta, din 1938 până azi.

Românii din exil şi din ţară sunt în majoritate covârşitoare pentru o viitoare viaţă naţională pacifică, democratică, pluralistă, într'un stat de drept real nu formal.

Tragerile la răspundere pentru istoria contemporană a Românilor nu au nici un sens decât atunci când e vorba de momente decisive ale României, IN ACT, NU IN CE AR FI FOST SA FIE DACA ERA. Deci un act istoric la care România ar fi participat total şi activ, nu printr'o opinie sau alta, la istoria ţării în secolul XX cu angajarea tuturor componentelor ţării: instituţii, popor, partide, ordine civile, militare sau bisericeşti. Pacea dintre toate aceste componente ale unei Românii normale, ca stat de drept, nu e posibilă decât cu recunoaşterea libertăţii unui popor şi a cetaţenilor lui, nemai suspectaţi de incapacitate şi dobitocie politică, aşa cum s'a început în 1938 şi nu se mai termină. Această pace poate fi prefigurată chiar din exilul nostru, prin participanţii activi la o conştiinţă naţională şi civică în vederea terminării unui război intern început în 1938 şi neterminat nici până azi. Românii liberi, nu gândesc în categoria" "pedeapsă" ca în doctrina "Insula Serpilor", ci în categoria "schimbare", cum s'a gândit şi în 1937.

Condamnarea poporului la incapacitate politică a început acum cincizeci de ani cu o pedepsire colectivă experimentală restrânsă la o mie de oameni, pentru a se vedea dacă se poate face cu Românii orice. Dela experimentul local şi limitat s'a ajuns la genocidul căruia azi este supus un întreg popor.

Dar avem credinţa că Românii nu se vor lăsa şterşi depe faţa lumii chiar dacă se merge până la neînchipuit cu desrădăcinarea şi nimicirea prin promiscuitate care se operează azi. Majoritatea normală a Românilor, care nu îşi tac un ideal din "Insula Serpilor" vor schimba ţara, iar rostul celor din exil este să apere dreptul Românilor asupriţi de a-şi organiza ţara aşa cum vor dori ei, nu cum ar dori diverşi amatori abrutizaţi sau intoxicaţi de locuri comune propagate cu aceeaşi perseverenţă şi la Est şi la Vest cu deosebirea că nici în ţară n'au mai rămas Români chiar aşa de creduli.

Si la urmă încă un cuvânt. Ce "unitate" mai reală vor sofiştii de după uşă din acest exil, decât unitatea geniului românesc care s'a dovedit în aceşti peste patruzeci de ani ai des-ţărării? Niciodată Românii nu au avut atâtea personalităţi ilustre recunsocute pe plan mondial ca azi, în domeniile cele mai diferite: literatură, artă, ştiinţă, şi chiar tehnică pentrucă azi cel mai mare inginer de construcţii metalice este un *Român. Deci* să se termine cu "lipsa de unitate".

ÎNSEMNĂRI PE MARGINE DE CALENDAR

Urmare din pag.4

poştale. Aceasta capătă o importanţă deosebită în primul an de slujbă în capitala Americii.

Nu trebue să dăm uitării pe guvernatorul statului, pe aleşii circumscripţiilor electorale care ne reprezintă în capitala statului, pe conducătorii judeţeni, pe primarul şi consiliul municipal din oraşul în care locuim.

Pe lângă protestele noastre individuale, trebue să folosim şi proteste făcute de grupări profesionale, culturale sau religioase în care suntem activi. Acestea sunt de o mai mare importanţă pentrucă reprezintă doleanţele unui număr mai mare de alegători. Trebue să încercăm să folosim orice sărbătoare naţională sau religioasă unde un număr de Români sunt prezenţi pentru a le cere să aprobe moţiuni de protest care condamnă distrugerile din România sau moţiuni sprijinind pe cei care pe nedrept suferă fiind închişi în temniţe sau ospicii. Cei care fac parte din sindicate muncitoreşti sau profesionale trebue să încerce să câştige solidaritatea colegilor lor pentru recunoaşterea sindicatelor libere şi pentru eliberarea sindicaliştilor întemniţaţi în România. Aceste plângeri trebue să fie comunicate celor care depind de voturile noastre pentru a fi realeşi.

Dar o mai importantă contribuţie pe care o putem face prin acţiunile noastre unite este de a convinge pe trepăduşii regimului că purtarea lor este condamnată până şi de organele guvernamentale şi parlamentare din Europa occidentală, iar că regimul lui Ceauşescu este efemer, depinzând doar de şubreda sănătate a tiranului.

Trebue să ducem o campanie viguroasă şi răsunătoare pe ambele ţărmuri ale Atlanticului pentru a determina pe conducătorii ţărilor libere să înceteze cu totul importarea de produse alimentare din România atâta vreme cât Ceauşescu înfometează populaţia şi menţine un regim alimentar inadecuat pentru sănătatea publică. Există suficiente dovezi în statisticele organizaţiilor internaţionale pentru a documenta înfometarea populaţiei şi lipsa de mijloace pentru îngrijirea celor bolnavi, a copiilor şi a celor bătrâni.

Trebue să repetăm fără încetare adevărurile pe care fiecare din noi le cunoaştem, să le răspândim şi să cerem cu hotărîre reprezentanţilor noştri să acţioneze în mod pozitiv pentru îmbunătăţirea situaţiei.

Trebue să reamintim opiniei publice mondiale că Statele Unite şi Marea Britanie, participanţi activi la acordul dela Yalta, au ramas în faţa istoriei şi a lumii cu răspunderea morală de a nu fi dus la îndeplinire previziunile adoptate în unanimitate cu privire la instalarea guvernelor libere şi democratice în Europa liberată. Din această cauză, Uniunea Sovietică a instaurat un regim crud şi nemilos în România şi în ţările din Europa Răsăriteană şi s'a făcut posibilă până la urmă, înstalarea tiranului dela Scorniceşti.

In încheiere, doresc să reamintesc celor care se tem de "braţul lung" al Securităţii, că unirea dintre noi va face o pavăză împotriva oricărei încercări de intimidare. Desigur că este mai uşor să intimidezi cinci sau zece persoane, dar dacă ne adunăm cu suţele, atunci "braţul lung" nu mai poate pridìdi şi nu va putea realiza ameninţările făcute de agenţii comunişti. De fapt, agenţii din străinătate se vor gândi mai bine şi mai des la viitorul lor, care depinde de durata sănătăţii plăpânde a lui Ceauşescu.

Nu uitaţi că în unire stă puterea şi că datorăm celor ce am lăsat în ţară. sacrificii pentru a face din România o ţară cu care să ne putem mândri, din nou.

Mircea IONNIŢIU

DESPRE ÎNDOITUL ABUZ DE PUTERE

—Chronographus ANONYMUS—

Un ziarist glumeț spunea că numai "stabilind diferențele" ajungi la "deosebiri". Alții, mai greoi, inclusiv cei din Germania, reduc tot ce-a fost în Europa la traumatismul lor provocat de național socialism. Si astfel fără voie, dar din exces de "sine însuși", se fac agenții celei mai perverse propagande care umple lumea de peste patruzeci de ani. Din anii '40 până acum au trecut aproape două generații, dar toți o țin una și bună: tot ce-a fost de dreapta în Europa din jurul celui de-al doilea război mondial, tot ce-a fost tradiționalism național ar fi fost una cu "nazismul". Astfel fascismul italian a fost de fapt un "nazism", naționalismul românesc ar fi fost și el "nazism", partida națională din Spania războiului civil era și ea "nazism", și de asemenea Petain din Franța a fost "nazist". In toată această permanentă confuzie propagandistă se compară neîncetat tigrul cu iepurele.

In Italia, în România, în Franța, în Spania au fost niște curente politice fundamental "defensive", pe când național-socialismul a fost din capul locului o mișcare "ofensivă", în substratul căreia zăceau două imperialisme germane, cel Wilhelmin și cel Habsburgic, bazată pe o totală iridentă și pentru a cărei imensă demagogie a fost descoperit Hitler, care nu a inventat nimic, ci a fost un perfect executant aprins de rapacitatea unei Austrii văduvă de Imperiu.

In afară de stabilirea unei discipline dictatoriale realizată prin cea mai umflată demagogie și prin teroare, hitlerismul n'a adus nimic nou, nici măcar sinteza austro-germană care fusese înainte în frăția militară din primul război mondial, și pe care s'a construit în cea mai mare parte falimentara strategie a național-socialismului într'un război pierdut dela prima "victorie" în Polonia. Bazele național-socialismului nu au fost nici în *ideea pozitivă de "națiune", care dă dreptul* la existență tuturor națiunilor, nici în voința dizolvării comunismului, așa cum au crezut mișcările de dreapta din țările europene mai mici, cum însă nu a crezut deloc Mussolini, care salvase Europa Occidentală de comunism.

Noi cercetări, bazate pe noi scotociri prin arhive ce timp de patruzeci de ani n'au putut fi deschise cercetătorilor, au îmbogățit enorm în ultimii ani "istoria critică" a unei contemporaneități căzute exclusiv în puterea unei anumite prese.

Să facem o scurtă enumerare. Italia după primul război mondial era grav amenințată de haos printr'o extraordinar de eficientă acțiune comunistă susținută de tot ce-a avut mai confuz Europa, adică socialismul. Mussolini, cu ideea lui "fascistă" a scos țara din anarhie și a salvat Europa de comunismul care odată ajuns la putere în Italia ar fi incendiat Franța. Iar vatra creștinismului occidental ar fi căzut în mâinile lui Lenin, ca altă dată Bizanțul în mâinile lui Mohamed. In România corupția, și astfel incapacitatea clasei politice, dusese la o degradare a vieții publice care amenința cu descompunerea țării ajunsă abia de curând la îndeplinirea unei milenare dorințe de unitate a neamului. In Spania s'a deslănțuit o pustiitoare anarhie care a fost cu greu înfrântă de partida națională condusă de un tânăr General. In Franța se petrecuse o prăbușire morală unică în istoria ei, și un General, care în primul război mondial salvase frontul francez, a încercat să mai redreseze ce se mai putea din acea umbră de Franța. Cu totul altfel s'au petrecut lucrurile în Germania, așa cum s'a văzut cu adevărat din consecințele războiului, cu sau fără documente.

Si astfel ajungem la diferențele care fac...deosebirea. Germania, la dimensiunile ei, geografice, economice și culturale, nu era deloc o țară în descompunere așa cum am văzut și după acest al doilea război mondial. Ea nu avea nevoie nici de Tellmann nici de Hitler pentru a renaște. Germanii au misterul lor, arma lor secretă: posibilitatea de a renaște din propria cenușe, cum s'a văzut după războiul de treizeci de ani, și după mult mai îngrozitorul al doilea război mondial. După primul război mondial Germania nu era nici ca după războiul de treizeci de ani, nici ca după al doilea război mondial.

De aceea nu a existat necesitatea istorică interioară a apariției lui Hitler cu național-socialismul. Distrugerea Republicii dela Weimar a fost cea mai mare nenorocire a Europei, așa cum s'a văzut cu adevărat după al doilea război mondial. Germania din 1930 nu avea nimic comun cu descompunerea Italiei din anii '20, sau cu a României din anii '30, nici cu a Spaniei intrată într'un proces de autodistrucție după Primo de Rivera, nici cu Franța scoasă din istorie în câteva săptămâni în 1940. Germania anilor ' 30 era o țară mai întinsă ca Franța, cu o populație dublă, și era cea mai mare putere industrială a Europei. Iar cultural se afla la o culme pe care nu știm când o va mai atinge.

Numai pentrucă atunci Germania era așa cum era, a putut să ajungă la o redresare economică uluitoare și la pregătirea altui război mondial în șase ani. Dacă toată energia acestui catastrofal război ar fi fost dirijată în vederea consolidării celei mai mari țări din Europa Occidentală, o poziție cheie între Europa și Eurasia, dispunând și de cea mai mare forță organizatorică din lume, cum s'a văzut și într'al doilea război mondial și după dezastrul din 1945 într'o țară redusă la două treimi, Europa ar fi fost azi efectiv prima putere în lume, între o Eurasie rămasă cu un semicentenar în urmă și cu o Americă mai la locul ei.

Dar național-socialismul n'a avut în esență nimic constructiv, cum se și vede: după înmormântarea lui n'a rămas nici o urmă de nimic la vreo contribuție a civilizației și culturii germane. Esența lui era destructivă, bazele național-socialismului nu erau nici în ideea salvării naționalităților care făceau din Europa cea mai originală parte a lumii, nici în voința desființării comunismului care cocea revoluția mondială împotriva firii umane. Hitler a fost vocea care putea să zbiere cel mai puternic pentru înflăcărarea plebei, el însuși nu avea nici o idee, și cu el se ascundea sub un fals europeism, un fals mit al renașterii Occidentului, o falsă specie de cruciadă anti-comunistă. De aceea au fost păcăliți naționaliștii europeni dintre care însă unul nu s'a lăsat mistificat, Franco, iar altul a fost șantajat, Mussolini.

Așa numita AXA nu a fost rezultatul unei iubiri nebune, ci după cum s'a văzut și din documente, al unui banditesc șantaj. Fără nici o forță de iradiere și de eficiență reprezenta, în ascuns, decât cea mai primară voință de iridentă, adică tot ce-a aparținut Germaniei și Austriei înainte de 1914 să fie reluat și încorporat la un fel de Imperiu Austro-German. In plus s'ar fi adăugat colonizarea unei părți din Rusia europeană, ca "spațiu-vital".

O asemenea voință "bio-istorică" nu se poate numi idee, dar ea era susținută de cea mai mare, și mai impecabil organizată forță militară, din istoria lumii până atunci. Italia, cum s'a și văzut, nu era nici pe departe vreo "mare forță militară", și chiar dacă ar fi putut scoate mai mulți soldați decât Franța nu era nici pe departe așa de echipată ca Franța, cu toate paradele aviatice și de submarine. Față de Germania, Italia era o biată sărăcie, iar Mussolini avea nevoie de război ca Laponii de "gelata italiana". Dar șantajul a fost clar: Imperiul Austro-German are de revendicat dela Italia Triestul, cu spațiul înconjurător destul de respectabil până în 1914 și "liberarea" Tirolului de Sud. In caz de nebeligeranță și victorie a Germaniei, Italia ar fi trebuit să plătească acest greu tribut.

Insuși miracolul economic al național-socialismului s'a dovedit că nu a fost decât punerea în aplicare a unor vaste planuri din timpul Republicii dela Weimar, in-

Continuare în pag.7

† Arhiepiscop Valerian

LA DOI ANI E PREZENT !

Când a închis ochii, în orășelul Cascais din Portugalia, exilatul Arhiepiscop Valerian, într'o clipă a strâns cu privirea tot ce lăsa în urmă: țara lui iubită România, Episcopia din America, viața petrecută, prietenii și frumoasele înfăptuiri. Le-a adunat pe toate cu dragostea și dăruirea trecutului în traista bogată a veșnicelor amintiri.

Inima i-a rămas însă pe masa Preacurată a Sfintelor Altare, în sufletul poporului dreptcredincios, al preoților ce-l pomenesc la Sfânta Liturghie. A rămas în adierea vântului, a pomilor și ciripitul păsărelelor dela Vatra Românească pe care a dăltuit-o în fortăreață de viață ortodoxă. A rămas îndreptar viu pentru Episcopie și Heritage Center. Dar mai presus a rămas în inima și pe buzele celor care l-au cunoscut. Lumina lăsată de el se înalță, în pas cu vremea, către soarele ce i-a călăuzit drumul spre culme până ce neamul întreg se va aduna la ușa Altarului.

A plecat departe, dar e cu noi, e prezent, cu dorul și dragostea să ne amintească, zi de zi, că ne tragem dintr'un popor nobil, credincios, născut odată cu codrii și râurile din Dacia Felix. Că avem datoria să lăsăm urmașilor tezaurul sufletului românesc în care a crezut cu toată tăria.

Din turnul dela Vatra Românească, ca dintr'un far luminos, duhul lui privește către noi, către toate colțurile lumii unde se află suflare românească în exil, cu încredere și speranță că Dumnezeu se va îndura spre eliberarea țării subjugate, să-i pregătească un destin glorios și fericit.

Iar Episcopiei, spor și biruință în cele bune pe drumul de afirmare a Ortodoxiei pentru care s'a jertfit până în ceasul de pe urmă.

Stelian STĂNICEL

DESPRE ÎNDOITUL ABUZ DE PUTERE

Urmare din pag.6

clusiv supracântatul miracol al autostrăzilor. Național-socialismul n'a adus nici o idee și nici oamenii care au dus țara la uimitoarea refacere nu au fost produse ale național-socialismului, ci ale aceleeași Germanii care-a scos țara din ruine și după 1945.

In schimb celelalte naționalisme europene au avut în ele germeni creatori și au lăsat urme pozitive.

Misterul exterminării Evreilor se dezvăluie tot prin amintita iridentă radicală. In ținutul cu cea mai densă populație de Evrei din Polonia care aparținea Austriei, și ar fi trebuit să-i aparțină din nou, s'a pus la cale și s'a executat un vechi vis austriac: exterminarea maselor de Evrei din Galiția. Dar mai mult: Polonia, fostă proprietate a Rusiei Tariste, cel puțin jumătate ar fi revenit de drept Germaniei învingătoare, și de aceea au fost exterminați și Evreii din Vestul Poloniei, în cap cu Varșovia. O mare parte din Rusia europeană, fertilă și importantă geopolitic, trebuia să devină colonie germană. Astfel s'a executat și în Rusia exterminarea Evreilor. Ceea ce nu au făcut Românii din Transnistria, lucru peste care trec propagandele ca și cum n'ar fi fost. In Nordul Transilvaniei, care toată n'ar mai fi revenit României, pentrucă Transilvania făcea partea din Imperiul Austriei, au fost supuși exterminării peste două sute de mii de Evrei, victime date azi samavolnic pe seama României. In statele mai mici din Nord, ca Olanda, s'a aplicat la fel un regim de exterminare. Planul era ca tot ce-ar fi intrat sub directa conducere a viitorului "Reich al păcii de o mie de ani" să rămână fără Evrei. In România, după mutilarea din 1940, nu s'au făcut presiuni pentru deportarea Evreilor. In primul rând se știa că această presiune nu ar fi avut nici un rezultat, dar în același timp, prin redarea Transilvaniei, a Banatului și a Bucovinii în lotul Austriei din noul "Reich" cu Germania împreună, România ar fi suferit o translație spre Est, așa cum după înfrângerea Germaniei, Polonezii au fost împinși spre Vest.

Ceea ce ținea loc de idee național-socialismului era ideea fixă a restabilirii fostelor imperii germane cu ce le aparținuse, din Galiția până la Triest și Fiume, pentrucă Ungaria ar fi fost o mică provincie în cadrul celor două imperii unite, oricând gata pentru sinteza culturală cu Germania, dela care cum spune Eminescu au și sintaxa ca să poată scrie, ca și cum Bulgaria ar fi gata oricând la o sinteză în cadrul Rusiei. Ceea ce avea tipic austriac național-socialismul, era ura contra Slavilor, care alcătuiau cea mai mare parte din Imperiul Austriei, ura împotriva Evreilor era tot obsesie austriacă din secolul XIX, disprețul față de o nație pentru ei "incertă" ca Românii după cum și spiritul de revanșe contra Italienilor după primul război mondial, când Austria pierduse ieșirea la Sud, în Triest.

Nici unul dintre naționalismele europene nu a fost în vreun fel "socialist" așa cum a fost "național-socialismul". Nici unul nu a fost anti-creștin ca național-socialismul, nici unul nu a crezut în rasismul unui Stewart Chamberlain, copiat de Rosenberg la Național-socialiști. Simplu biologic gândită "rasa", remarcă marele poet erou Charles Péguy nu garantează nimic nici în bine nici în rău. Așa că în cel mai bun caz prin rasă se poate înțelege o sinteză de calități acumulate și dovedite istoric, care până la urmă au dus la permanențele unor popoare. Toate naționalitățile europene au fost gândite în acest sens și au devenit mișcări politice tocmai pentru apărarea unor virtuți acumulate istoric. Național-socialismul a vrut să întoarcă însă istoria la ideea biblică de rasă a "poporului ales". Doar că istoria nu se repetă, iar cine vrea să repete un lucru unic, aduce catastrofe, cum s'a văzut în cazul național-socialismului. In ultimă esență acest național-socialism a fost expresia unei idei-fixe, care mai mult decât ideea poporului ales amintește de obsesia islamismului, absolut steril cultural, dar de-o mare eficiență ofensivă la vremea lui. Vreme la care vor azi unii, din nefericirea lor, să se întoarcă. Interesant este de amintit că dintre religii singura pe care o admira Hitler era islamismul.

Noi, Românii, nu aveam de recucerit și de cucerit nimic în afară, dar am suferit pe bună dreptate de traumatismul expansiunii bolșevice. Nu a existat teama "burgheză" de-a pierde privilegiile "capitaliste", dar a fost pregnantă frica de-a fi distruși ca națiune și cultură milenară în Sud-Estul Europei. Dar dacă se ajunge la distrugerea sistematică a poporului și culturii române, se poate spune că aceasta se datorează național-socialismului, pentru ale cărui crime au fost pedepsiți cu cinism Românii. Cine-a acuzat vreodată de crimă împotriva umanității Statele Unite și Anglia care-au fost aliate în război cu Sovietele? Așa ceva ar fi abuziv, deși crime contra umanității s'au făcut din motive de cea mai egoistă, mai chioară și mai meschină bucătărie politică a forțelor occidentale biruitoare. Disprețul față de "națiuni" s'a dovedit egal la bolșevici, la Germanii național-socialiști și la democrații.... umaniști.

Confundarea metodică a naționalismelor europene, latine, cu național-socialismul german, a creat după lichidarea național-socialismului o stare pre-revoluționară, în sensul atacului sovietic general împotriva a ce-a mai rămas din Europa liberă.

In concluzie, fără distrugerea Republicii dela Weimar în 1933 și cu toate distrugerile morale sau materiale ale tuturor celorlalte mișcări naționaliste din Europa, nici una înrudită cu național-socialismul, istoria lumii ar fi foat azi alta, și am fi avut o Europă ca primă putere mondială.

Dar catastrofa distrugerii Republicii dela Weimar a fost repetată după 1945, prin falsificarea adevărului istoric european, și a unei propagande în acest spirit, care-au dus la al doilea rău fundamental împotriva Europei și a siguranței mondiale, ca să nu mai vorbim poate de iremediabila pierdere pentru distrugerea culturilor din Sud-Est, cu toată energia de civilizație creștină pe care încă o aveau. O jumătate de secol de punere în aceeași oală a național-socialismului cu toate mișcările de refacere internă în țările europene, nici una împotriva creștinismului, ca național-socialismul, a fost pregătirea avantgardistică a celui de-al treilea act al tragediei, pe care începem să-l întrevedem.

In ultimii 40 de ani s'au dat pe față și prin apariția de noi informații și prin adâncirea judecării retrospective a istoriei contemporane trăită de noi, între altele, că lichidarea României Mari a fost plănuită chiar din 1918, pusă iremediabil în "marș" în 1938, și fapt împlinit în 1948. Multe lucruri ne-au arătat că acest plan a existat pentru mai toată lumea, începând cu Europa, iar lichidarea Republicii dela Weimar care inevitabil ducea la dezastrul 1939-1945, întărește aceste concluzii. Acest al doilea război mondial trebuia să existe pentru a fi desființată Europa ca vatră spirituală a lumii. La Vest au fost doi candidați la o dizolvare a Europei prin împărțire, sau mai bine zis unul care a provocat pe cel de-al doilea și a plătit apoi ispita prin ruina la care-a ajuns azi când Europa, câtă mai e, i-a rămas singurul sprijin. In loc să se împartă între Anglia și Rusia cum visa un senil ca Churchill, Europa s'a împărțit între America și Rusia.

Nu a existat deloc "necesitatea istorică" pentru binele omenirii să se facă această împărțire, așa cum nici în Germania nu existase necesitatea distrugerii Republicii dela Weimar. După mai mult de patruzeci de ani de când s'a făcut această împărțire, Occidentul putea să recupereze ceea ce dăduse Sovietelor. Dar acest lucru nu l-au vrut cei mai mari abuzivi de putere din istoria lumii, învingătorii Germaniei și ai Japoniei. Acesta a fost al treilea act al tragediei, jucat în aproape o jumătate de secol, din 1945 până azi.

Acum a început al patrulea act al distrugerii Europei. Toată lumea "tare" a Occidentului, adică cei mai mari deținători de putere din Occident, tremură pentru soarta "perestroicii" lui Gorbaciov, care nu promite nici o picătură de balsam pe imensa rană a Europei de Est și Sud -Est dată Sovietelor, dar ar avea mari sorți să întărească puterea Sovietelor, prin pomparea unor sprijine care îmbunătățind traiul din U.R.S.S. ar întări conștiința de supra-putere a Rușilor.

Perestroica lui Gorbaciov ar avea mai întâi calitatea de-a întări "centralismul-democratic" puțin descentrat de puterea în creștere a diverselor "nomenclaturi" locale. O recentrare a centralismului democratic sovietic prin punerea nomenclaturii în ordine, ar fi ceva analog cu restabilirea autorității de stat, dictatorial, prin desființarea pluralismului politic odată cu desființarea Republicii dela Weimar. Stăpân al Rusiei, prin epurare, redisciplinare și datorită ajutorului criminal din partea Occidentului care-ar îmbunătăți viața populației, și deci i-ar ridica moralul patriotic, Gorbaciov ar fi un nou dictator fericit cum a fost un timp Hitler.

Pentru țările satelite în schimb, pentru mișcările lor de libertate, nu există nici un semn din partea Occidentului. Pe de-o parte intelectualii Occidentului "tremură" de soarta comuniștilor din Chile, a comuniștilor care agită Negrii din Africa de Sud, de soarta lui Ortega la Managua, și de ani de zile toți socialiștii cu toate stângile la un loc, tremură pentru stabilitatea din țările oprimate ale Europei de Est și Sud-Est, folosind cel mai monstruos sofism, și anume că destabilizarea regimurilor din țările comuniste amenință pacea lumii, și așa pusă la grea încercare de Pinochet și adversarii lui Ortega, primejdii abia compensate de criminali ca Arafat, Ghadafi, Castro, sau "șeful" din R.S.R., care în calitate de Tătar oltenizat cu 24 de măsele, ține pacea lumii în dinți.

Dar nu sunt numai socialiștii cu stângile lor pentru salvarea "păcii" cu prețul suferințelor unei părți din Europa, dar chiar așa zișii liberali au aceleași, Doamne iartă, "idei". Astfel Germania de Vest, una din primele puteri industriale ale lumii, amenință cu niște gigantice planuri de amețitoare investiții în Uniunea Sovietică pentru redresarea economică a Sovietelor, în vreme ce statele Unite au pus pe hârtie socoteala retragerii din Europa. Toți se întreabă cu o neînchipuită frică și chiar se roagă la cine știe ce zeu în care mai cred poate nevestele lor, să nu vină blestemul unei anarhii în aceste țări, din cauza trecerii dela regimurile comuniste la un început de regimuri normale.

Mastodonții militari și economici ai politicii din lume, merg mai departe după urzeala planului tragic de care vorbim mai sus. Actul al patrulea ar fi evitarea cât mai tenace a libertății în țările satelite și întărirea "centralismului democratic" în U.R.S.S. prin ajutoare economice în vederea victoriei lui Gorbaciov împotriva unei nomenclaturi vetuste, care mai umanizează viața Sovietelor prin diverse pungășii, prin mici matrapazlâcuri a căror lipsă nu ar face deloc viața mai bună într'un sistem sedimentat în șaptezeci de ani. Dar cu victoria lui Gorbaciov, Rusia ar fi mai puternică și actul final al tragediei ar fi mai sigur: lichidarea civilizației umaniste și creștine a Europei. De aceea noi Românii nu avem de ales nimic din toate guvernele acestor mastodonți ai puterii politice și economice. Noi Românii am dat la un anume moment istoric semnalul înlocuirii lui Mamon cu inspirația credinței noastre milenare. Acest semnal era valabil pentru toată Europa, pentru tot Occidentul. Dar liberarea de voința de fier a marilor afaceriști care conduc politica Occidentului va veni totuși din cealaltă parte a Cortinei de Fier.

Tot ce s'a făcut pe dos dela desființarea Republicii dela Weimar cu un Hitler, provocator de mase condus de o conjurație nefastă, a fost și este continuat în alte forme de cei ce l-au învins, și fără să restabilească dreptatea și liberarea lumii arată același dispreț față de națiuni pe care l-a practicat național-socialismul. Toate naționalismele europene, pratic ale lumii Europei de Sud, au avut o viziune care nu se potrivea cu atotputernicia lui Mamon.

Noi nu putem dori decât bine pentru toată lumea, dar ultimii cincizeci de ani ai istoriei acestui secol, vor culmina printr'un mare prăpăd. Pe care probabil îl vrea vreo putere pe care o ignorăm, așa ca la întrebarea "care va fi acea putere", nu putem răspunde decât: "întreabă-mă să te întreb". Nici un răspuns, nici o ipoteză nu ne-ar duce la nimic.

O a doua distrugere a Republicii dela Weimar, e pe cale de-a se efectua în Europa, unde forțele democrației reale se deslânează văzând cu ochii. S'ar putea ca noul Hitler să se cheme "Hitlorbaciov", iar Weimarul de altă dată corespunde celor mai solide republici din Europa: Republica a cincea Franceză, și Republica dela Bonn, la a căror dizolvare se lucrează cu diabolică tenacitate.

Cronographus ANONIMUS

MITUL GORBACIOV FAȚĂ CU REALITATEA ISTORICĂ

II. REALITATEA KATYN 1940

—Constantin MAREȘ—

Bătăile de tobă și surlele propagandei sovietice au anunțat în ultima vreme acțiuni menite să reabiliteze memoria unor victime ale teroarei staliniste, știri copios reluate, chiar și amplificate, de mass media din Occident, care de șapte decenii văd periodic semne de liberalizare la Kremlin. Se ridică memoriale în amintirea celor omorîți, sau cel puțin se ridică voci care anunță aceste monumente, apar articole la temă, dar în special în presa destinată exportului, și într'o biserică redată cultului, se fac pomenirile de rigoare, răspunsurile fiind date de coruri ce vădesc o mare și antrenată profesionalitate, în timp ce camerele de luat vederi acționează din plin spre extazul diplomaților și mai ales al oamenilor de afaceri din lumea liberă.

In acest context, și sub vraja glasnostului și perestroicăi, era de așteptat ca Gorbaciov să recunoască public și la nivel internațional odioasele crime săvârșite de Sovietici la Katyn, în 1940. Unii Polonezi au avut naivitatea să se aștepte la aceasta în timp ce actualul urmaș al lui Lenin și Stalin le vizita țara. Dar peste rămășițele ofițerilor polonezi asasinați la Katyn a rămas așternută *aceeași tăcere.*

In 1939, conform înțelegerii Hitler-Stalin, trupele celui de-al treilea Reich nazist și Armata Roșie au ocupat Polonia, iar la 28 Septembrie, în fața unui Iosif Visarionovici surâzător, Ribbentrop și Molotov semnau tratatul de prietenie dintre cele două dictaturi și delimitarea frontierelor respective, fiind astfel desființat statul polonez, pentru a cărui integritate, Anglia și Franța declaraseră război Germaniei, câteva zile înainte. In 1943, când armata germană se retrăgea din Rusia și se constituia o armată poloneză sub conducerea generalului Sikorski, acesta era în căutarea a 15.000 de ofițeri polonezi capturați de Sovietici și pe care îi credea deportați în Siberia. Dar așa cum avea să se afle, peste 4400 zăceau împușcați de NKWD și îngropați la Katyn, în apropiere de Smolensk, iar peste 6000 au fost transportați cu vapoarele și înecați în apele Nordului.

Când la începutul anului 1943 au ieșit la iveală crimele dela Katyn, Germanii s'au adresat tuturor țărilor pentru a trimite reprezentanți la fața locului. Guvernul polonez dela Londra a fost profund tulburat de cele ce ieșeau la iveală, dar Churchill, Eden și Roosevelt, mai bine spus soții Roosevelt, au devenit prin tăcere și acoperire, complici la crimă. Spre rușinea Crucii Roșii Internaționale, aceasta a pretins că va trimite delegați oficiali doar dacă își vor da și Sovietele acordul. Autoritățile germane au facilitat însă sosirea unor medici legiști din Belgia, Bulgaria, Danemarca, Finlanda, Franța, Olanda, Ungaria, Italia, din Zagreb, Praga și Bratislava. Dela București a sosit doctorul Bircle dela Institutul de criminalistică și medicină legală, din Elveția, dr. Naville dela universitatea geneveză, iar din Cracovia au sosit mai mulți medici polonezi, în frunte cu Dr. Wodzinski despre care nu se știa că făcea parte din rezistența antihitleristă. Au fost aduși și de asemenea ofițeri superiori anglo-americani, căzuți prizionieri la Nemți, precum și ziariști neutri, elvețieni și suedezi. Toți aceștia au putut sta de vorbă cu localnicii, au văzut cadavrele deshumate și au asistat la noi deshumări. Concluzia a fost neîndoelnică: era vorba de ofițeri polonezi aduși la fața locului, legați cu frânghii sau sârmă cu mâinile la spate, aruncați vii în gropi și împușcați în poziția culcată. Unele cadavre arătau urme de baionetă. Medicii legiști, botaniști care au examinat vegetația crescută, unele fragmente de ziare, au demonstrat că asasinatul se petrecuse în Mai 1940, când se știe că peste 4000 de ofițeri polonezi au dispărut fără urme din marele lagăr dela Kozielsk.

Când Armata Roșie va reocupa Katynul, NKWD a produs propria versiune asupra crimelor ce nu puteau fi negate, aruncând vina asupra Germanilor, versiune ce nu a fost crezută niciodată de Polonezi care între timp culegeau și alte mărturii despre crimele sovietice. Pe lângă ofițerii polonezi omorîți bestial la Katyn sau înecați, alți peste 130.000 militari polonezi au dispărut pe întinsul URSS, morți în condiții atroce în deportări, în lagăre de muncă sau asasinați în condiții rămase încă necunoscute. Unul dintre motivele principale ale acestor crime a fost și faptul că militarii polonezi refuzau așa zisa reeducare sovietică. Primii soldați din lume care s'au opus cu arma în mână hitlerismului au fost cei polonezi, ei au căzut victime asasinilor sovietici într'o perioadă în care aceștia erau aliați cu Hitler. Kremlinul va deporta un total de cca. 1.500.000 Polonezi, printre care și un adolescent cu numele de Wojciech Jaruzelski, care se va întoarce în patria sa reeducat și condiționat conform celor mai bune rețete marxiste. Dar Polonezii știu că primele masacre se datoresc lui Lenin și că după Katyn, în nepăsarea lui Roosevelt și Churchill, armatele lui Stalin au așteptat la porțile Varșoviei ca naziștii să lichideze două sute de mii de Polonezi ce se revoltaseră împotriva ocupantului venit din Apus. Dar Roosevelt nu a dovedit doar nepăsare, el a înăbușit orice declarație sau raport american care dovedea crimele Sovieticilor.

Călătorul care trece prin Toronto poate vedea un monument simplu dar mișcător, pentru cei morți la Katyn. In zilele noastre, tot mai mulți Polonezi cer să se facă lumină asupra acestui genocid, dar perestroica și glasnost, pilule pentru adormit Occidentul preferă să-l reabiliteze pe Buharin, care, oricum, nu-i mai poate lua locul lui Gorbaciov.

***

La 11 Noembrie 1970 a intrat în vigoare convenția internațională asupra imprescriptibilității crimelor de război și a celor contra umanității, adoptată de către Adunarea Generală ONU prin rezoluția din 26 Noembrie 1968, text ce ar trebui studiat și de securiștii și milițienii care se dedau la astfel de fapte în țară. Oricât timp s'ar fi scurs dela comiterea acestor crime, autorii lor nu beneficiază de prescripție. Aliații din cel de-al doilea război mondial au încheiat diverse convenții politice și juridice în perioada 1941-45 în materie, iar statutul Tribunalului dela Nurnberg reglementează jurdic și judiciar partea procesuală. Printre cei condamnați la Nurnberg s'a aflat și Rudolf Hess iar printre judecătorii și acuzatorii lui, reprezentanți sovietici dar care nu puteau avea nici un fel de competență. deoarece în momentul în care Hess a fugit din Germania în Anglia încercând să contribuie la încheierea războiului, Stalin era aliat al Reichului hitlerist.

Recent, istoricul sovietic Lev Bezymenski, redactor politic al săptămânalului "Timpuri Noi", scria în "Noutăți din Moscova" că al doilea război mondial ar fi fost urmarea înțelegerii dintre Hitler-Mussolini-Daladier-Chamberlain din Septembrie 1938, dela Munchen. Cu toate acestea, se știe în mod pertinent că fără pactul germano-sovietic din 23 August 1939, acest conflict nu s'ar fi declanșat în condițiile în care a avut loc. Desigur că unii din cei care au ordonat asasinatele dela Katyn și destui din cei care le-au executat cu sălbăticia dovedită trăiesc și astăzi. Ei se fac vinovați de crime imprescriptibile și cei care ar invoca executarea de ordine nu ar avea mai multe șanse decât Eichmann, să scape de pedeapsa capitală, mai ales că nu ar putea fi invocată nici măcar starea de război, deoarece Sovietele nu se aflau în război cu Polonia nici atunci când au deportat militarii, nici atunci când i-au omorît.

Vinovații ar trebui judecați sau extrădați Poloniei pentru proces. Ei sunt însă bravi NKWD-iști care încasează pensii grase, criminali cu decorații, asasini fără remușcări și fără răspundere, cărora glasnost le oferă imunitate, iar perestroica privilegii.

Este foarte probabil că multe dovezi privind genocidul dela Katyn se mai găsesc în arhive west-germane. Dar în lumina destinderii, lui Gorbaciov i se oferă miliarde, pe care, în cel mai rău caz, le va suporta contribuabilul.

Când la 8 Februarie 1946, în Tribunalul dela Nurnberg, acuzatorul sovietic Rudenko imputa Germaniei invadarea Poloniei, Hess și Goering au lăsat căștile prin care urmăreau traducerea, jos, iar Baldur von Schirach a exclamat că Sovieticii au invadat-o în același timp. Si în zilele noastre, criminali naziști sunt urmăriți, judecați și unii, executați. Fără glasnost sau perestroica.

S'O VEDEM ȘI PE ASTA!

—N. STOIA—

Cu ani în urmă pe când R.S. România adopta linia politică independentă, Manea Mănescu fusese trimis la Londra spre a declama povestea desprinderii din îmbrățișarea ursului de stepă și ca un fel de încurajare să cerșească niscaiva ajutoare materiale. Amuzat ca de o glumă bună, premierul de atunci, un laburist, Bevin, întreba mereu: -"Bine, dar Rușii sunt de acord cu pasul ăsta al vostru?" Nici atunci și nici acum politicienii lumii libere n'au pus și nu pun vreun preț pe promisiunile care vin periodic din lagărul comunist. Pentru consumul publicului naiv și gata oricând să amâne ziua scadenței și să facă față cu realitatea, asemenea cuvinte mieroase cad bine și cresc precum buruienile.

Astăzi gaspadin Gorbaciov strigă în ambele iarmaroace, adică acasă și în lumea largă, că are de vânzare glasnost și perestroika. Cu simplificări și cu reduceri la unitate adică la...sâmbure, acestea nu sunt decât admiterea de către Gorbaciov - urmașul direct al lui Lenin-a crimelor, abuzurilor și a incompetenței a 70 ani sub comunism, și promisiunea reînnoirii și menținerii țării pe baze juste ca mare putere.

Slabe speranțe că așa ceva, echivaland oferirea lunii de pe cer, va găsi cumpărătorii care să plătească în ruble sau în valută neconvertibilă. Unul doi, da. Intelectuali debordând de idealism, speculanți însăcuți, slabi la minte ori suferind de amnezie, da, se mai găsesc, dar nu prea mulți.

Acolo unde merge însă dolarul, lira, marca, francul, etc., etc., e altă gâscă: ocazia trebue exploatată la maximum iar banul pus la lucru să crească asemenea boabelor de porumb prăjite ca să crească în floricele. Ce contează dacă astfel se finanțează aventura înarmării rusești cu finalul inevitabil? Ori dacă mai curând sau mai târziu creditele vor fi trecute "la pierdere" iar cetățeanul de rând, acela care muncește din greu, va plăti oalele sparte?

Acum a venit vremea ca Românii care trăiesc în afara țării, deci în libertate, să își aducă aportul lor. Profesioniști cum ar fi Dr. Nicolae Dima, ar trebui să elaboreze o serioasă analiză a rezultatelor colaborării dintre Occident și N. Ceaușescu. Cine a câștigat și cine a pierdut și cât anume. Este clar că poporul român a fost dus la sapă de lemn cu banii lumii libere. Că s'a creat un monstru, un dictator veros și ultracorupt care nici măcar nu e "S.O.B.-ul nostru". Dar concluziile unui atare studiu se extrapolează dela sine la contextul colaborării în devenire, de data asta cu Gorbaciov. Avertisment de ultimă oră!

La urma urmei, cine e acest Gorbaciov? O fi el geniul leninist cu forța lui Stalin, mesia comunismului și tămăduitorul lumii libere? Fi-vom noi orbiți în a-l percepe ca o personalitate politică în Rusia sovietică, dar cu valorile intrinsece ale lumii democratice moderne? Ceva în afara contextului real?

Care e situația actuală în lumea care are ca centru Kremlinul? Desigur nu mai e ca pe vremea lui Stalin pe când acesta "tăia și spânzura" după bunul său plac. Birocrația de vârf s'a asigurat prin Brejnev și a avut 20 ani de dormit liniștit și de strâns averi și privilegii, ba chiar transmiterea lor către progenituri. Procesul a mai dat ca produse secundare și o clară divizare a puterii, o trichotomie: partidul, armata și K.G.B.-ul. Primul, asemenea crapilor de crescătorie lipsiți de știuci care să îi natural-selecționeze, s'a lenevit, derevoluționalizat, obezizat, etc., ajungând de râsul copiilor în afara vârfului numit politbirou care însă a fost infiltrat total de către K.G.B., armată, și putem spune că, "complexul militaro - industriale" a dus economia de râpă, smântânind resursele materiale și umane peste limită. O sete de stele și de decorații a mai dus și la aventura Afganistanului. O amenințare a poziției generalilor, dacă mâna K.G.B.-istă tremură, poate duce la noi aventuri, posibil fatal. K.G.B. -ul a ajuns să joace cartea cea mai neașteptată și mai năstrușnică: a democratizării, a libertăților. Bineînțeles că ciolovecul, care are frica fixată în oase (sau în gene) după decade de teroare sângeroasă, nu cade în plasa întinsă. In ea cade Vestul! Si astfel ajungem la Gorbaciov, copilul favorit, creația, instrumentul celebrei agenții, simbolizând și având ca stemă: sabia și scutul partidului, și ale cărei trucuri inventate încă de pe vremea lui Felix Dârjinski, sunt reluate, amplificate și tare mi-e teamă, cu succes aplicate într'o lume atrasă de somnolență și însetată de lăcomie.

RĂZBOI ŞI PACE

(EUROPA)

—Radu ENESCU—

"Le plus beau metier des hommes c'est d'unir les hommes" (Jean Monnet)

Europa fusese la început o zeiţă, una din multiplele "oceanide", rasă sfântă de fecioare care, împreună cu Apolo întreţineau tinereţea oamenilor, după cum ne povesteşte Hesiod în Teogonie. Mai târziu, Europa ne este înfăţişată nu ca zeiţă ci ca o femeie legendară. Agenor, regele Tirului, descendent al lui Neptun, era tatăl ei. Fecioară frumoasă între frumoase, Zeus se îndrăgosteşte de ea; metamorfozat în taur, o răpeşte pentru a o duce în Creta unde va fi regină şi mamă a regilor din dinastia Minos.

Azi, pretendenţi mai puţin maiestoşi decât Zeus, pun din nou ochii pe ea spre a o seduce, sau cu gândul de a o răpi. Deja, parte din trupul ei se zbate în ghiarele ursului.

***

In ultima vreme s'a tot spus că Europa, cu toate ale sale frumuseţi şi potenţialităţi, ar fi îmbătrânit. Intr'o oarecare măsură este adevărat. Arterele sale limpezi de odinioară, Rinul, Dunărea, Sena, Elba, Vistula, cu nenumăratele lor afluente, dau dovadă de un început de scleroză în urma necontenitelor pângăriri de tot soiul. Codrii verzi, plămânii viguroşi, şi-au încetinit respiraţia de-a lungul anilor din pricina atmosferii viciate şi a securii.

Nici un alt continent n'a decimat pădurile sale, prădat peisagile sale, exterminat animalele sale primitive, transformat Natura până la siluire, ca vechiul continent; cu scopul de a o face mai "umanizată", "domesticată". "La nature travaille à rétablir ce que l'homme ne cesse de détruire", spunea Buffon. Dar omul, animal pripit, nu-i mai dă răgaz.

Se vorbeşte de asemenea de o istovire nu numai a pământului, ci şi a pământenilor de pe vechiul continent; din punct de vedere spiritual. Deoarece, cum observă Madariaga, cele două tradiţii esenţial europene, tradiţia socratică şi tradiţia creştină, izvoare de vlagă sufletească, în profundele lor semnificaţii, ale vieţii şi ale morţii... "han sido sustituidos pro una nueva filosofia de la vida". In virtutea unui ipotetic "umanism liberal" (perspectivă parţială), contrariu umanismului integral.

"Revoluţia culturală" de care unii vorbesc cu admiraţie, iar alţii cu îndreptăţit scepticism, - şi cu umor, - e azi o realitate. Si cu ea, o deconcertantă inversiune a valorilor.

Sobrul Ortega y Gasset povestea uneori snoave cu tâlc: Se duce ţiganul la spovedit; preotul, prudent, îl întrebă dacă ştie poruncile lui Dumnezeu. La care ţiganul raspunde: "Păi să vezi vlădicule, ţâneam să le învăţ; dar auzâi nişte zvonuri, c'o să le schimbe".

Si totuşi, în ciuda multor influenţe dăunătoare şi a mutaţiilor vertiginoase în ce priveşte moravurile, obiceiurile, Europa, din punct de vedere spiritual şi material continuă să fie vitrina lumii întregi. Cultura europeană, civilizaţia, sub toate manifestările şi expresile lor specifice (literatură, artă, ştiinţă, filosofie, tehnică, economie) cu patrimoniul lor bogat şi variat (universităţi, biblioteci, muzee, catedrale, teatre, palate şi castele) ocupă încă loc de frunte pe plan mondial. Gândirea politică apoi, de mult concretizată, continuă să traverseze mări şi ţări răspândindu-se prin lumea întreagă. Precum şi spiritul de organizaţie, ordinea. Si dezordinea. Căci, să nu uităm, tot aici au fost concepute ideologiile care au aprins marile revoluţii. Cu roadele lor bune, şi altele mai puţin bune.

***

Intreaga Europă (cititi, căpetenii şi oameni politici) şi-au dat întâlnire la Paris cu prilejul unui eveniment simbolic, important: "le transfert des cendres de Jean Monnet, l'un des fondateurs de la nouvelle Europe, au Pantheon, le 9 Novembre 1988". "Je ne suis pas optimiste, je suis volontariste", spunea Monnet. Avea dreptate. Majoritatea actelor mari s'au înfăptuit datorită voinţei, dorinţei, credinţei, nu optimismului (care de altfel a jucat adesea multe feste istoriei).

Ideea "Comunităţii europene" îi aparţine; şi cu ea, speranţa de "reconcilier durablement la France et l'Alemagne, et bâtir les Etats Units d'Europe, condition sine qua non du maintien de l'influence de notre continent dans le mond... "Nous n'avons pas le choix: ce sera ca ou l'effacement....."

S'a comentat şi discutat mult în ce priveşte prima "cărămidă" la temelia edificiului comunitar, acea faimoasă CECA (Communauté Européenne du Charbon et de l'Acier). Ideea era simplă, şi în acelaşi timp revoluţionară: Franţa propune Germaniei, şi altor ţări care doresc să se asocieze, să pună în comun cărbunele şi oţelul, sub o autoritate independentă de State. "Ainsi fusionnés, les deux productions ne pourront plus servir aux guerres fratricides; elles serviront à la prospérité commune". Alte patru ţări aderă; Marea Britanie refuză. Continentalii nu descurajează. Embrionul comunitar e deja creat. Monnet ştie că nu e decât prima etapă.

E bine cunoscută istoria, cu ale ei avatare, a Pieţii Comune; rezistenţa din partea unora, reticenţele, îndoielile din partea altora. "Complot antinaţional" vocifera Michel Debré, tânăr senator pe vremea aceea. Mendes France se împotriveşte. Alţi politiceni satirizează. Comuniştii, în urma unei deslănţuite campanii de presă vor să pună capăt "fanteziilor" lui Jean Monnet. Atitudine firească a unui partid în slujba intereselor sovietice, potrivníc ideii lui Monnet: "Unir les eruopéens".

In locul cărbunelui şi oţelului, acordul s'ar fi putut stabili pe orice altceva, pe grâu şi porumb de pildă. "L'essentiel, pour lui, c'était d'inventer des solutions sui generis" (Maurice Faure).

***

In ciuda multor dificultăţi comunitatea se consolidează, datorită dârzeniei neobositului inspirator; izbutind să concilieze "conştinţele naţionale", - (în ce măsură statele asociate îşi vor păstra autonomia, ca State?), cu interesele supranaţionale, continentale. "Nous ne coalisions pas des Etats, nous unissons des hommes". Formula e clară. In mod esenţial ea pune accentul pe om nu pe frontiere; omul ca persoană, ca cetăţean (concepţie greco-romană), ca "fiinţă căreia îi este recunoscută capacitatea de a fi subiect de drept".

Un paşaport comun, unic. Pare a fi o nimica toată: un carton plastificat şi o fotografie. E obiectul care conferă subiectului de drept prerogativele ce stau la temelia "Declaraţiei Universale a Drepturilor Omului" aprobată de Naţiunile Unite la 10 Decembrie 1948. (Fără votul Uniunii Sovietice şi a altor ţări satelite: abţinere!). Cu alte cuvinte, toate drepturile interzise dincolo de cortina silniciei.

***

"Europa dela Atlantic până la Urali", formula Generalului de Gaulle, rămâne o retorică iluzie. (Printr'o curioasă asociaţie de idei, îmi aminteşte de acel tigru a lui Rilke, închis într'o cuşcă, şi care, bietul, credea că gratiile fac parte din lumea exterioară).

De ce o iluzie? Indiferent de schimbările care s'ar putea produce în URSS, de viabilitatea proectului Perestroika", Imperiul Sovietic, prin însăşi situaţia sa geopolitică actuală rămâne un imens ţinut (23.000.000Km2) cu un mozaic de rase, limbi, credinţe. O "întindere" cuprinsă, în mică parte, între "frontierele" Europei de Est (frontiere imposibil de definit geografic: Donul? Platoul Volga, Novgorod?) şi în mare parte în cele ale imensului continent "Galben". (Pentru un englez ca Lloyd George, frontiera între Europa şi Asia coincide cu graniţele orientale ale Poloniei; dincolo de aceste graniţe începe o zonă obscură, împărăţia "enigmei asiatice").

Am subliniat, în situaţia sa actuală, politică şi geopolitică. Căci dacă s'ar împlini prevestirile expuse în documentata carte "L'Empire éclaté", deci o explozie internă (ceva se mişcă) şi în cele din urmă o desmembrare în urma căreia Imperiul "rus" s'ar restrânge în graniţele lui "fireşti" (!), -cel Austro-ungar e un exemplu,-o "adeziune" la ideea unei Europe unificată, ar fi totuşi posibilă.

Cu o rezervă. Istoria ne-o impune. Panslavismul a jucat un rol important în Istoria Rusiei şi mai ales în secolul trecut. (Dar ideea s'a plămădit încă din secolul 17, sub Petru cel Mare; Krijanitch fiind primul apostol al "solidarităţii slave"). Cunoaştem prea bine cele petrecute sub domnia lui Nicolae I care, potrivnic liberalismului occidental, considera "perversiune, decadenţă" toate ideile venite din Apus; de acolo străduinţele sale de a "izola" Rusia de Europa. Discrepanţele dintre intelectualii ruşi au provocat cele două curente antagonice, Slavofilii şi Prooccidentalii.

Primii, fideli politicii Tarului şi ideii de a prezerva spiritul "Sfintei Rusii" (Sviataya Rus), credeau că tot ce venea din Occident era dăunător, şi risca să corupă geniul natural al poporului rus. Ceilalţi considerau că noile idei din Apus ar putea beneficia evoluţiei politice şi culturale a Rusiei. Hazen, care aparţinea grupului occidental, scria în memorile sale: "Slavofilii şi noi reprezentăm un fel de Janus, cu două feţe: ei privesc îndărăt, noi înainte".

In fond, este tocmai ceea ce se petrece azi în Rusia. Puşkin, Turgheniev, Dostoievski, Tolstoi, Hazen, au alte nume. Ţarul de azi poartă şi el alt numc. In ce măsură putem spera un "Resorgimento", o regenerare a Rusiei?

Un pământ generos, stropit cu sânge de-a lungul veacurilor, ar putea, totuşi, da într'o bună zi roadele dorite. O glie care îmi aminteşte teribila reflecţie a lui Malaparte: "Lénine n'a pas été enterré. Il dort embaumé dans un cercueil de verre, lugubre momie. Ses fidèles ont eu peur que la bonne terre russe ne crachât son cadavre".

ALUNGAREA OMULUI DIN CUVÂNT

"What'll we do now Willi's gone" de Georges Astalos

In primăvara anului trecut s'a jucat în Washington piesa lui Georges Astalos "Ce ne facem fără Willi?" găzduită de "Scena Theater", în regia cunoscutului regizor Robert McNamara, traducerea din franceză a textului aparţinând lui Ronald L. Bogue.

Acţiunea are loc într'un lagăr ideo-logic, un univers închis, pe care autorul îl plasează în viitor. Personajele: Anna, prizonieră în lagăr, Maria care s'a născut în lagăr, Willi şeful lagărului (un nebun, care fiind rănit în război este trimis acasă şi apoi avansat ca păzitor al lagărului) şi strania figură a Liberatorului.

In vreme ce primele trei personaje erau în afara lagărului la muncă, toţi cei din interior se mută în altă parte fără a lăsa un cuvânt, decât renovarea lagărului ca să apară ca nou. Când opresorul (Willi) şi opresantele (Anna şi Maria) se întorc, se trezesc în situaţia a trei Robinsoni Crusoe. Intrebarea lui Pilat: "Ce este adevărul?" îşi găseşte corespondent ideatic la Astalos în "ce este libertatea?" Atât opresorul cât şi opresatele, deveniţi liberi, sunt orbiţi de această lumină a libertăţii (aluzia la parabola peşterii din Platon este evidentă) şi speriaţi fug înapoi într'o lume imaginară şi falsă pe care le-a creat'o lagărul ideologic. Dar nici aici nu pot să se întoarcă. Totul ce părea real atunci, pentru aceşti Robinsoni de acum, nu mai este îngăduit ca întoarcere.

Ideologia bolnavă (Willi) şi tehnologia (microfoanele automate care dădeau porunci deţinuţilor chiar până la intimile cerinţe biologice) dintr'odată apar în goliciunea ridicolului. Willi vrea să facă apelul deţinuţilor şi nu mai sunt deţinuţi. Microfoanele automate dau ordine şi nu e nimeni să le asculte. De aici straniul, macabrul, înfiorătorul şi groaznicul de torturare al fiinţei umane care şi-a făcut un zeu din tehnologie. Surogatul adevărului - banda de cântăreţi -devine o problemă pentru aceşti Robinsoni. Erau paiaţe. Un "vandal" i-a desfigurat aruncând flăcări spre ei. Numai instrumentele muzicale au scăpat. Un optimism la Astalos în puterea Cuvântului.

Pregătirea pentru Liberator. Maria şi Anna vor interpreta nişte poezii şi cântece din amintirile copilăriei. Lui Willi îi revine"speach" -ul de bun venit. Dar suntem noi pregatiţi, ca fiinţă umană, după otrăvirea fiinţială în lagărul ideologic, să ieşim din anormal? Astalos zice. NU! Ni s'au tăiat aripile. Willi încearcă să violeze pe Anna, fără succes. Anna şi Maria încearcă să zboare din coşmarul lagărului. Cu aripile tăiate sfârşesc în glodul lesbian. Vine Liberatorul. Pregătirile sunt gata. Willi îşi rosteşte cuvântul de bun venit. Liberatorul nu înţelege limba. Vede doar uniforma. Scoate pistolul şi-l împuşcă. Sfârşeşte de băut sticla de alcool. Femeile îi povestesc că au pregătit o serbare pentru el cu prilejul liberării lor din lagăr. Liberatorul prin câteva cuvinte pe care le ştia din engleză şi care le pronunţă stricat le spune, cum deducem din rebusul pronunţării lui, că azi, în calitate de Liberator, e în concediu şi nu poate să le elibereze. Aruncă sticla goală de perete lovind cutiuţa secreta din spatele platformei Comandantului. Incep să sune sirenele, mecanismele de alarmă şi reflectoarele se aprind. Cu paşi de beţiv coboară spre femei şi ceea ce Willi nici nu ar fi îndrăznit să le facă devine un punct de pe agenda Liberatorului în concediu. Iadul e sugerat de regizor prin "total darkness" (întuneric total) o similitudine pe care o găsim şi în piesele lui Par Lagerkvist influenţa demonismului cum ar fi, de exemplu, în trilogia "Ora dificilă". In toate cele trei părţi scena cu mici excepţii, e cufundată în întuneric. In prima parte cele două personaje îşi amintesc de viaţă şi înaintează ca prizonieri într'un tunel care nu are nici o ieşire. Si mai grăitoare este partea a treia în care Copilul cu o lumânare pe jumătate arsă înaintează prin iad unde speriat şi neştiind ce să facă întâlneşte pe Bătrân şi Bătrână. Din acest simbol de mare frumuseţe şi adâncime Strindberg, sub influenţa căruia scrie Lagerkvist, ar fi făcut din copilul care intră în iad cu lumânarea aprinsă, soluţia unei capodopere poate la nivelul "Drumului Damascului". Lagerkvist ratează marele mesaj prin ajustarea lui la un "realism" al demonicului contemporan şi lui şi nouă în care valorile binelui, purităţii, speranţei, pe scurt valorile luminii spirituale nu pot să învingă în lume prin golirea lor de naturalul fiinţial. Sfârşitul îl consider de un pesimism obscen. Copilul rămâne singur numai cu lumânarea în mijlocul iadului şi la îndemnul Bătrânei cedează lumânarea pe care i-o dă lui Molla, o măgăriţă, care o înghite. Se aude numai ronţăitul lumânării şi cortina cade peste "darkness', peste întunericul total.

Diferenţa la Astalos e la 180 de grade. Iadul lagărului ideologic ajunge la paroxism nu prin Willi, ci tocmai prin Liberator, care exact în ziua aceea era în concediu şi nu putea să elibereze pe nimeni, ironie a soartei pe care Astalos atât de subtil o redă din munţii de lacrimi şi sare a neamului ţării lui de naştere, unde de mii de ani au venit tot felul de Liberatori, dar în concediu, când aveau pe agendă doar "having good time and lots of fun".

Piesa lui Astalos nu precizează unde se află lagărul: în Răsărit sau Apus. El ne ameninţă din viitor. E un avertisment. Nu să ne sperie, ci să ne trezim. Românii pentru drumul spre înţelepciune şi pentru drumul de a fi om viu au o singură expresie "a te deştepta" soarelui ca lumină a zilei şi Spiritului-Soare ca lumină fiinţială. Dar biruinţa lagărului, dacă ne "deşteptăm" la vreme, ca fiinţă umană, este posibilă.

Ceeace Păr Lagerkvist scoate de pe scenă în final, lumânarea copilului mâncată de măgăriţă şi apoi cufundă totul în noaptea iadului, Astalos ia în faţă această noapte pe care o prezintă prin tot oribilul ei, al omului fără de libertate şi fiind liber ne mai ştiind ce să facă cu ea, cum să i se adapteze, şi în final aprinde Copilului lumânarea.

Spiritul şi Binele, ca în înţelepciunea exprimată prin mit la toate popoarele lumii, trebuie să învingă. După "total darkness" în care Copilul din "ora dificilă" e părăsit de Păr Lagerkvist, printr'o întorsătură genială auzim iadui Copilului, iadul Planetei Albastre, iadul umanităţii noastre printr'o cutremurătoare poezie pe care Astalos o aprinde în mâinile "copilului", dar şi auzim din străfundul iadului: 'Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum...".

***

"Ce ne facem fără Willi" a fost o piatră de încercare pentru traducătorul Ronald L. Bogue, care stăpâneşte atât de bine subcanalele lexicale ale francezei pentrucă a reuşit să le redea în engleză, muncă pentru care dicţionarul nu poate să te ajute cu absolut nimic.

Un deosebit ajutor în înţelegerea acestei piese l'am primit din lectura cărţii "Am trecut prin iad" de Ion Pantazi. Limbajul personajelor lui Georges Astalos (dramaturgul foloseşte imaginaţia artistică în a crea cât mai real lumea lagărului ideo-logic) deşi şochează prin stereotipul mecanic al cuvântului care spurcă, nu e cu nimic deosebit de cel al călăului Ivănică, din cartea lui Pantazi, care-i păzea şi schingiuia pe deţinuţi: "Bă, care te-auzi şi te crezi că numele tău e scris aci, îţi iei bagajul şi eşi în P...m.. afară." Acest automatism de a spurca prin pervertirea luminii cuvântului spre dia-Logos e folosit de Ivănică de 5 ori în mai puţin de jumătate de pagină.

Tot la Pantazi găsim "planificarea" şi controlul omului nu numai spiritual, ci până şi la cele mai intime nevoi biologice pentru care exista o anumită oră dimineaţa şi seara, scenă pe care o găsim şi la Astalos.

Georges Astalos nu are nimic de a face cu cei care şochează pentru şoc şi când teai uitat nu e nimic. El cugetă asupra condiţiei umane şi soarta cuvântului care ar fi putut să ne elibereze. El ne avertizează de ameninţarea aşa zisului modernism "ştiinţific" depăşit de un veac şi jumătate şi care aplicat politicului şi socialului de atunci a devenit dogmă şi zeu fenician căruia îi aducem jertfe nu ca lui Moloch câţiva prunci nevinovaţi, ci generaţii întregi. La acest tragedism în care trăim şi care ne ameninţă ca "lagăr ideo-logic" vrea să ne trezească mesajul piesei.

Autorul nu plasează acest "lagăr ideologic" nici în Apus, nici în Răsărit. Incă o dovadă că are ceva de spus fiintei umane şi nu vrea să şocheze prin limbaj cu un artificiu banal ca acel de genul "fântânii". El strigă: Omul va fi alungat din Cuvânt a doua oară! De data aceasta nu din paradisul Cuvântului, ci din firea de om.

Thomas Merton poate ar fi cel mai bun interpret al textului lui Astalos. In cartea lui "Love and Living" referindu-se la pierderea omului, ca "Ucenicul vrăjitor" al lui Goethe ce a uitat cuvântul cheie, citează o parabolă a lui Heisenberg în care omul modern se află ca un căpitan de vapor construit din fier şi oţel, în care acul busolei nu mai redă orientarea de navigare, ci e redus la "orientarea" de metal a vaporului. In cazul acesta Heisenberg spune că acest căpitan care trebue să-şi continuie călătoria renunţă la precizarea "ştiinţifică" a busolei, şi se orientează după "mersul stelelor". Un "sus" negat de cei care rezolvă totul prin "lumina zilei", făcând din soarele material un zeu al "văzutelor" şi negând adevăratul Soare al "nevăzutelor" care tocmai prin noapte şi suferinţă ne deschide cerul nebănuit al miriadelor de galaxii ca prolog al perspectivelor fiinţei umane spre Logos, spre Cuvânt.

Desfigurarea cuvântului ca om, cuvânt ca raţiune şi logos, e prinsă de Astalos în toată duritatea. Chiar dacă este o "piesă închisă", chiar dacă ne face să experimentăm "întunericul total" nu putem să-l asociem pe Astalos cu Păr Lagerkvist, deşi ni s'ar părea că am găsi nişte similitudini şi nici cu avant-gardiştii.

Cu ultimii, pentru că Georges Astalos gândeşte o problemă din punct de vedere filosofic şi nu se joacă de-a "modernismul". E neînţeles, dar cu o diferenţă de ultimii. Si nici cu primul, pentru că îl depăşeşte. Premiul Nobel e un criteriu destul de dubios de a judeca adevărata valoare a unui scriitor.

Acest "total darkness", găsit la amândoi, are un sens diferit la Astalos pe care îl elucidează poetul mexican Octavio Paz. La el totul este noapte şi fulger: "Relampagos o peces en la noche del mar y pajaros, relampagos en la noche del bosque" (Fulgerele sau peştii în noaptea mării. Si păsările - fulgere In noaptea pădurii.")

Această noapte în cosmos e o disperare dialectică, accentul biruitor fiind pus pe existenţial ca opus al haosului. Si poetul continuă accentuând fiinţialul, hotărârea căpitanului lui Heisenberg, de a se orienta după "stele" apărând ca un ecou în profunzimea următoarelor versuri: "Los huesos son relàmpagos en la noche del cuerpo. Oh mundo, todo es noche y la vida es relampago." (Oasele noastre sunt fulgere în noaptea trupului. O, lume, totul este noapte Dar viaţa este fulger.")

Am subliniat o nuanţă, prin Octavio Paz, de interpretare a nopţii care a scăpat cronicarilor lui Astalos.

Dumitru ICHIM

RUGĂCIUNE PE ACROPOLE

Lui Cicerone Poghirc

Suflet ce tremuri
unde te afli?

Albe coloane
sprijină cerul.

Trupul ca fulgul
dibuie, şovăie;

Albe fecioare
sprijină basmul.

Pleoape şi lacrimi
ard în mirare.

Albă tăcere
grai se preface:

-Haire, străine!'

Ce vânturi te poartă?

Ce gânduri? Ce doruri?

Cere ce vrei, nu te teme:
zeul Atenei,
Necunoscutul,
şi la noi suflă
Noi, nesătule,
zburăm în netimp:

De febră, ţi-i trupul
ca fulgul - vrei vlagă?

Au liră? Au flaut?
Cere ce vrei, nu te teme.

Albă pădure,
albă minune,
nici vlagă, nici liră,
nici flaut:
soarbe-mă numai,
naşte-mă.

Nicu CARANICA

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

SERGIU GROSSU: "MAÎTRESSE, DIEU EXISTE!"

(Tovarașe profesoară, Dumnezeu există!)

Esența comunismului este ateismul. Să nu uităm că, dela începuturile sale, comunismul s'a arătat a fi o religie intolerantă, fanatică - religia lui și a luptei de clasă - care, dela Revoluția din Octombrie încoace, în ce privește Uniunea Sovietică, și dela 23 August 1944, în ce privește țara noastră, luptă cu îndârjire, făcând uz de teroare, de persecuții sângeroase, de temnițe și lagăre de muncă forțată, ca să-și instaureze dictatura proletariatului și cultul mincinos al materialismului ateu. "El vrea să devină el însuși o religie, scrie filosoful rus Nicolae Berdiaev, pentru a lua locul creștinismului".

Persecuțiile religioase sunt întotdeauna abominabile, întrucât ele constituie o violare flagrantă a Declarației Universale a Drepturilor Omului, o inadmisibilă ingerență a Statului ateu în convingerile personale ale cetățenilor. Însă una din formele "cele mai barbare ale acestei represiuni", subliniază savantul sovietic Andrei Saharov, este fără îndoială persecuția copiilor creștini, crescuți în spiritul și tradițiile Bisericii lui Hristos. Ceea ce reiese din ultima carte a compatriotului nostru Sergiu Grossu, dela Paris, apărută la editura Fayard, în luna Aprilie 1988, și intitulată "Maîtresse, Dieu existe", respectiv "Tovarașe profesoară, Dumnezeu există"! având ca subtitlu "Copii în menghina ateismului sovietic".

Iată-ne în fața unei persecuții absolut ignobile și scandaloase, dat fiind că un formidabil arsenal propagandistic și polițienesc este pus în mișcare de stăpânii vindicativi ai Kremlinului, în vederea extirpării oricărei urme de sentiment religios din sufletul și mintea tinerii generații aparținând, în special, familiilor de credincioși, fie ei catolici, ortodocși sau neoprotestanți Datorită unei documentații precise, extrasă atât dinpublicațiile clandestine ale bisericii tăcerii (cum sunt "Cronica Bisericii Catolice din Lituania", "Buletinul" baptiștilor disidenți din Rusia Sovietică, și altele), cât și din presa sovietică, Sergiu Grossu dă în vileag caracterul coercitiv al ateismului comunist, vinovat de suferința și de lacrimile copiilor creștini, care, dela vârsta cea mai fragedă, asistă la arestarea și condamnarea părinților, la confiscarea bunurilor, la despărțirea de cei dragi, la hărțuielile dușmănoase ale miliției locale sau ale agenților K.G.B.

Meritul lui Sergiu Grossu, scos în evidență de critica unor ziare și reviste franceze, constă în grija de detaliu documentar, împinsă până la extrem, fiindcă găsim notate: date, locul, școala, numele elevului, situația părinților, numele institutorului, a polițistului sau a anchetatorului. În cele 245 pagini de carte, descoperim întreaga gamă a brutalității ateiste revărsată asupra universului infantil din Uniunea Sovietică, ori de câteori micuții adoratori ai Domnului și Mântuitorului Iisus Hristos frecventează bisericile sau casele de adunare, opunându-se cu eroism demn de toată lauda, ofensivei ateismului în școală. În pofida amenințărilor din partea corpului didactic și a poliției, în pofida ostilităților declanșate de colegii lor de clasă atei, care nu numai că îi ridiculizează, dar sunt îndemnați de profesori să-i bată, terorizându-i la tot pasul, copiii credincioși rezistă acestor presiuni detestabile, înscriind astfel o pagină luminoasă în istoria creștinismului din secolul XX. Fiindcă chiar și atunci se află înaintea judecătorilor tatălui lor, siliți să mărturisească împotriva celui ce le-a arătat calea credinței, chiar și atunci când sunt smulși din sânul familiei și trimiși în internatele de stat (celebrele dietdom, inventate de demența socialismului ce se pretinde științific), copilașii catolici, ortodocși, baptiști, pentecostali sau adventiști nu se tem să pronunțe numele lui Dumnezeu și să-și afirme atașamentul lor creștin, întocmai fetiței Lila Scomorohova, de 12 ani, întrebată de judecătorul tribunalului din orașul Ociamcir dacă face parte din organizația Pionierilor, ea a răspuns cu curaj: "Nu pot să fiu membră a Pionierilor. Nici un credincios nu poate accepta lucru acesta, deoarece Pionierii nu cred în Dumnezeu!"

După ce a publicat în 1979 cartea "Les enfants du Goulag" (Copii Gulagului") în editura pariziană France-Empire, Dl. Sergiu Grossu își continuă opera de informare a opiniei publice din Occident despre Biserica tăcerii cu această nouă lucrare documentară consacrată vieții copiilor creștini - "Maîtresse, Dieu existe"-, copii care, prin rezistența lor spirituală la atacurile ateismului, ne impresionează, provocându-ne admirația. Așa cum ne impresionează toate exemplele de eroism creștin pe care Sergiu Grossu le face cunoscute în paginile revistei sale "Catacombes" care apare la Paris.

CRONICAR

NICOLAE DIMA: "BREACHING BARRIERS OF CROSS-CULTURAL COMMUNICATIONS"

De curând am avut plăcuta surpriză da a citi cartea cu titlul de mai sus, scrisă în anul 1988 de către compatriotul nostru Dr. Nicolae Dima, profesor la John F. Kennedy Special Warfare Center and School, Fort Bragg, N.C. USA.

După ce am apreciat prima carte a Dr. Dima, "Basarabia and Bukovina, The Soviet-Romanian Territorial Dispute" (1982), tocmai fiindcă ea a rezultat într'o mai bună înțelegere din partea universitarilor, mediei, și politicienilor americani a românității teritoriilor luate de Ruși, prezenta carte atacă una din problemele moderne; comunicarea dintre oameni aparținând unor culturi diferite.

Așa după cum mărturisește și autorul, scopul cărții este de a educa și familiariza în special personalul militar american cu diferitele aspecte culturale, religioase, și obiceiuri specifice ale diverselor populații, de a-i pregăti pe aceștia pentru responsabilitățile ce-și vor asuma în diferite țări ale lumii.

Omul este un individ adaptabil la condițiile naturii, iar evoluția culturală este o manifestare ca urmare a unei experiențe a socializării lui sau a gintei, la un mediu geografic. Fiecare societate națiune are o identitate bazată pe limbă, tradiții, istorie, și origine comună și funcționează în acordanță cu norme specifice de conduită. De unde societățile primare aveau o cultură simplă, revoluția industrială afectează coerența culturală etnică, rezultând în divergențe complexe.

În ultimii ani suntem martorii revoluției informaticii, în care comunicarea rapidă, sofisticarea tehnologică, face ca spațiul ce părea incomprehensibil în trecutul nu prea îndepărtat, să se reducă, să devină un mijloc pentru comunicare la îndemâna omului global. Care va fi urmarea acestei expansiuni a mijloacelor rapide de comunicație? O convergență culturală? Sau o luptă acerbă de păstrare a etnicității culturii?

Națiunile au specificul cultural, religios, de manifestare, de gestică, și un ritm de viață propriu. Schimbările din mediul tradițional duc la așa numitul "șoc cultural", ca rezultat direct al anxietății, frustrației, și smulgerii din obișnuit. Adaptarea la noul mediu, pe de altă parte, reprezintă o trecere prin faze de: euforie, urmată de iritare și ostilitate, ca în final să rezulte în adaptare progresivă, chiar completă la unii.

Critic, pentru oricine ce intenționează să respecte și să comunice cu alții, este religia. Diversitatea formelor ei a dus nu numai la șlefuirea unor culturi, dar chiar și la conturarea regulilor sociale de comportare, și de definire a legilor comunității respective. Un element esențial în adaptare este divergența de cultură politică. Dacă pentru democrații vocabularul politic are multe similitudini, apariția comunismului în acest secol a dat o nouă dimensiune" limbii politice"; dimensiunea ideologică; a semanticii despuiată de morală, credință și adevăr. "Conducerea prin decrete " intenționează să compenseze goliciunea culturală și lipsa libertăților umane. S'au inserat așa de multe lozinci, s'au adăugat așa de multe spițe la o roată învechită, încât aceasta a ajuns...să nu se mai învârtă.

Când în 1982 Dl. Dima a scris cartea privind teritoriile căzute pradă expansionismului rus, l-am felicitat pentru o realizare patriotică. Acuma să-mi fie permis să-l felicit pentru penetrarea în profunzimea comunicației peste granițele uneori rigide ale diversificării culturale. Citind cartea Dl. Dima am încercat un fenomen interesant; deși intenționam să trec mecanic prin paginile cărții, foarte repede mi-am dat seama că substanța și conținutul m'au captivat așa de mult încât am gustat fiecare cuvânt până la sfârșitul cărții. Când am terminat era ora...3 dimineața!

Era clar că am fost frapat de o carte de calitate. Dar în măsură cel puțin egală am apreciat faptul că Dl. Dima nu a uitat ca în repetate ocazii să specifice că este Român. Dixit!

Tudor O. BOMPA

REFUZUL LUI E.M. CIORAN

—Constantin MACRI—

Fenomenul Cioran cred că este unic în cultura universală, prin ineditul lui, prin complexitate, prin incidența excepțională la expresivitatea timpurilor ce trăim.

Este drept că și Eugen Ionescu s'a transplantat din cultura română în cea franceză, unde s'a dovedit strălucit creator dar, pe linia lui I.L.Caragiale, a ironizat și s'a autoironizat, în cadrul dramelor sale, textura cotidiană a unui univers aplatizat de conformism, în timp ce E.M. Cioran a ridicat o adevărată Golgotă a Logosului întrupat în Cuvânt, într'o strălucire stilistică inegalabilă atât în literatura română cât și în cea franceză dela Pascal încoace.

Ingenuncherea poporului român care a început la 10 Februarie 1938, odată cu instalarea dictaturii carliste si s'a desăvârșit la 23 August 1944 odată cu invazia sovietică, a dus la un masiv exod de elite românești începând cu cei doi deja menționați și continuând cu Mircea Eliade, Vintilă Horia, Horia Stamatu, George Palade etc., etc.

Deștărarea a fost pentru toți, împotriva voinței lor, chiar dacă cronologia și etiologia personală, este ușor diferențiată dela caz la caz.

Climatul cultural existent în România postbelică (1920) a fost de o fecunditate și strălucire formidabilă. Pe toate tărâmurile. Si în toate direcțiile, dela stânga la dreapta.

Detalierea și exemplul concret ar necesita cel puțin o carte întreagă, ceea ce ne depășește.

Noi vrem să relevăm aici că atunci când în epocă, ca tineri elevi de liceu, am citit "Schimbarea la față a României" (Ed. Vremea 1937), "Lacrimi și Sfinți" (Ed. Cugetarea), "Pe culmile disperării", ne-am simțit cutremurați. Nu știam nimic despre autor. Era însă o încântație a verbului românesc pe care n'o mai citisem până atunci și care la a doua și a treia lectură suna și mai profetic și mai dramatic, purificându-ne de orice urmă de îndoială cu privire la destinul demiurgic al generației noastre.

Scriitorul ne arăta marginile infinte ale abisului și ne îndemna în subtext să-l depășim. Aceasta-i teribil de năucitor la 17 ani.

Fervoarea creatoare și renovatoare a României Mari a avut în scrisul lui E.M. Cioran, în deceniul 30-40, una din secvențele cele mai fulgerătoare și renascentiste.

Brutalizată de dictatura unui rege diabolic prin corupție și degenerescență morală, rege secondat de toți handicapații morali ai epocii, rege care a ucis fără judecată floarea tinerei inteligențe românești de atunci, "operă" ce i-a fost complinită de noua dictatură instaurată la 6 Martie 1945, conștiința poporului român a rămas până azi decapitată de elite, de orice zvâcnet al protestului, în fața succesiunii de ultragii flagrante care au urmat și continuă și azi.

Este una din cauzele pentru care E.M. Cioran se leapădă de poporul român. Atâta oroare și dezgust n'a acumulat nici una din epocile anterioare ale istoriei bimilenare ale neamului românesc.

Se pare că s'a eradicat prin humor negru și "kentizare" (ia "kentul" băieți) orice urmă de demnitate virilă și vitală și că am devenit, cum spunea Ana Blandiana "un popor vegetal", "totul" devenind indiferent și posibil și suportabil.

Aceasta ar fi o explicație posibilă, dar în nici un caz o scuză. Nici chiar pentru E.M. Cioran.

A cultiva și exalta gloria și strălucirea neamului din care te tragi, nu-i un semn de șovinism sau de particularizare filozofică, ci un mod de împlinire existențială.

Peste văi imense de erori si orori ale istoriei, stă, călăuzitoare, steaua purtătoare de noroc a amintirilor, a trecutului căruia, inevitabil, aparținem fiecare. Eminescu ne dă cel mai impresionant exemplu prin Scrisoarea a III-a și "Ce-ți doresc eu ție". Si Eminescu n'a trăit epoca de teribile prăbușiri ale ultimelor decenii de istorie românească. Si Eminescu n'a murit, pentrucă geniile nu mor niciodată și pentrucă el n'are pereche în literatura mondială și se poate demola orice dar nu se poate demola poezia, iar celula românească este esențialmente poezie, lucru observat încă de acum 100 de ani de Vasile Alecsandri în prefața la prima ediție de "Poezii populare" culese chiar de el dela sursă, prefață care se deschide cu o sentință care sună pentru eternitate: "Românul e născut poet".

Si pentru a evita orice confuzie terminologică sau etnologică, facem precizarea că din această fibra poetică irezistibilă s'a născut și opera lui Lucian Blaga și a lui E.M. Cioran.

Operă care în franțuzește sună altfel. Adică logosul românesc întrupat în cuvântul franțuzesc devine în același context istoric care a dat pe "omul revoltat" al lui A. Camus, pe nihilistul moral sartrian, sau prometeicul revoluționar al lui Malraux, dă pe desafectatul și tragicul iremediabil cioranian.

Acest tragism infinit vine din tragedia poporului român. Chiar dacă el se vrea suprapus pe tragicul condiției umane integrale, ecoul lui a răzbătut peste Nistru și Carpați și a sensibilizat profund sufletul scriitorului încă din anii aceia negri '38-'44. De altfel, întreaga operă cioraniană are această extraordinară calitate de a sensibiliza intelectul, de a-i dilata până la paroxism forța de cuprindere a universalului abstract. Si această cuprindere nu se poate face decât prin sentiment. Si E.M. Cioran a iubit infinit... Totul l-a trădat, i-a mințit și i-a înșelat așteptările.

Niciodată Occidentul nu va realiza dimensiunile reale tragediei abandonării Europei răsăritene. Niciodată America și Anglia nu se vor spăla de rușinea de a fi stat pasive în anii aceia post-Postdam (1945-1948) când Polonia a fost din nou crucificată, cu ofițerii împușcați cu un glonte în ceafă sau deportați în Cercul-Polar (15 mii de cadre ofițerești), când în Cehoslovacia fiul lui T.G.Mazaryk, ministru de externe, era aruncat dela fereastră, când Regelui Mihai al României după ce este decorat de I.V. Stalin cu Ordinul "Victoria" pentrucă a scurtat cu un an durata războiului și a numărului victimelor, un an mai târziu i se pune abdicarea pe masă sub amenințarea tancurilor sovietice. Totul a fost de o răvășire supremă și abjectă, tot universul moral al Europei și al civilizației occidentale a fost estropiat într'un naufragiu vulgar.

In ce puteai să mai crezi și în cine puteai să mai crezi? Această abandonare anglo-saxonă nu va putea fi ștearsă în secole din memoria popoarelor Răsăritului european. Si E.M. Cioran aparține acestui Răsărit și a explorat pe viu această debandadă, acest haos și această lașitate egocentristă. Cultura și civilizația lui "bye-bye" la care se și află inserția. Aici, acolo și atunci.

La ce a fost nevoie ca un filosof pur ca C. Noica să facă opt ani la pușcărie? Cui a servit ca toată crema intelectualității române (ca și a celorlalte popoare răsăritene căzute în captivitatea stalinistă) să fie secerată în închisori, lagăre și canale, în frunte cu Gheorghe Brătianu și V. Voiculescu?

Din această plasmă a nenorocirilor totale se distilează aforismele aparent mizantropice ale lui E.M. Cioran. Denunțând caracterul univoc stupid al existenței în finitudinea și aleatorismul său, scriitorul este inevitabil stigmatizat de acest "mal-de-siecle" și este inevitabil "L'enfant du siècle".

Pentrucă desabuzarea occidentală, debusolarea, a fost sesizată și de Albert Camus și de Jean-Paul Sartre și de Eugen Ionescu și mai acut și mai sfâșietor ca oricare, de E.M. Cioran. Ca și Samuel Beckett, Emil Cioran pare a duce pe umeri întreaga povară a tragicului uman. De altfel, cei doi mari scriitori sunt foarte apropiați prieteni.

Pentru motive, numai în aparență diferite și Samuel Beckett și-a părăsit Irlanda lui natală și s'a stabilit în Franța. Ambii au socotit că istoria contemporană, la ei acasă, are o doză inextricabilă de superficialitate tiranică și confuzie îmbolnăvitoare. Acest rău al secolului constă esențial în a transforma societatea umană în laborator de experiențe pentru niște paranoici ca V.I. Lenin, I.V. Stalin, Adolf Hitler etc.

Niciodată omul n'a fost mai batjocorit decât în perioada care începe în Octombrie 1917 și durează și în prezent, în acest nefericit Răsărit european, în acest nefericit Orient-Mijlociu în acest Iran, în această Cambodgie, în acest Irak care-și bombardează propria populație cu gaze toxice.

Ce fel de filosofie și etică avea să genereze o astfel de epocă? Si cui se datorează, în principal, această neputință de a te împotrivi răului? Aceasta-i întrebarea!

O ordine prestabilită a fost reconfirmată din lașitate și miopie. Un rău funciar, milenar, al culturii europene a întărit pragmatismul cotidian și biped eradicând orice urmă de ecumenism creștin, de prioritate socratică și suflu metafizic, bethovian. Spaima morții atomice a înăbușit orice protest umanitar. Mărginirea ideologică a închis ochii în fața umilirii, înjosirii și înfometării omului din Siberia până la Elba.

Ruptă în două, Europa s'a lăsat umilită de toți honeckerii, kadarii, husacii ș.a. După Hrușciov, Brejnev a fost promovat primul pentrucă era primul ca mediocritate ne spune recenta istorie sovietică.

Din dezgust și din refuz de a participa la hecatomba celor 17 milioane de victime ale "Marii Revoluții Socialiste", care se sărbătorește și azi, s'a născut, în cea mai mare parte, ineditul ideilor cioraniene pe care recent a voit să le premieze Academia Franceză.

Ar fi fost de-a dreptul bizar ca E.M. Cioran să accepte la cei 77 de ani ai săi acest copios premiu, dat, repetăm, pentru ineditul ideilor sale exprimat în opera sa scrisă în limba franceză. Refuzând, E.M. Cioran și-a dezvăluit, poate dincolo de intențiile sale, originea lui românească. Născut în ținutul lui Horea nu putea pactiza și cocheta cu "Impărăția" care s'a dovedit pentru poporul său, abjectă și lașă.

Frageda fire a poporului român relevă o delicatețǎ sufletească inegalabilă, altoită pe o mândrie pornită din superioritatea înțelesului lumii, comprehensiune care răzbate în tot scrisul lui E.M. Cioran și care-l așează cu un cap mai sus decât toți contemporanii lui.

Peste glia românească, peste firea poporului român au putut trece uragane nefaste, lăcuste și ciume, furtuni orbitoare, dar ca și Ceahlăul ca și Omul, nimic n'a clintit și nu va putea clinti profunzimea rădăcinilor sale în aceste "guri de rai" care sunt ținuturile românești din Maramureș până la Bazargic, din Hotin la Turnu Severin.

Refuzul lui E.M. Cioran este refuzul poporului român de a ierta pe cei care l-au trădat. Respingând premiul, E.M. Cioran a vorbit în numele glasului din adâncuri ale neamului românesc.

A, sunt convins că subtilii exegeți vor putea zâmbi la această interpretare "pro domo" a gândirii cioraniene. Aceasta nu face mai puțin reale adevărurile istorice enunțate aici, iar apartenența românească a "refuznicului" este o realitate care-l cuprinde și ne-cuprinde.

Strălucirea și creativitatea genuină a neamului românesc este irezistibilă. Trăiesc în țară poeți de o incomparabilă valoare europeană. Mari eseiști și mari romancieri.

Cu Noica la un pol și E.M. Cioran la celălalt, dacă îl socotim pe Eugen Ionescu de filiație vădit caragialiană și pe Stefan Lupașcu, o dezvoltare pe altă asimptotă a gândirii naeionesciene, cuprindem dintr'o privire fecunditatea și genialitatea inepuizabilă a poporului român. A aparține acestui popor este un blazon care trebue transmis din neam în neam, din generație în generație. Pentru copiii noștri ca să nu uite limba românească, puneți-le în mână pe Eminescu. Ca să învețe demnitatea de "a fi" puneți-le în mână pe Cioran, în românește și în limba franceză pentru a nu uita ce-au fost, de unde vin și ce le stă în față ca "sarcină istorică". Desperând, ne vom salva.

Orgolioși și autonomi în ființa noastră spirituală ne vom păstra identitatea românească. N'avem nimic care să ne facă să roșim. Ne tragem dela Posada, Rovine și Mărășești, și Turcii și Europa s'au închinat în fața vitejiei românești, dovedită la 15 Noembrie 1987 La Brașov.

Cine cunoaște vreun nume de erou dela această irezistibilă răbufnire? Nu este acest anonimat al jertfei și al limitelor un semn al vredniciei românești? Nu concordă el cu fuga de publicitate și de comentarii fatalmente anoste și convenționale a lui E.M. Cioran? Stie cineva pe autorul Mioriței? Da, îl știm. Este poporul român. Si azi, soarele și luna îi țin cununa, în timp ce alții de 50 de ani continuă să-l înjunghie, deși el n'a înjunghiat pe nimeni niciodată.

Aparținem unui popor care n'a agresionat pe nimeni niciodată. E.M. Cioran n'a defăimat pe nimeni niciodată.

Similitudinile ne vin în minte șiroae. Din cărțile vechi, românești, în special ale lui E.M. Cioran.

Si atunci cum să nu fii mândru de condiția ta spirituală românească, când în cuprinsul aceluiași spațiu istoric au sclipit pe cerul eternității românești stele ca Eliade, Noica, Ionescu, Lupașcu, Labiș și Nichita Stănescu, Ana Blandiana și mai presus de toți E.M. Cioran, din orașul lumină?

ACTIVITATEA TÂNĂRULUI REGIZOR ROMÂN IULIAN VIŞA LA COPENHAGA

Spectacolul de curând pus în scenă de Iulian Vişa la Copenhaga mi-a prilejuit o interesantă reîntâlnire cu regizorul şi o rememorare a câtorva dintre principalele momente ale creaţiei sale, în cei cinci ani de când s'a stabilit în Capitala Denemarcei.

Această nouă premieră se intitulează "Cântăreaţa cheală et company" şi este alcătuită dintr'un montaj cuprinzând celebra piesă a lui Eugen Ionescu, însoţită de o suită de dialoguri din ciclul "Exerciţii de conversaţie şi dicţiune franceză pentru studenţii americani", textele dramatice din ciclul respectiv fiind acum pentru prima oară traduse şi reprezentate scenic în limba daneză, versiunea purtând semnăturile lui Klaus Hoffmeyer, Nikolaj Christensen şi Iulian Vişa.

Iulian Vişa a sosit în capitala daneză în toamna lui 1983, unde fusese invitat să ţină un curs de arta actorului. La sfârşitul cursului avea să hotărască, împreună cu cei care participaseră la el, montarea unui spectacol bazat îndeosebi pe mişcare şi ritmuri, pe poezie şi atmosferă. Acesta a fost, pe scurt, momentul naşterii unei trupe de teatru: Teatrul "Cassandra", creaţie a unui tânăr regizor român, una dintre zecile şi sutele de valori produse de şcoala românească de teatru, valori care, datorită politicii de asasinat cultural ce se practică în ţară, sunt silite să-şi desfăşoare activitatea în afara hotarelor ei privând în felul acesta publicul românesc şi patrimoniul culturii noastre naţionale de atâtea şi atâtea preţioase creaţii care ar trebui să-i aparţină în mod firesc.

Cum spuneam, trupa constituită de regizorul Iulian Vişa a împlinit în toamna aceasta cinci ani de activitate, cifră care - desigur - nu e foarte impunătoare prin ea însăşi. Fapt important este însă acela că trupa "Cassandra a reuşit să se impună extrem de rapid în viaţa culturală daneză, să fie remarcată de forurile culturale şi să obţină din partea presei şi a specialiştilor aprecieri pozitive, chiar elogioase, cu ocazia fiecărui nou spectacol prezentat. In sânul trupei "Cassandra" s'au născut şi consacrat valori, s'au şlefuit şi confirmat talente.

"Excepţionala sensibilitate, poezia şi muzicalitatea lui Iulian Vişa, asociate cu deosebita inventivitate, acutul simţ al umorului şi bogăţia de detalii fac din regizorul român şi Teatrul "Cassandra" una dintre cele mai importante realizări ale teatrului danez actual", remarcă încă în primăvara lui '86 un comentator în paginile unuia dintre cotidienele cele mai importante care apar la Copenhaga, ziarul "Berlingske Tidende".

Intr'un moment când, din considerente financiare, multe teatre fac frecvente concesii gustului public şi spectacolului de divertisment facil, când producţia teatrală e foarte adesea invadată de spectacole de revistă ori comedioare cu succes ieftin, trupa "Cassandra" propune exemplul de credinţă autentică în a sluji cu adevărat arta teatrului, valorile sale cele mai de preţ şi bunele tradiţii. Vişa şi echipa lui refuză ideea de teatru ca industrie sau ca instituţie aducătoare de beneficii. "Cassandra" îşi propune titulatura de laborator pe care şi-o respectă cu consecvenţă. Fără a cădea în experimentalism, trupa aceasta se consacră unor necontenite căutări creatoare, perfecţionării artistice permanente, respectului pentru personalitatea actoricească şi solicitarea justă a capacităţilor actorului, prezentării unui repertoriu valoros şi echilibrat. S'au jucat până acum la "Cassandra", Ionescu şi Beckett, Molière şi Jarry, texte ale tragicilor greci precum şi cele ale unor clasici danezi.

"O sete imensă de a face teatru, care revine cu fiecare nouă premieră", remarcă nu demult într'unul din articolele sale cronicarul ziarului "Information".

Ceea ce vreau să subliniez însă, înainte de a face un succint comentariu al ultimului spectacol de pe afişul trupei, este că ea şi-a câştigat nu numai un renume şi şi-a creat o personalitate, aşa încât fiecare piesă nou pusă în scenă de "Cassandra" stârneşte interesul atât pe cel al publicului cât şi pe cel al cronicarilor de specialitate, dar modul regizorului român nu numai de a face şi înţelege teatrul şi de a-i determina şi pe alţii să îl gândească şi să îl simtă - îl plasează printre valorile ce se confirmă pe zi ce trece. Pe lângă activitatea ce o desfăşoară cu trupa "Cassandra", Iulian Vişa este invitat să monteze spectacole pe scenele altor teatre din Danemarca sau să predea cursuri de arta actorului. Indiferent cât de captivantă i-ar fi activitatea din afara "Cassandrei" şi indiferent cât de avantajoase ar fi solicitările altor teatre, Iulian Vişa declară că nu va abandona niciodată trupa aceasta întrucât ea este o creaţie a sa, locul unde personalitatea regizorală i se poate manifesta cel mai deplin şi unde se străduie să-şi materializeze propriile sale concepţii despre ceea ce este şi trebue să fie un laborator teatral.

In legătură cu ceea ce este şi vrea să fie ideea de laborator teatral în practica şi opinia acestei trupe, regizorul mi-a evocat modul în care s'a lucrat la pregătirea unui spectacol de tragedie greacă intitulat "Viaţa şi moartea clovnilor", modalitate de lucru care, cel puţin în cazul spectacolului citat, el o consideră deopotrivă profitabilă şi exemplară pentru concretizarea intenţiilor sale. "Ne-am petrecut, îmi spune el, vacanţa de vară pe o insulă grecească, undeva în vecinătatea Cretei, o insulă neinvadată de turişti, unde închiriasem o clădire, acolo locuiam, studiam şi repetam, fără să evităm deloc contactele cu populaţia locală, ţărani neînchipuit de veseli, de primitori, de receptivi. Uneori repetam şi noaptea, la lumina lunii, o lumină aproape imposibil de descris. Inainte de a ne fi dus acolo, însă, ne-am ocupat timp de mai multe luni de studiul muzicii greceşti din perioada respectivă, aceasta fiind - îndrăznesc să spun - un fel de travaliu de cercetare şi de bibliotecă. Actorii au învăţat apoi melodii şi tehnici instrumentale ale acelei epoci, făcând efortul de a găsi şi la Atena şi în Danemarca partituri vechi, apoi texte, iconografie, care să ne faciliteze cristalizarea unei viziuni personale şi totdată să ne ajute la studiul expresiei corporale, mişcării şi dansului. Inainte de a pleca înapoi în Danemarca, am prezentat două seri la rând, acolo, "Viaţa şi moartea clovnilor, "care a primit astfel "botezul" publicului, un botez extrem de cald.

Jucat la Copenhaga, spectacolul acesta, ca şi altele pe care trupa le pusese în scenă mai înainte, ca şi cele care aveau să mai urmeze, avea să demonstreze că Teatrul "Cassandra" îşi urmează şi îşi impune cu perseverenţă drumul, îşi clădeşte propria sa individualitate. Preocupat mai degrabă de studiu, înţelegere, aprofundare şi decantare decât de efortul de a seduce sau acela de a inova cu orice preţ. Si deşi regizorul ţine la titulatura de "laborator", munca sa nu se plasează nicidecum sub simplul semn al căutării. Chiar dacă ea, căutarea, este inerentă oricărui act artistic, ea nu este în nici un caz un scop în sine, ci ţine de acea "enormă sete de a face teatru" despre care vorbea cronicarul citat mai înainte.

Cea mai recentă dintre premiere, versiunea celebrei partituri ionesciene, pusă în scenă cu câtva timp în urmă şi purtând titlul "Cântăreaţa cheală et company" ilustrează şi confirmă cât se poate de bine ideea aceasta. Cum Ionescu nu mai e demult un autor de ultimă oră, punerea lui în scenă ţine poate mai degrabă de respectabilitate decât de inovatorism. Nu e locul aici să ne punem întrebarea "cât de frecvent montat este Ionescu în teatrele lumii". Oricum, însă, acelea care pun în scenă Ionescu nu o fac pentru a fi în concordanţă cu un curent sau altul, ci o fac pentru a fi în concordanţă cu teatrul însuşi. Spectacolul lui Vişa se îndreaptă mai degrabă spre formulele clasice decât spre acelea practicate în teatrul de avangardă. Comicul, aşa cum este el pus în valoare, poate fi mai dur sau mai puţin dur, pe parcursul diferitelor momente ale spectacolului. El este însă totdeauna un comic al ruperii armoniei. Al unei armonii sfărâmate. Aşa se face că acesta intră şi totodată nu intră în contrast cu faptul că spectacolul se desfăşoară pe fundalul unui decor alcătuit în întregime din draperii negre, dispuse şi manevrate în diferite feluri, în funcţie de situaţii. Paralizia clişeelor relevă în fond paralizia de conştiinţă. Automatismele apar ca simptom al morţii psihice şi al morţii din gândire. Acesta este, în spectacolul despre care vă vorbesc, sensul tragic al absurdului, al manifestării absurdului în existenţa umană. In legătură cu înţelesul şi cheile pe care a vrut să le dea acestei montări, regizorul comenta: "Absurdul înseamnă - pe scurt spus - în afara armoniei. Intre armonie şi dezarmonie există o graniţă periculoasă (...) Nu e absurd să distrugi în mod conştient armonia? Atunci când echilibrul natural e pus în pericol, natura - mai devreme sau mai târziu - reacţionează foarte violent, aşa încât lumea poate ajunge să arate ca în piesele lui Ionescu. O lume în afara armoniei nu e altceva decât preţul greşelilor noastre"

Mă voi opri aici cu însemnările pe marginea celui mai recent Ionescu care a văzut lumina rampei la Copenhaga. O fac nu numai din motive de spaţiu, ci mai ales din pricina unui teribil regret. Anume acela că publicul căruia mă adresez acum, nu a avut bucuria să vadă spectacolul.

Voi adăuga doar, în încheiere, că Iulian Vişa repetă în aceste zile la "Decameronul" după Bocaccio cu trupa dela "Husset-Teatret" şi se pregăteşte să înceapă lucrul la o piesă din dramaturgia suedeză actuală.

Elena NESTOR

CARTEA ROMÂNEASCĂ ÎN EXIL

- trei decenii, zeci de edituri, sute de titluri -

NE-A PĂRĂSIT UN EMINENT ISTORIOGRAF: VLAD GEORGESCU

Pavel CHIHAIA

Am revăzut biblioteca lui Vlad Georgescu la câteva ore după ce viaţa i-a fost pe neaşteptate şi tragic întreruptă. Îi simţeam o ciudată prezenţă în încăperea dominată de rafturile cu cărţi, evocându-mi-l plecat deasupra paginilor, în momentele de reflexie sau de structurare a subiectelor sale, de scrutare a ţelurilor sale înalte. Printre volume de documente, de metodologie, de literatură şi istorie, undeva propriile sale cărţi şi, în prim plan, fotografia lui Tudor, fiul său. Biblioteca lângă care discutam adesea, rămasă ca mărturie statornică a eforturilor sale de o viaţă, a realizărilor şi proectelor atât de timpuriu stinse. O altă înfăţişare a celui dela spitalul Bogenhausen care luptase cu moartea; departe de gândurile mărturisite în cărţi în orele de paşnică meditaţie şi de inspiraţie creatoare. Plecarea sa dintre noi o simţeam mai puternic lângă biblioteca ce păstra în titlurile severe ceva din etapele lungului său itinerar din anii exilului. Cel care îşi desfăşurase gândurile în studii şi cărţi amuţise şi această tăcere se lăţea dincolo de zile şi luni, prelungea absenţa-i fără sfârşit în perspectiva nevăzută a timpului.

Mi-am evocat clipele de aşteptare pe aeroportul Riem, din 1982, când a venit pentru întâia oară în Munchen energia, entuziasmul şi încrederea cu care pornea în noua etapă a vieţii, ca director al secţiei *româneşti dela postul de radio Europa* Liberă. Mi-a mărturisit unele proecte ştiinţifice - fuseserăm cercetători la institute înrudite, el la "Sud-est european" eu la "Istoria artei" - mi-a vorbit de foşti colegi stabiliţi în Statele Unite, s'a interesat de publicaţiile şi bibliotecile din München. Reîntâlneam la el aceeaşi seriozitate şi distincţie. Îşi aţintea privirile cu un fel de stăruinţă pe chipul interlocutorului, nu întrebătoare, nici interogative, ci pentru a-şi apropia trăirea celuilalt, pentru a lăsa timp gândului să îşi apropie realitatea acestuia, pentru a găsi atitudinea interioară cea mai potrivită. Rezervă de cercetător dar şi de om de acţiune care îşi limpezeşte temeiurile înainte de a lua o hotărîre. Simţeai că unele opinii nu le mărturisea, altele le formula succint sau în alte veşminte, străine de procesul laborios al gândirii; asociindu-le fie de un amplu cerc de referinţă - alcătuit cu multă conştiinciozitate - fie cu o suită proprie de idei purificate de prejudecăţi, de entuziasme inutile, de motivări conjuncturale, de balast extraneu adevărului. Mărturisind în permanenţa valorilor, distingând între ceea ce trece şi ceea ce rămâne din viaţa şi înfăptuirile unei societăţi.

Intre întâlnirea dela Riem şi despărţirea - pentru totdeauna - dela spitalul Bogenhaus, când lupta cu moartea care nu a reuşit să îi îndepărteze până în ultimele clipe înţelegerea), s'a desfăşurat activitatea sa febrilă, creatoare, prevenind parcă acest sfârşit tragic, această încheiere a unor admirabile realizări.

Deşi într'un post de mare răspundere, a găsit timpul şi energia necesară să ducă la capăt în numai şase ani, dincolo de numeroase studii, comunicări şi conferinţe, două cărţi valoroase, însumând aproape o mie de pagini. Aceste realizări şi-au datorat unei discipline de lucru severe, unei puteri de muncă puţin obişnuite, unei priviri clare şi cuprinzătoare asupra fenomenului istoric.

De fapt, ultima carte a lui Vlad Georgescu, Istoria ideilor politice româneşti (1369-1878), apărută la München, în 1987, la editura Ion Dumitru, prezintă cristalizarea primelor sale preocupări, ca un pod peste timp, deoarece, dacă parcurgem bibliografia sa, constatăm că atât în primele cercetări de arhivă, cât şi în studiile sale, îşi propusese să investigheze intervalul de mari prefaceri morale, sociale şi politice, dintre mijlocul secolului al XVIII-lea şi mijlocul secolului următor. Astfel, primele sale volume tipărite, prezintă documente în legătură cu această importantă perioadă de tranziţie: Din corespondenţa diplomatică a Ţării Româneşti (1823-1838) Bucureşti, 1962; Memoires et projets de réforme dans les Principautés Roumaines (1761 - 1830), vol. I, Bucureşti, 1970 şi vol. II, Bucureşti, 1972.

Acest vast material, documentele scoase pentru întâia oară la lumină, inserate într'o evoluţie ale cărei etape expresive Vlad Georgescu le determină şi le caracterizează, i-a folosit la lucrarea de admirabilă sinteză, carte de referinţă adesea citată şi elogiată Ideile politice şi iluminismul în Principatele Române (1750 - 1831), apărută în versiune engleză la New-York, în 1971 şi în versiune română la Bucureşti în 1972.

Vlad Georgescu arată că, în contextul scrierilor politice ale epocii 1750 - 1831, preocupările despre statutul Tărilor Române faţă de restul ţărilor europene ocupă locul principal, autorii acestor scrieri considerând că progresul interior este neapărat condiţionat de o *independenţă reală şi că realizările nu pot* deveni durabile decât după emanciparea de orice influenţă străină, politică sau economică. Această literatură a dat naştere unei politici externe curajoase şi liberale, potrivită intereselor naţiunii. Vlad Georgescu găseşte semnificativ faptul că "problemele privind structura politică, teoria şi practica conducerii statului, ocupă locul al doilea în ordinea importanţei, iar pe ultimul loc figurează problemele legate de structura socială, problema agrară fiind cu totul absentă".

In opera lui Vlad Georgescu ultima sa carte Istoria ideilor politice româneşti (1369 - 1878) încheie un ciclu de cercetare, fiind o desfăşurare mai largă pe plan cronologic şi o aprofundare teoretică a problemelor expuse cu decenii în urmă în Ideile politice şi iluminismul ....

Propunându-şi să prezinte întreaga evoluţie a gândirii politice româneşti, între 1369 şi 1878, el nu înfăţişează pe autorii de lucrări cu caracter politic nici curentele de acest fel, ci prezintă evoluţia conceptelor politice (a politogramelor) dispuse într'o structură dinainte stabilită. Planul lucrării are în vedere şase teme principale ale gândirii politice, specifice pentru trecutul ţării noastre, obţinute inductiv (sensul istoriei, societatea, statul, politica internă, relaţiile internaţionale şi conştiinţa naţională), teme adunând la rândul lor 172 de subiecte adiacente. Politogramele studiate - extrase din lectura a 302 scriitori şi 2049 texte - formează trei grupe după regiuni (Muntenia, Moldova şi Transilvania), în contextul cărora se prezintă cronologic frecvenţa lor în succesiunea epocilor, astfel încât ne putem da seama în ce moment anume un concept politic a fost mai des utilizat sau când interesul pentru el a slăbit. In comentariile care însoţesc datele statistice autorul arată cauzele acestor variaţii, întotdeauna semnificative pentru atitudinea reprezentanţilor unei epoci faţă de un concept sau altul.

Vlad Georgescu a prezentat şi interpretat politogramele cu perfectă obiectivitate, fără exaltări de prisos dar nici minimalizări forţate numai pentru a-şi sublinia obiectivitatea. Contribuţiile istorice ale boierilor, de pildă (trecute sub tăcere de istoriografia marxistă) sau abuzurile lor, ineficienţa burghejilor dela oraşe într'o epocă în care nu atinseseră maturitatea, lipsa de acces spre conducere a păturii ţărăneşti sunt imparţial puse în lumină. Analizând cu competenţă ideile politice româneşti, stabilind modelele unor epoci diferite, Vlad Georgescu a fost preocupat nu numai de reflexele filosofiei istoriei în gândirea politică dela noi ci şi de atitudinea cărturarilor faţă de destinele ţării, de eforturile lor pentru a găsi soluţii la diferitele neajunsuri. El a urmărit raportul între pragurile valorice cantitative şi cele aplicative ale politogramelor: în veacul al XVIII-lea, de pildă, se propune alcătuirea unei constituţii moderne dar realizarea acestui deziderat a avut loc doar la 1831; tot în veacul al XVIII-lea s'a cerut, în repetate rânduri, adoptarea unui regim monarhic constituţional, dar de-abia sub Cuza Vodă se obţine această formă de guvernământ; unirea, cerută de Divanul ţării în 1772, se realizează în 1859. Concluzia, foarte importantă pentru înţelegerea destinelor poporului român şi cu aplicare şi la situaţia în care se află în prezent, este că acest decalaj între teorie şi practică se datoreşte, în prmul rând, amestecului străin: în trecut al Turcilor, Austriecilor şi Ruşilor, în momentul de faţă doar acestora din urmă. Cartea lui Vlad Georgescu Istoria ideilor politice româneşti (1369 - 1878), de largă erudiţie şi competentă interpretare, permite să se deducă o importantă trăsătură a spiritualităţii româneşti, năzuinţa politică către libertate şi viaţă socială armonioasă. Nici un moment Românii nu au încetat să arate un interes major pentru aceste idealuri, găsind mereu forţa de a se desprinde de realităţi potrivnice, de a lupta pentru siguranţa persoanei şi a proprietăţii pentru libertatea cuvântului şi de adunare, pentru dreptul de a călători, adică pentru ceea ce li se contestă în prezent. Prin însăşi conţinutul ei, această carte glăsuieşte ca un protest, alăturându-se nobilelor ţeluri ale exilului românesc.

Deoarece Vlad Georgescu aprofundase epoca luminilor şi tranziţia dela o mentalitate medievală la una modernă în Ţările Române dar şi pe aria sud-estului european, este invitat în anii 1967 şi 1973 la universităţile de prestigiu americane, California din Los Angeles şi Columbia.

Tracasările şi adversitatea arătate de guvernul comunist, refuzul unor relaţii culturale desprinse de tiparul ideologic cu ţările lumii libere, au determinat pe Vlad Georgescu, care studiase tocmai procesul de emancipare şi de proclamare a drepturilor politice şi sociale de la noi, să ia o atitudine curajoasă şi plină de riscuri atât pentru cariera cât şi pentru libertatea sa.

In urma publicării unor articole critice privitoare la politica dictaturii lui Ceauşescu ulterioară anului 1971, texte cu difuzare internaţională, Vlad Georgescu este arestat în Martie 1977, reţinut peste două luni, ameninţat cu un proces de înaltă trădare, apoi, eliberat din închisoare, hăituit într'una de securitate până la plecarea sa definitivă în Statele Unite din Mai 1979.

Textele de contestaţie a regimului Ceauşescu, protestele şi proectul de reforme au fost tipărite în volumul său Politică şi istorie, ce va apare la Munchen în 1981, la editura Ion Dumitru. In această carte, Vlad Georgescu denunţă, în primul rând deformările evenimentelor trecute după calapoade ideologice, istoria devenind o ancilă a finalităţilor de grup. Vlad Georgescu a urmărit să prezinte impactul partidului comunist asupra societăţii româneşti contemporane şi "formele pe care nefireasca împletire dintre o istorie falsificată şi o politică absolutistă, nedemocratică şi anacronică, le va naşte în viitor". Dar această carte a constituit doar o prologomene la amplul volum "Istoria Românilor dela origini până în zilele noastre", tipărit la Davies în1984, în editura Academiei Româno Americane, care urmează să apară în 1989 în limba engleză, într'o versiune revizuită şi adăugită.

"Istoria Românilor dela origini până în zilele noastre", a fost elaborată de Vlad Georgescu, în primul rând, pentru a aduce o corecţie diferitelor interpretări din ţară, din ultimele patru decenii, care au modificat până la desfigurare istoria Românilor.

El şi-a propus să ne prezinte o versiune cât mai apropiată de adevăr, cu respectul datelor reale şi cu o interpretare în care accentul cade, cum se şi cuvenea, pe epoca cea mai puţin cunoscută şi cea mai eronat interpretată: aceea contemporană.

Studiind sumarul, putem deduce atât principiile sale de periodizare, schema generală, precum şi metoda de lucru. Constatăm astfel că antichitătea însumează 20 de pagini, evul mediu 50, perioada 1716 - 1938, 200 de pagini,iar epoca contemporană 60 de pagini. Această disproporţie între timpul scurs până la 1716 şi dela această dată până în prezent, poate fi explicată în primul rând prin importanţa pe care autorul o dă corecturilor unor răstălmăciri abuzive mai ales pentru acest interval. Totodată, trebue să luăm în considerare că obiectivele ştiinţifice ale lui Vlad Georgescu fiind analizele structurilor sociale şi economice, instituţiilor, direcţiilor de evoluţie, împlinirilor şi eşecurilor orânduirilor, realităţilor culturale, ponderea prezentărilor sale cade pe epocile modernă şi contemporană, unde documentarea este mai bogată iar structurile apar mai cristalizate. El nu modifică realitatea de dragul unor repere teoretice abstracte şi tendenţioase, cum sunt cele ale marxism-leninismului. Atent la mersul neîntrerupt, deci fără a neglija curentul continuu şi dinamica evoluţiei societăţii, a efectelor ei subadiacente, Vlad Georgescu nu o leagă, în mod absurd, de baza economică ci, mai ales, de baza politică (atunci când este cazul), în funcţie de care judecă eficienţa unei revoluţii, valoarea unei reforme, calitatea unei personalităţi politice. Obiectivismul şi probitatea ştiinţifică, recomandând expunerea aspectelor divergente, fără concluzie, în locul unei deducţii mai lesne inteligibilă dar forţată, a fost respinsă de marxişti în numele viziunii partinice, partizane. Impotriva recomandărilor exegeţilor marxişti - ne sunt prezentate şi seriile eterogene din trecut, intervenţiile hazardului, precum şi, mai ales, determinările unor personalităţi de seamă. Iată de ce, Vlad Georgescu supune judecăţii cititorului aspecte contrarii, uneori chiar contradictorii ale unui fenomen sau ale unei personalităţi, cu riscul asumat de a nu avea o cale netedă spre concluzii tranşante dar false.

Vlad Georgescu îşi încheie istoria sa cu prezentarea cultului personalităţii, de fapt o contradicţie în termeni: socialismul dinastic. Imitarea modelului stalinist de către socialismul dinastic este un fenomen existent şi în Coreea de Nord. Din 1946 şi până în zilele noastre ne sunt prezentate radiografii analitice ale unei maladii sociale tot mai accentuate,

HYPERION

Centrul de promovare a cărții românești

VLAD GEORGESCU

——Matei CAZACU——

L'am cunoscut pe Vlad Georgescu acum 20 de ani când, reîntors din Statele Unite unde fusese invitat ca visiting professor la Universitatea California din Los Angeles, el reprezenta, pentru studentul în istorie care eram atunci, un model și un ideal. M'a invitat la el acasă, în strada Caragea Vodă - ce simbol! - la un aperitiv, împreună cu câțiva prieteni americani și români ca profesorii Radu Florescu și Raymond McNally dela Boston College. Vlad era un perfect amfitrion, un om cu maniere alese, un om de lume în înțelesul deplin al cuvântului. Avea o voce care graseia destul de puternic, o voce din piept, nu puternică dar clară, cu un debit măsurat dar intens. Ochii albastru-cenușiu te priveau direct și dădeau neta senzație a unei puternice personalități.

Această impresie era accentuată și de colierul de barbă - de forme variate dea lungul anilor - pe care Vlad îl purta de multă vreme și care traduce, în general, o oarecare timiditate, o încercare de a se proteja de lumea exterioară. Se vedea imediat că avusese parte de o creștere aleasă și că în caracterul lui se întâlneau calitățile bunicului său matern, Emanoil M. Porumbaru, fost ministru de externe în 1914-1917 și apoi președinte al Senatului, pe de o parte, și a celuilalt bunic, generalul Georgescu, fost aghiotant al regelui Carol I.

Eu cred în transmiterea calităților și defectelor dela strămoși la urmași și de aceea am fost curios, descoperind ascendența lui Vlad, să văd ce scria Ion Duca în memoriile sale despre Emanoil Porumbaru pe care il descrie ca pe un om extrem de cultivat, plin de blândețe și urbanitate (era poreclit de prieteni Porumbița), dar lipsit de voință și de energie: "Cu frumoasa lui cultură, cu inteligența sa analitică, cu arta lui de a redacta - în franțuzește redacta minunat - Porumbaru ar fi putut fi un om de mâna întâia, dacă nu ar fi fost complet lipsit de voință și energie."

Această impresie a lui Duca - lipsa de energie și de voință - este însă contrazisă de un episod petrecut în iarna anului 1914-1915 când, ca ministru de externe în guvernul liberal al lui Ionel Brătianu, Porumbaru a refuzat să semneze o cerere de împrumut în Anglia care ar fi însemnat o încălcare a neutralității țării. Apostrofat vehement de Emil Costinescu, adept al unei Realpolitik ce nu prea se încurca în considerații de principiu și, în plus, mai în vârstă ca el și bolnav în pat.

"Porumbaru stătea însă impasibil sub această îngrozitoare filipica. Ai fi spus că era un corp din care se retrăsese sistemul nervos, nu făcea un gest, nu spunea un cuvânt, nici un mușchi de pe obrazul lui nu tresărea. Din când în când numai, își scărpina încet și tacticos chelia cu vârful degetului. In sfârșit, cu oarecare timiditate, ca și cum ar fi vorbit de lucruri perfect banale, a spus: "Dragă Costinescu, mi se pare că te-ai cam enervat..." Costinescu a fost dezarmat de atâta stăpânire și de atâta aparentă nepăsare. Porumbaru a mai stat puțin, și-a luat pălăria și liniștit, surâzător și politicos, a plecat. A doua zi și-a dat demisia, Brătianu a trebuit să insiste ca să și-o retragă, în cele din urmă a consimțit..."

Recitind aceste rânduri, am înțeles de unde îi venea lui Vlad acea reținere plină de demnitate, stăpânirea de sine și rezerva care sunt calitățile ideale pentru un șef, un conducător, când se îmbină cu spiritul de sinteză și de decizie, moștenite probabil dela bunicul său generalul, care au făcut din el un director de mare clasă al departamentului românesc dela radio Europa Liberă.

Revenind însă la perioada "românească" a vieții lui Vlad, este aproape o banalitate să reamintesc că el făcea parte din elita intelectuală a țării. Educat într'o epocă în care elevii și studenții din România nu mai învățau limbi străine - înlocuite cu diamat-ul-, în care bibliotecile exhibau în special literatura sovietică de proastă calitate - cea bună era aproape tot atât de greu de găsit ca și cea română sau occidentală - Vlad stăpânea perfect limbile de cultură universală, avea lecturi întinse și un orizont intelectual rar întâlnit.

La terminarea facultății - unde avusese parte de învățământul unor profesori de excepție pentru epoca veche (ca Ion Nestor, D.M. Pippidi și D. Tudor), dar a altora mediocri pentru epocile mai recente, -el a lucrat vreme de trei ani ca cercetător la Muzeul româno-rus. Acest muzeu, adăpostit într'o veche casă boierească bucureșteană din apropierea Căii Victoriei, era condus dela înființare (1948) de către Scarlat Callimachi, supranumit "prințul roșu", un om cultivat care a găsit în Vlad un colaborator ideal. Se poate observa cum, imediat după 1960, Scarlat Callimachi semnează mai multe articole împreună cu Vlad în revistele românești de istorie. Vlad Georgescu nu avea însă stofă de "negru literar" și de aceea vedem că din 1962 el semnează singur, publicând un volum de documente diplomatice muntenești dintre 1822 și 1828.

In 1963, Muzeul româno-rus este desființat iar Vlad este angajat ca cercetător la Institutul de studii sud-est europene de sub direcția lui Mihai Berza, fostul adjunct al lui Gheorghe Brătianu la direcția Institutului de istorie universală. (suprimat în 1948). Acest institut traducea pe plan științific noua orientare politică a României care înțelegea să joace un rol important în Balcani pentru a contrabalansa influența sovietică . Acțiunea culturală se desfășura pe două planuri: Asociația de studii sud-est europene avea ca președinte pe Emil Condurachi, om al regimului (azi postul e ocupat de Virgil Cândea), iar ca secretar un securist.

Pe alt plan, Institutul sud-est european, urmaș al instituției create de Nicolae Iorga, Vasile Pârvan și Gh., Murgoci după războaiele balcanice, dar și al efemerului Institut balcanic realizat, pentru câteva luni în 1948, de Victor Papacostea, când se agita ideea unei confederații balcanice.

In acest institut, Mihai Berza a avut mână liberă să recruteze specialiști care să dea o imagine de seriozitate României. Ei se numeau Petre Năsturel, Alexandru Duțu, Vlad Georgescu, Nicolae-Serban Tanașoca, Andrei Pippidi, și alții. Găzduit într'o luxoasă clădire din strada I.C. Frimu Nr.9, Institutul publică una din cele mai prețuite reviste de specialitate, Revue des études sud-est européennes.

In această atmosferă de studiu și de emulație intelectuală, Vlad Georgescu și-a găsit într'adevăr locul său. El lucrează la o teză de doctorat consacrată istoriei ideilor politice în România în epoca Luminilor (1750-1831), pe care o va susține în 1970 și care va cunoaște o ediție americană înainte chiar de a apare în românește la București.

Cartea era însoțită de două volume de anexe documentare - în stilul tezelor de Stat ès-lettres dela Sorbona- care conțineau memorii și proiecte de reforme redactate de Români între 1769 și 1848.

Calitățile lui Vlad l'au făcut repede cunoscut și apreciat. In anul universitar 1967-1968 el este invitat de profesorul Eugen Weber să țină un curs la UCLA. Noul profesor se prezintă în fața studenților în blue jeans și cu o vestă de piele întoarsă cu franjuri, vorbește perfect englezește și unește rigoarea științifică cu o expunere atrăgătoare. Succesul său este asigurat și i se propune o catedră la o universitate americană, însă, credincios țării sale pe care o credea angajată pe o cale ireversibilă de reforme și liberalizare, Vlad refuză această ofertă. Singurul semn exterior al succesului american era o mașină Volkswagen pe care Vlad și-o cumpărase din rodul muncii sale și care era o raritate în București pe acea vreme.

După publicarea tezei, Vlad se impune și pe plan românesc și în anul 1972-73 este trimis la Universitatea Columbia din New York ca profesor la catedra Nicolae Iorga deschisă de statul român. Si acum i se cer conferințe și prelegeri, i se propune din nou o catedră universitară americană. De data aceasta, dilema a fost mult mai grea. In iulie 1971, Ceaușescu lansase mini-revoluția culturală care venise ca un duș rece să amintească intelectualilor că partidul comunist nu înțelege să împartă puterea cu nimeni și că doctrina sa în cultură este realismul socialist. La început, Românii au minimalizat acest semnal, crezând că el era destinat "exportului". Realitatea era însă alta, dar ea s'a impus treptat până în 1974 când a izbucnit criza economică mondială și când Ceaușescu s'a autoproclamat președinte al Republicii. In 1972-3, unele speranțe mai erau permise, astfel că Vlad s'a reîntors în țară. Această hotărîre a însemnat o cotitură decisivă în viața sa. O catedră universitară în America l'ar fi scutit de încercările prin care a trecut între 1977 și 1979, când intră deschis în disidență cu același calm și stăpânire de sine cu care bunicul său înfrunta ostilitatea contemporanilor.

Intr'o scrisoare din București datată 19 Iulie 1978 și adresată lui Eugen Weber, Vlad recunoaște că s'a înșelat -ca și mulți alții - crezând în iluziile liberalizării, și adaugă:

"Față de statul absolutist eu am avut numai arma cuvântului rostit, armă slabă, desigur, dar care n'ar fi fost de disprețuit dacă ar fi venit dela mai mulți mai des, mai apăsat. Chiar dacă în cele din urmă speranța s'ar fi dovedit a fi vană, am rămas cel puțin cu sufletul împăcat, cu mulțumirea că fapta inutilă acum ar fi putut rodi mâine. M'am gândit deseori că gestul meu a avut ceva donquichotesc, dar eu cred în formula lui Fichte care spunea că "tu trebue să te comporți ca și cum numai de tine și de fapta ta ar depinde destinul poporului tău."

Prin mișcarea Disidența română, Vlad cerea în mod deschis și senin "recunoașterea dreptului de a fi de altă părere" și preconiza crearea unei organizații intitulate "Mișcarea pentru sprijinirea democrației". Programul mișcării dovedea că istoricul trăgea învățămintele trecutului și avea o maturitate politică rar întâlnită în România.

Stoicismul și aparenta detașare cu care a îndurat prigoana comunistă în țară, iar apoi calomniile unei anumite prese din exil care îl împroșca cu noroi, m'au făcut să mă gândesc, nu odată, la bunicul său Emanoil Porumbaru. Insă, dincolo de aspectul pur personal, rămâne că acțiunea lui Vlad se înscrie pe o linie politică profund democratică și că ea ocupă un loc în istoria ideilor politice românești în epoca contemporană, destul de săracă din acest punct de vedere.

Obligat să se exileze în 1979, Vlad se refugiază în Statele Unite. Situația economică evoluase între timp în mod catastrofal pentru învățământul universitar, iar posibilitățile găsirii unui post erau practic inexistente.

L'am revăzut pe Vlad în primăvara anului 1981 la Universitatea din Columbus, Ohio, la un congres de studii românești. Nu era înnăcrit și își păstra calmul, dar îl simțeam încordat. Trecuseră doi ani și el nu avea decât posturi temporare, la universitatea din Maryland, iar apoi la Columbia.

Numirea lui la Radio Europa liberă în 1983 mi s'a părut la început un eșec personal pentru el. Credeam - și continui să cred - că locul lui Vlad era într'o mare universitate americană, consilier al oamenilor politici - poate chiar alpreședintelui S.U.A.-, formator al tinerelor generații, pe scurt un "comunicator". In mai multe rânduri Vlad mi-a spus că nu conta să stea mai mult de cinci ani la radio. Destinul capricios a vrut ca acest termen să se împlinească întocmai...

Insă acești ani cât a condus departamentul românesc dela Radio Europa liberă vor fi, sunt convins, printre cei mai faști din câți a cunoscut acest post de radio. Tonul

Continuare în pag.17

NE-A PĂRĂSIT...

Continuare din pag 14

pornind dela democrația populară - înflorită sub umbrela moscovită - la acest socialism dinastic, care destabilizează, pentru propria-i consacrare nu numai adversari de altă opinie dar și confrați din propria-i echipă de guvernare. Autorul înfățișează cu revoltă dramatica existență a României din ultima jumătate de secol, în care au decăzut instituțiile și s'au risipit treptat libertățile, într'un drum invers celui care a dus la înfăptuirea României Mari.

Atât lucrările sale despre ideile politice românești cât și cele în care denunță efectele negative ale dominației comuniste din țara noastră, alcătuiesc o operă de mare importanță, ignorată, din nefericire, tocmai de cei pentru care, în primul rând ea a fost scrisă, de Românii prizonieri în hotarele propriei lor țări.

Pavel CHIHAIA

ANUL EMINESCU

Cu ocazia împlinirii în acest an a 100 de ani dela moartea poetului MIHAIL EMINESCU, "Cuvântul Românesc" declară pentru întreaga apariție pe anul 1989, "Anul Eminescu", în acest scop vor apare în fiecare număr poezii și proză scrise de Eminescu, precum și studii, recenzii, articole și alte materiale închinate poetului. Toți care posedă lucrări sau studii inedite sau materiale documentare despre marele poet național, sunt rugați să trimită materialele cu specificație "Anul Eminescu".

O echipă a Colegiului de Redacție va tria materialul trimis spre publicare.

NAȚIONALISMUL LUI EMINESCU

—D. MURĂRAȘU—

-Dragostea de neam și țară-

Dela primele sale poezii Eminescu și-a manifestat sentimentele de dragoste pentru țară și neamul românesc. In poezia "Din străinătate" pe care o scrie în 1865 și o publică în 1866 în "Familia", Eminescu exprimă nostalgia ținutului natal. In jurul său poetul vede numai veselie, toți se lasă în voia încântărilor și se bucură de plăcerile întinse de zilele lipsite de grijă. Intre toți un singur om e nemângâiat, poetul nostru:

Un suflet numai plânge, în doru-i se avântă
L'a patriei dulci plaiuri, la câmpii-i răzători

Eminescu ar vrea să se afle din nou în satul său natal, să rătăcească în labirintul codrului pe care l-a iubit în copilărie, să salute colibele liniștite, respirătoare de viață simplă, capabile să deștepte visări poetice.

Gândindu-se la valea ce ondulează de flori, la muntele ce-și pierde fruntea în negură și nori, la câmpia înfloritoare ce-a țesut zilele albe ale copilăriei poetului, la jocurile de altă dată, la murmurul melodic al râului, corul pasărilor și freamătul frunzelor, la tot cadrul naturii în care au mijit primele șoptiri de dor, Eminescu exclamă:

Da! Da! aș fi ferice, de-aș fi încă odată
In patria-mi iubită, în locul meu natal

Incă într'o poezie din copilărie, "Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie", poetul în vârstă de numai 17 ani, în versuri entusiaste dar mediocre urează patriei sale un viitor mare, biruință asupra dușmanilor, glorie, dragoste de pace și frăție între fii țării.

Poetul va rătăci încă mulți ani dealungul țării ori își va petrece o parte din tinerețe studiind la universități străine; va schimba locurile, dar nu sufletul. Același cald patriotism va însufleți pe Eminescu tot timpul vieții sale. Numai, experiența și adâncirea problemelor naționale îl vor face uneori să alieze cu sentimentul gândirea cu entuziasmul prudența. In 1876 într'o conferința ținută la Iași, el ne arată ce înțelege prin adevăratul patriotism. Cu cât ne iubim mai mult țara, cu atât mintea noastră trebue să fie nepărtinitoare, cu atât cugetarea trebue să rămână mai rece, pentruca ea să fie o bună călăuză și să ne împiedice dela agitații în întuneric și lupte cu fantasme. Numai astfel o țară poate fi îndreptată pe căile bune, zbuciumările deșarte pot fi ferite, relele pot fi stârpite.

Va păstra Eminescu acest calm în manifestarea patriotismului său ? Era prea poet ca să nu se lase vrăjit de fantezie, prea aprins la suflet ca versul ori fraza să nu devină uneori sub pana sa o explozie de indignare și revoltă.

Când țara-i pe punctul de a-și căpăta independența, Eminescu scrie aceste rânduri de dragoste și duioșie: "E mică țărișoara noastră, îi sunt strimte hotarele, greutățile vremurilor au știrbit-o; dar această țară mică și știrbită e țara noastră, e țara românească, e patria iubită a oricărui suflet românesc".

In "Scrisoarea III-a" însă e plin de indignare împotriva acelora care îndrăznesc până și să rostească numele țării; totuși într'o notă marginală la aceeași poezie duioșia triumfă și Eminescu scrie cuvintele simple dar atât de pline de cuprins: "O maică țărână dulce !".

Aceeași dragoste o are Eminescu și pentru neamul său. El însă face distincție între popor și conducători, nu iubește decât poporul fără noroc, care a ajuns să servească de "catalici" celor ce se înalță la putere: "Ce vă spun ! Iubesc acest popor bun, blând, omenos, pe spatele căruia diplomații croiesc certuri și războaie

zugrăvesc împărății despre care lui nici prin gând nu-i trece; iubesc acest popor, care nu servește decât de catalici acelora ce se înalță la putere -popor nenorocit care geme sub măreția tuturor palatelor de ghiață ce i le-așezăm pe umeri".

Cuvântul "națiune" are pentru Eminescu măreția unui lucru sfânt. A-l pronunța fără rost și numai de pe vârful buzelor e a face doar paradă de naționalism: "Naționalitatea trebue simțită cu inima și nu vorbită numai cu gura. Ceea ce se simte și respectă adânc, se pronunță arareori ! Evreii cei vechi n'aveau voie să pronunțe numele Dumnezeului lor ! Iubesc poporul românesc fără a iubi pe semidocții și superficialitățile sale".

Eminescu ne mai spune și cum trebue iubită nația. Nu-i nevoie de manifestații de uliță și nici de fraze: nația trebue iubită așa cum e și cum ne-a lăsat-o Dumnezeu: "Nu cu fraze și cu măguliri, nu cu gărzi naționale de florile-mărului se iubește și se crește nația adevărată".

"Noi o iubim așa cum este, cum a făcut-o Dumnezeu, cum a ajuns prin suferințe seculare până în zilele noastre. O iubim "sans phrase".

Cine are dragoste de nație, nu-i cere acesteia nimic, dar îi dă totul; nu-i cere nici chiar încredere, nici chiar iubire: "o iubim fără a-i cere nimic în schimb, nici chiar încrederea ei, atât de lesne de indus în eroare, nici chiar iubirea, înnădită azi la lucruri străine și la oameni străini".

Si Eminescu-i însuflețit de aceeași idee a românismului. El ar vrea ca geniul să fie scos din amorțire. El simte că Românii nu vor produce nimic de seamă, decât când vor renunța la vorbe mari dar sterpe, pentru a fi Români înainte de orice. Toma Nour arată mijloacele de mântuire a neamului: "Schimbați opinia publică, dați-i o altă direcțiune, răscoliți geniul național - spiritul propriu și caracteristic al poporului, din adâncurile în care doarmefaceți o uriașă reacțiune morală, o revoluție de idei în care ideea "românesc" să fie mai mare decât uman, genial, frumos, în fine fiți Români, Români și iar Români".

Dragostea de neam îl face pe Eminescu să exagereze calitățile Românilor. El ajunge uneori foarte violent față de dușmanii țării și sensibilitatea sinceră și năvalnică nu mai are frâu. Voind să cânte epocile de bărbăție ale străbunilor, Eminescu descrie astfel poporul românesc:

Popor de fală
Cap de geniu, piept de foc
Cu gândirea de prooroc
Dar cu inima regală
Și cu flamuri cu noroc

Vorbind de dușmanii țării, el întrebuințează însă expresii vehemente și vulgare.

In exaltarea sa naționalistă, Eminescu ar vrea ca neamul său să aibă un destin fără seamăn. El crede că nici un popor de pe lume, nu merită să fie ca al nostru, că menirea-i de-a fi nu fericit ci mare.

In lume văd popoare cuminți și fericite
Și mă întreb ce soarte să doresc la al meu ?
Și-un gând îmi vine aspru, adânc, fără de milă
Și sfărmător de lume. — Nu! Nu! n'aș vrea ca alte

Popoare să mai fie c'al meu — nu merit ele
Să-i semene, Poporu-mi menitu-i ca să fie
Altfel de cumu-s alte. Eu nu cer fericirea
Pentru-a lui viață. — O nație iubită !
Vei înțelege doru-mi, vei ști să-l prețuiești ?
Voi să te văd iubito! nu fericită — *mare !*

Prin prisma dragostei sale entuziaste vede poetul poporul românesc. Aruncându-și privirile asupra lui, Eminescu vede numai tipuri frumoase în regiunile unde nu ne-am amestecat cu străini, vede cumințenia înnăscută a Românului și o pune în legătură cu viața de cioban care-a îngăduit poporului să-și scruteze propria ființă și să se preocupe de ea. Limba poporului, după Eminescu, e bogată în figuri poetice, sufletul poporului freamătă de adânc simțimânt pentru frumusețile naturii, prietenul poporului e codrul, e calul frumos, e turma de oi.

Poporul nostru e "plin de originalitate și de-o feciorească putere, formată prin o muncă plăcută, fără trudă". Dintr'o asemenea viață răsare "nepăsarea lui pentru forme de civilizație, care nu i se lipesc de suflet și n'au răsărit din inima lui".

Altădată, arătând deosebirea între străinii și pripășiții în clasa dominantă și adevărații Români, Eminescu scrie că ceea ce caracterizează pe Români e adevărul. Rău sau bun Românul e adevărat. El e inteligent dar nu viclean, nici fățarnic; e lipsit de cocoașă intelectuală ori fizică.

In alt loc Eminescu scrie că poporul nostru e deștept, inimos și curat la suflet.

Nu odată, apoi, laudă Eminescu inteligența și puterea intelectuală a poporului. Cu câtă mândrie vorbește el de craniul "în adevăr daco-romanic" în comparație cu scorburile găunoase ale păturii dominante. Nu merge el până la a da sfat tineretului dela facultatea de medicină să facă studii craniscopice în această direcție?

In această atitudine de dragoste care nu mai vede și defectele, Eminescu se aseamănă cu Bărnuțiu care și el în "Pedagogia" sa vorbind de poporul românesc îi găsește toate calitățile posibile: tărie, sănătate, simplitate. Românul e sincer, constant, ospitalier, drept, inimos, aplecat dela natură spre libertate, neîncrezător în străini etc...

De copil Eminescu și-a manifestat dragostea de neam și țară și sentimentele lui rămân statornice, calde, entuziaste în tot timpul vieții.

Dela începutul carierei sale literare Eminescu face deosebire între popor și conducători. In tot cursul activității sale el va avea pentru popor dragoste, pentru conducători critică vehementă. Dela primele scrieri Eminescu e nemulțumit de direcția spirituală ce se dădea neamului și socotea necesară o direcție care să aibă ca principiu românismul. Prin aceasta Eminescu face parte din curentul reprezentat de un Bărnuțiu, de un Hasdeu. De timpuriu însă el arată și sila de frazeologia patriotică, privește critic manifestările celor ce vorbeau în numele națiunii, și prin aceasta Eminescu e un reprezentant al curentului dela Junimea. Astfel de pe când era la Viena, Eminescu scrie într'o notiță că i-i rușine să fie Român în felul celor care și-au însușit monopolul patriotismului și naționalismului, că i-i rușine să fie Român de paradă. Exaltare de-o parte, critică a naționalismului de fraze banale, de alta, ambele atitudini se întâlnesc statornic în întreaga operă a lui Eminescu. In ce privește patriotismul, Eminescu și-a spus cuvântul ca student la Viena: "măsura patriotismului nostru va fi dată de faptele pe care vom avea ocazia de-a le împlini în viitor, iar nu de profesarea nimic costisitoare a unor idei pe care individul și le alege pe plac".

Eminescu arată din tinerețe seriozitatea în sentimentele sale. Gândul neamului și patriei nu-l va părăsi niciodată și fiecare pagină scrisă devine o profesie de credință. El nu se mulțumește însă cu mărturisirile de dragoste, pe care le-am văzut, ci ia apărarea națiunii împotriva împilătorilor, îi cântă durerile și nădejdiile, critică cu asprime pe cei ce-i împiedicau progresul, îi trasează calea pe care trebuia să tindă pentru a deveni mare și civilizată. Naționalismul său ia multe forme de manifestare, izvorîte din sufletul unui poet entuziast și aprins aliat c'un ideolog serios și un ziarist care nu iartă.

O LACRIMĂ PENTRU ILIE OLTEANU

S'a stins din viaţă acum doi ani, în ziua de 30 Ianuarie. Aflasem despre trista veste din "Cuvântul Românesc" şi lacrimile m'au podidit, răscolindu-mi inima şi amintirile.

Nu ne cunoşteam de prea multă vreme: cam prin primăvara lui 1971. Stiindu-l extrem de activ în lumea exilului, i-am trimis volumaşul de poezii religioase "Pietre de aducere aminte", publicat de o editură germană, în 10 mii de exemplare, spre a fi introdus clandestin în România. L-am semnat cu pseudonimul Simion Cubolta, după numele satului meu natal din Basarabia. Mi-a răspuns îndată, cu entuziasmul său proverbial, mulţumindu-mi pentru atenţie şi salutându-mi apariţia, pe firmamentul poeziei româneşti din lumea liberă, cu exagerate aprecieri.

Când, în toamna anului 1971, am început să editez la Paris ziarul "Catacombes", Ilie Olteanu a devenit - abonându-se - un aprig propagator al luptei mele în favoarea creştinilor persecutaţi.

Ce plină de har şi fericire personală a fost ziua în care a păşit pragul modestei noastre locuinţe din Courbevoie, unde a luat contact cu două suflete care îi apreciau fervoarea credinţei şi legătura sa clocotitoare cu brazda pământului românesc, *din care* s'a rupt, cu durere, cu mulţi ani înaintea noastră! Venea dintr'o călătorie prin Europa şi era copleşit de regăiserea unor locuri dragi, în special în Italia, Portugalia, la Fatima, precum şi în Franţa, la Lourdes. "Astă seară - îmi scria pe 2 Iulie 1979 - am frunzărit albumele cu fotografiile locurilor din Europa, pe unde m'a purtat mila lui Dumnezeu... S'au aprins din nou în memorie ceasurile, zilele, săptămânile şi lunile petrecute singur sau în tovărăşia unor scumpi prieteni, în acele binecuvântate vremuri. Au fost daruri dela Dumnezeu, pe care nu mi le mai poate lua nimeni şi pentru care nu încetez să mulţumesc umil Stăpânului vieţii mele..."

Pe 18 Decembrie a aceluiaşi an, îşi revărsa sufletul pe albul hârtiei, ca răspuns la o scrisoare de-a mea, în legătură cu două probleme care îi stăteau, cum zicea el, "la inimă", şi anume "reevanghelizarea noastră, a creştinilor, şi unirea Bisericilor". De unde concluzia: "Vina principală a comunismului ateu şi a barbariei prin care încearcă să fie impus, nu e a lui Karl Marx, nici a ucenicilor lui, foşti şi actuali, ci a aceleiaşi covârşitoare părţi din creştinătate, care s'a abătut dela calea Evangheliei. Faci foarte bine că biciuieşti mereu nepăsarea creştinătăţii din lumea liberă, faţă de Biserica Tăcerii, ca şi slugărnicia unor prelaţi faţă de regimurile atee. Amândouă sunt roadele putrede ale ignorării Cuvântului Domnului. Ferice de D-ta că eşti în stare să scoţi o revistă şi să scrii cărţi, în care mărturiseşti neînfricat crezul Adevărului..."

Si câtă mulţumire sufletească mi-au produs rândurile lui din 4 Decembrie 1980, după publicarea articolului meu "Impas şi culpabilitate ecumenică" în "Cuvântul Românesc": "Nu ştiu pe nimeni din zilele noastre, care să fi vorbit atât de răspicat... Mă bucur şi mă străduiesc să mulţumesc Domnului că te-ai angajat în această luptă, încoronare a ostenelilor de până acum în slujba lui Dumnezeu şi a creştinătăţii..."

Ar trebui să folosesc pagini nenumărate, ca să fac cunoscute gândurile, simţămintele, preocupările, obsesiile şi speranţele pe care mi le împărtăşea cu scriitura lui incandescentă, ţâşnită parcă dintr'un cuptor miraculos şi mustind de dragoste pentru Hristos şi Biserică. Când l-am înştiinţat că intenţionez să particip, împreună cu soţia mea, la Congresul Limbii Române dela Toronto, în Octombrie 1982, bucuria lui nu-şi găsea astâmpăr: "Inutil să adaug cât de mult simt lipsa voastră mai apropiată geograficeşte. Cât de mult s'ar bucura inima mea să fiţi măcar vecini cu ţara, să mă pot consulta cu voi în problemele care mă frământă..." Ca să strecoare, ca întotdeauna, un suspin duhovnicesc, îmbibat în lumina credincioşiei sale invulnerabile: "Suntem în Postul Mare. Imi scrutez zilnic conştiinţa, şi întrebarea ce mi-o pun în fiecare dimineaţă este aceasta: Ce trebue să fac, zi de zi, cât îmi mai dăruieşte Dumnezeu viaţa pe acest pământ, pentru ca să plinesc prea sfânta Lui voie? Căci aşa se tânguieşte mereu rugăciunea mea umilă: Invaţă-mă, Doamne, să cunosc şi să împlinesc voia Ta!"

Cu gândul la ceasurile de taină, pe care le-am petruct cu robul lui Dumnezeu Ilie Olteanu, şi în virtutea prieteniei ce ne lega şi ne înfrumuseţa băjenia, mă adresez tinerilor din diaspora românească, îndemnându-i să imite, pe mai marele lor înaintaş, în credinţa şi în dragostea lui nestrămutată. In Cântarea Cântărilor scrie că "dragostea este tare ca moartea (...), jarul ei este jar de foc, o flacără a Domnului." Tot aşa s'a arătat a fi şi dragostea desţăratului din Detroit: o dragoste fierbinte şi pentru România înrobită, şi pentru Mântuitorul Isus Hristos, şi pentru fraţii lui, vânturaţi de soartă pe toate meridianele planetei. O dragoste, capabilă să rostească: "Invaţă-mă, Doamne, să cunosc şi să împlinsec voia Ta!"

Sergiu GROSSU

VLAD GEORGESCU

Urmare din pag. 15

urban dar ferm, informaţia exactă, editorialele şi toate celelalte materiale sunt demne de urmaşul lui Noel Bernard. Colaborarea exemplară cu presa şi cu organizaţiile democratice ale exilului au permis o circulaţie nemaiîntâlnită a informaţiei de calitate, au făcut cunoscute lumii întregi realităţile româneşti şi au contribuit în mod fundamental la modificarea percepţiei pe care Occidentul o avea asupra lui Ceauşescu. Prin aceasta, Radio Europa Liberă a ieşit din ghetto-ul de suspiciune cu care era privit de oamenii de stânga (dar şi de cei de dreapta antiamericană) în Europa occidentală şi a furnizat informaţii de mâna întâia mass-media din SUA, Germania, Franţa şi Italia care se numără azi printre democraţiile cele mai ostile dictaturii lui Ceauşescu.

Munca istovitoare dela Radio nu l'a îndepărtat pe Vlad dela preocupările sale istorice. Judecând prezentul înarmat cu perfecta cunoaştere a trecutului, el a publicat două sinteze esenţiale pentru înţelegerea concepţiei sale istorice:

Istoria Românilor (1984) şi Istoria ideilor politice româneşti 1369-1878 (apărută în 1987). Moartea l'a surprins pe când pregătea o ediţie engleză ce nu va întârzia, sperăm, prea mult. Aceste publicaţii îl situează pe Vlad în rândul cărturarilor români de frunte de care îl apropie şi dispariţia prea timpurie. Ca şi Vasile Pârvan, Dimitrie Popovici, Constantin Giurescu şi alţii, mult prea mulţi, el este răpit din sânul familiei şi al prietenilor în plină forţă creatoare. Pierderea este cu atât mai dureroasă cu cât Vlad era credincios prietenilor mai vechi sau mai noi, totdeauna plin de solicitudine şi delicateţe, disponibil şi generos în ciuda ocupaţiilor profesionale care îl acaparau. Inzestrat cu o putere de muncă puţin comună şi cu o conştiinţă profesională şi umană rare, el a ştiut dar cu ce eforturi! - să fie la înălţimea responsabilităţilor ce îi reveneau atât ca funcţionar american, cât şi ca intelectual român activ în exil, fără să renunţe la cercetarea istorică, adevărata lui vocaţie.

Matei CAZACU

Şi eu am fost în Medjugorje

Florica BAŢU

Sunt unul din cei peste zece milioane de oameni care au fost să se roage la Medjugorje. Si eu, ca şi mulţi alţii, am văzut acel soare la care de obicei nu te poţi uita cu ochii liberi. Si totuşi, uneori apare plat, te poţi uita la el fără ca ochii să te supere. In mijloc se vede ceva ca un disc, se văd flăcări pe margine, soarele începe să se învârtească şi cerul din jurul soarelui îşi schimbă culorile.

Băiatul meu de 12 ani, eu, şi un **Canadian** de origine ucrainiană care se afla cu noi, am văzut soarele schimbându-şi direcţia.

Pe 7 Decembrie 1988 am văzut Crucea de pe Muntele Crucii rotindu-se. Mintea mea îmi spunea că asta nu are cum să se întâmple (e o cruce imensă de 15 tone) dar ochii vedeau. Eu şi băiatul meu Toma, am văzut.

Si am avut norocul să fiu cu Vicka (o fată din grupul vizionarilor) când ea a văzut-o pe Maica Domnului. Ne aflam noaptea, pe Muntele Apariţiilor cu un grup de rugăciune. Tinerii au cântat cântece religioase apoi au început să se roage. Atunci Maica Domnului i-a apărut lui Vicka. Era cu cinci îngeri. I-a spus să ne rugăm pentru Imaculata Concepţie (sărbătoarea care avea să fie peste câteva zile) şi ne-a binecuvântat pe toţi.

De atunci am o pace interioară şi o linişte sufletească cu totul ieşite din comun. Tot stressul şi toată frica au dispărut. Nici diagnosticul "cancer" pe care mi l-au pus doctorii cu un an în urmă, nu mă mai sperie. Am scăpat de frică. Sunt un om liber!

Si eu am fost în Medjugorje. Am avut norocul să fiu unul din cei mulţi care s'au rugat acolo. Dar mai sunt mulţi, enorm de mulţi oameni care nici măcar nu au auzit de acest loc unde Fecioara Maria s'a arătat şi continuă să se arate de mai bine de 7 ani. E datoria noastră să le spunem. A tăcea e un păcat.

In Medjugorje, Fecioara Maria a spus "Rugaţi-vă, rugaţi-vă, rugaţi-vă!." Dacă vrei să te apropii de Dumnezeu, începe să te rogi. Incepe prin ceea ce se cheamă "Rugăciunile din Medjugorje": spune Crezul, apoi şapte de Tatăl Nostru, apoi şapte de Bucură-te Marie şi şapte de Slavă Tatălui. Roagă-te, şi nu o să-ţi pară rău.

In societatea de azi când totul e grabă şi stress se pare că nu mai e timp pentru Dumnezeu. Si mie la început mi s'a părut că e prea mult.

Am 6 copii între 12 ani şi un an şi toţi sunt foarte activi. Am încercat, totuşi. Si nu a fost prea mult. Incearcă şi vei găsi odihnă în rugăciune. Dacă nu ai timp, redu din timpul de televizor. Am întâlnit oameni cărora le-a părut rău că au pierdut timpul cu un program de T.V. Dar nu am întâlnit pe nimeni să-i pară rău că s'a rugat.

Incepe cu acest program de rugăciune. Nu lăsa pe mâine. Incepe astăzi, acum. Incearcă. Măcar încearcă. Si fie ca Dumnezeu să aducă linişte în sufletul tău!

CREZUL

Cred întru unul Dumnezeu, Tatăl Atotţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.

Si întru unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, Care din Tatal s'a născut mai înainte de toţi vecii; Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut, iar nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s'au făcut.

Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire, S'a întrupat dela Duhul Sfânt şi din Fecioara Maria, şi s'a făcut om;

Si s'a răstignit pentru noi în zilele lui Ponţiu Pilat şi a pătimit şi S'a îngropat.

Si a înviat a treia zi, după Scripturi;

Si s'a înălţat la ceruri şi şade de-a dreapta Tatălui;

Si iarăşi va să vină cu slavă să judece viii şi morţii, a Cărui împărăţie nu va avea sfârşit.

Si întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, Care din Tatăl purcede, Cel ce împreună cu Tatăl şi cu fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci;

Intr'una sfântă, sobornicească şi apostolească Biserică;

Mărturisesc un Botez spre iertarea păcatelor,

Aştept învierea morţilor.

Si viaţa veacului ce va să fie. Amin.

TATĂL NOSTRU
(se spune de 7 ori)

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta, precum în cer, aşa şi pe pământ; pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi, şi ne iartă nouă greşelile noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri, şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Amin.

BUCURĂ-TE MARIE
(se spune de 7 ori)

Prea Sfântă Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te:

Ceea ce eşti plină de har, Marie, Domnul este cu Tine.

Binecuvântată eşti Tu între femei şi binecuvântat este rodul pântecelui tău, Iisus.

Sfântă Marie,

Roagă-te lui Dumnezeu pentru noi păcătoşii

Acum în ora morţii noastre. Amin.

SLAVĂ TATĂLUI
(se spune de 7

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh!

Si acum şi pururea, şi în vecii vecilor, amin.

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - Mihail EMINESCU

MEMBRII CONDUCERII UNIUNII SCRIITORILOR DIN R.S.S. MOLDOVENEASCĂ

AU TRIMIS FORURILOR SUPREME ALE REPUBLICII URMĂTOAREA SCRISOARE:

Comitetul de conducere al Uniunii Scriitorilor din RSSM, exprimând voinţa oamenilor de litere manifestă la adunările generale din 14 Septembrie şi 25 Octombrie 1988, propune consfinţirea în Constituţia RSSM a limbii materne a moldovenilor ca limbă de stat pe teritoriul republicii.

O asemenea acţiune va traduce în moc concret în viaţă principiile politicii naţionale leniniste şi ale democraţiei socialiste, după cum s'a procedat în alte republici unionale: Armenia, Gruzia, Azerbaidjean, Lituania, Letonia, Estonia.

Concomitent, se cere urgent rezolvată problema revenirii limbii noastre, care este de provenienţă romanică, la grafia latină.

Considerăm, de asemenea, necesare confirmarea rolului limbii ruse ca limbă de comunicare între popoarele URSS şi asigurarea dezvoltării libere şi funcţionării limbilor tuturor popoarelor conlocuitoare din Moldova Sovietică.

V. BESLEAGA, A. BRODSKI, I. BURGHIU, I. VATAMANU, G. VIERU, G. VODA, V. VASILACHE, I. GRECOV, N. DABIJA, N. ESINENCU, L. ISTRATI, A. CODRU, I. CRETU, P. CARARE, L. LARI, V. ROMANCIUC, D. MATCOVSCHI, S. SACA, D. TANASOGLU, I. HADARCA, M. I. CIBOTARU, I. CIOCANU, M. CIMPOI, I. C. CIOBANU.

FRAGMENT DINTR'O CUVÂNTARE DELA CHIŞINĂU

...Schimbul interrepublican de migranţi, adică strămutarea benevolă a populaţiei din Rusia şi Ucraina în Moldova, şi invers, şi-a lăsat amprenta asupra şcolii noastre...

Dela 1940 încoace, ...în anul de învăţământ 1946-47, erau de acum (la Chişinău) 18 şcoli moldoveneşti... In 1951 numărul lor coboară la II, în 1962-63 - sânt la fel II, de parcă nici nu se năşteau copii moldoveni, iar în 1986-87 numărul de şcoli moldoveneşti în genere scade la cifra 7. 7 din 50, câte sunt astăzi în total la Chişinău!..

Referitor la fondul de cărţi în limba moldovenească în bibliotecile de masă din Chişinău... La o sută de cărţi primite 90% sunt în limba rusă (1 Ianuarie 1988).

Situaţia e şi mai proastă în oraşele Bender, Tiraspol, Camenca, Râbniţa. Acolo în genere sunt o raritate cărţile în limba moldovenească.

In centrele raionale lucrurile de asemenea nu sunt mai liniştitoare. In raionul Drochia, de exemplu, după datele anului 1983 (Biblioteca Moldavii) din fondul total de 34.546 de cărţi, numai 4331 sunt în limba moldovenească.

In Dubăsari, din fondul total de 30.588 de cărţi, numai 1901 sânt în limba moldovenească...

Chişinău, 13 Octombrie 1988

Leonida LARI

CUVÂNT CĂTRE EXILUL ROMÂNESC

În zece ani de activitate editorială Asociaţia Mondială prin Corespondenţă "Pro Basarabia şi Bucovina" a scos de sub tipar 16 titluri de cărţi cu un tiraj total de 15.000 de exemplare şi cu un volum de peste 2.000 de pagini în română, franceză şi engleză.

Fără cotizaţii şi fără vreo finanţare din partea cuiva, această fructuoasă activitate a putut continua graţie muncii neremunerate a două persoane care până nu demult aveau funcţii bine plătite. Căci investiţiile din toţi aceşti ani au fost recuperate în proporţie de numai circa 50%!

Acest deficit falimentar se explică prin nerambursarea cărţilor care, în cea mai mare parte, se trimiteau cititorilor fără comenzi prealabile. Acum, însă, când s'a renunţat, într'o oarecare măsură, la astfel de expedieri, tirajele rămân aproape în întregime la depozit.

De exemplu, din ALEXANDRU CRISTESCU – EROU ŞI MARTIR (600 FB), o carte de toată frumuseţea despre un fost ofiţer al Armatei Regale Române, până în prezent n'au fost cerute decât câteva zeci de exemplare, dintre care mai mult de jumătate n'au fost încă plătite!.. Numai în Canada şi în Statele Unite rămân neachitate de ani de zile peste o mie de cărţi şi broşuri.

Şi încă un fapt cât se poate de trist: din cei circa 600 de membri aderenţi ai "Pro Basarabiei şi Bucovinei" doar vreo 10% comandă din când în când câte o carte.

În consecinţă, îndrăznim să ne adresăm înţelegerii şi mărinimiei Exilului Românesc cu o problemă oarecum neobişnuită: a fost întocmită lista a 300 de diplomaţi, senatori, deputaţi şi ziarişti din 20 de ţări cărora să li se trimită cartea antologică LA ROUMANIE – VICTIME DE L'EXPANSIONNISME RUSSE. Se ştie însă că nici unuia dintre ei nu i se pot cere bani, dacă vrem să contăm pe un eventual ajutor din partea lor.

Aşadar, am fi profund recunoscători dacă, măcar unii dintre românii desţăraţi ar putea finanţa unul sau câteva exemplare din această carte ce ar urma să fie trimisă (gratis) demnitarilor amintiţi mai sus.

Costul unui exemplar se ridică la 600 de Franci Belgieni care pot fi achitaţi prin transfer bancar la contul BBL 310–4152465–78 (Ag. 919), Bruxelles 1080.

În speranţa că vom fi înţeleşi, primiţi, dragi compatrioţi, mulţumirile noastre anticipate.

"PRO BASARABIA ŞI BUCOVINA"

RESTRUCTURARE NICI MĂCAR ÎN VORBE

Vorba e că, spre deosebire de alte republici unionale, în cea dintre Nistru şi Prut, presa, radio, dar mai ales televiziunea, nu trec cu prea mare entuziasm de partea celor mulţi şi drepţi. Ba din contră, cu mici excepţii, ele mai continuă să se ridice în apărarea ambiţiilor carieristice ale unei mâini de ştabişti numiţi, uneori pe viaţă, la posturile pe care le ocupă în mod centralizat.

Cum se poate pretinde la o restructurare ca atare, când nerestructuratul numărul unu dela Chişinău continuă să rămână numărul unu al republicii - Simion Grossu?

Cum o să intre limba poporului, al cărui nume îl poartă republica, în drepturile sale de limbă de stat, când acelaşi Simion Grossu, basarabean din Sud, nu îndrăzneşte, din considerente de insecuritate, să le ceară smirnovilor şi volcovilor ori să înveţe limba locului unde au venit să trăiască şi să conducă ori să cedeze locurile pe care le ocupă celor ce ştiu s'o facă în două limbi?

Cum dar o să se restructureze republica, dacă televiziunea naţională moldovenească, condusă de vreo douăzeci de ani de Stepan Lozan şi Ivan Busuioc, a devenit, tot cam de atâţia ani, o televiziune antinaţională?... Ei, tovarăşii Lozan şi Busuioc, perseverând şi prosperând în continuare în nefasta lor operă de şovinism rusesc, pe care însuşi Ulianov-Lenin l-a condamnat şi ironizat cu vehemenţă?

Poate să se restructureze cerând, să zicem, grafie latină, falsificatorul istoriei naţionale Artom Lazarev, când toată lumea ştie cum şi în ce fel a ajuns în gradele şi poziţiile de academician la care a ajuns?...

Poate : renunţând la toate titlurile şi privilegiile obţinute prin denaturarea adevărurilor istorice româneşti. Neadevăruri, deci, pe care le-a expus cu impertinenţă pe parcursul anilor în opusurile sale istorico-conjuncturiste de cea mai tristă memorie.

Aşa dar, despre ce restructurare poate fi vorba, dacă "pentru decretarea limbii materne a moldovenilor ca limbă de stat şi pentru revenirea la alfabetul latin îşi depun iscăliturile peste 50.000 de persoane", în timp ce tezele celor trei foruri superioare de partid şi de stat în frunte cu Grossu, Mocanu şi Calin, atestă negru pe alb:

"Trecerea la alfabetul latin va necesita cheltuieli de miliarde (ce logică - N.L.) ...ceea ce va duce inevitabil la zădărnicirea programelor sociale trasate, ...se va răsfrânge negativ asupra dezvoltării spirituale a populaţiei, o va face să rămână pe mulţi ani analfabetă".

Nimic mai neadevărat şi mai caraghios!... Pentrucă toate aceste obstacole n'au la bază decât o singură explicaţie: aceea că toate posturile cheie din partid şi guvern întru distrugerea neamului ca frântură mioritică continuă să rămână ocupate, ca şi pe timpul lui Stalin şi Brejnev, de smirnovi, volcovi şi semionovi.

Materialele pentru această pagină -articole, documente, fotografii- se trimit la adresa: Nicolas Loupan, Boite Postale 1007, 1000 Bruxelles, 1 Belgique.

DREPTUL LA REPLICĂ

—— Nicolae LUPAN ——

E o rubrică din periodica dela Chişinău în lumina căreia i-am şi scris acum câtva timp Redactorului-Sef al săptămânalului "Literatura şi Arta" Nicolae Dabija cum că "cine urmăreşte programele postului de radio Europa Liberă poate remarca faptul că emisiunile mele privind Basarabia şi Bucovina devin tot mai rare. Motivul: astăzi la Chişinău se scrie şi se vorbeşte mai mult sau mai puţin obiectiv despre multe probleme naţionale ridicate de mine la microfonul din München pe parcursul ultimilor 10-12 ani" şi "în consecinţă, dacă în ţinutul dintre Nistru şi Prut s'a ajuns, într'adevăr, la o veritabilă transparenţă şi libertate de presă", rugăm Literatura şi Arta să publice scrisoarea şi articolul ce o însoţea, urmat de alte considerente privind restructurarea de azi şi stagnarea de ieri, a cărei victimă a fost şi mai rămâne un fost redactor la "Bucovina Sovietică", fondator al radiodifuziunii române dela Cernăuţi, primul redactor-şef al televiziunii dela Chişinău, fost director al Filarmonicii Moldoveneşti, fondator al fostului post de radio pentru tineret "Luceafărul", actualmente ziarist şi scriitor.

Deocamdată, răspunsul dela Chişinău se lasă aşteptat. Deşi scriam că "restructurarea de acolo nu poate fi decât salutabilă şi încurajatoare. Cu condiţia să nu devină un fel de "a bate apa în piuă". Si, ziceam, nu va deveni numai atunci când Basarabeanul, astăzi aş adăuga şi Bucovineanul, nu se vor convinge definitiv că este vorba de o "libertate democratică" în adevăratul înţeles al sintagmei şi nu un şiretlic ca atâtea altele în trecut. Intrebarea ce mi-o puneam şi mi-o pun este: va îndrăzni Mihail Gorbaciov să redea popoarelor sovietice, în primul rând marelui popor rus, istoria, cultura, arta pe care le aveau de secole şi nu le mai au?...

Problema, aşa cum o văd eu, nu constă în a "dărâma" pe X sau pe Y Restructurarea ar trebui să fie, în primul rând, un fenomen de ordin moral şi nu de răzbunare. In caz contrar, s'ar menţine acelaşi cerc vicios, înlăuntrul căruia, cu excepţia industriei militare, se bate pasul pe loc de şaptezeci de ani! Si, aici, mă gândesc încă odată la acelaşi "aparat de partid", instruit şi ghiftuit pe spatele poporului, "aparat" care în toată viaţa lui, mai mult inconştientă decât conştientă, nu produce un capăt de aţă pentru binele celor mulţi!

Inţeleg că primenirile civilizate spre care tinde astăzi Mihail Gorbaciov sunt, poate, una dintre cele mai delicate perioade postbelice. Aş vrea însă să înţeleagă, atât adepţii cât şi oponenţii restructurării, că "stagnarea" cronică din Uniunea Sovietică nu este consecinţa unor greşeli ale fostelor conduceri supreme ale ţării întregi sau ale republicilor, ci a suprimării arbitrare a iniţiativei şi întreprinderii particulare.

Atâta timp cât aceste două noţiuni divine de economie politică nu vor fi repuse în drepturile lor nu se poate ajunge la o adevărată modernizare a ţării: libertăţi democratice depline! Si cu atât mai mult nu se poate ajunge la o societate sovietică modernă fără încetarea persecuţiilor pentru aşa zise "agitaţii antisovietice".

Un lucru e cert: actualele eforturi ale conducerii moscovite nu-şi vor atinge scopul urmărit atâta timp cât marea majoritate a oamenilor sovietici nu va avea acces nestingherit la cuceririle civilizaţiei mondiale dela ora actuală: dreptul la pluralitate politică, ceea ce ar însemna alegeri cu adevărat libere, dreptul naţiunilor la autodeterminare, aşa cum prevede însăşi Constituţia Sovietică, dreptul cetăţenilor de a-şi părăsi ţara şi de a reveni în ea ori de câte ori o doresc, etc...

FARA ARMÂNEASCĂ

TORLU

Transpuniri di Pascal Marco

Noti al Tecu fudzi di Perivoli, dit muşaţilli munţâ a Pindului, după ţe câlcă tu dosprăghinghiţ di ani şi s'dusi cum dzăţi cânticlu, Naparti di Marea Laiă, tu România, la inviţătură.

Aclo inviţă, şi lucră bana tută şi adună aveari multă mari. Cu tută avearea a lui, Noti armasi crişţin bun, vluisitu şi agiută pri multâ oamini ftohi cu paradz i cu urnimiă bună şi di doauă-trei ori deadi paradz bolţi ta s'andreagâ unâ bisearicâ veaclliă, di lli-armasi numa ca everghetlu nai ma mari ali bisearică aţillei.

Si acşi bână Noti al Tecu unâ bană bună, fronimâ vluisitâ până la auşatlu auşaticlui. Cându si adră di noauădzăţidoi di ani, noaptea aţea avu un visu. Noti —nvisă că taha s'priimna dadun cu Dumnidzălu tu arină - disculţă şamisdolli di-alungalui di mardzina di amare.

Aşi cum s'priimna, Noti ahiursi s'veadă pri ţerlu albastru, ca nă ciudie, părţi dit bana lui, şi tută bana îlli triţea dininti şi lăsa tu arină doauă arădz di urmi - douaă toruri un tor a lui şi alntu tor a Dumnidzălui.

Cându videarea aţea dit soni lli s'aspusi şi s'bitisi, Noţi ş'arcă ocllilli agonia la tută tută bana lui şi la toarili dit arină.

Atumţea Noti al Tecu bâgă di oarâ, că tu unâ parti di-alungalui a hirlui a banâllei, ira maş un toru - nu doauâ şi el cama bâgă di oară că atumţea cându ira maţ maş un toru tu arină, iar tamam chirolu dit bana lui, cându el si afla tu marea anaghi, cându trapsi lângoarea aţea greaua, la şaidzăţipatru di ani.

Acestă îl bâgă pri mari minduire pri Noti. Tri aţea întribâ pri Dumnidăz:

-"Doamne -dzârzi Noti- Tini îni dzăşişi unâ oară că ma vai apufăsescu ta s'vin după torlu a Tău, Tini Doamne vai imni ningă mini tută bana-ni. S'tora bag di oară că tu chirolu dit bana a mea cându eu avui ma marea ananghi di Tini, cându trapşu lângoarea ţi aproapea ira tra s'mor, vedu tu arină maş un toru. No pot s'aduchescu, câţe cându aveam ananghi di Tini, Tini Doamne ti alipidaşi di mini".

-"Noti, ficiorlu a meu - dzâsi Dumnidzălu, surândzânda. Ti voi multu şi voi si ştii că Eu nu mi lipidai di tini vâră oară."

-"Ti lipidaşi, Dumnidzale, mi alăsaşi singur", dzăs Noti ninga unā oară. "Ia mutrea aclo tu ţeru, tu partea dit bana mea, aţea ma'nclo dit mesi. Vedz, vedz? Maş unā aradhă di urmi. Cum poţ ta s'dzâţi că nu mi alăsaşi singur, Dumnidzale?

-"Nu ti alăsai singur - dzăsi Dumnidză cu buneaţă părintească. Tu chirolu cându tini avuşi cripărli şi ghiderli aţeali ma mărli, cându tini trapsişi lângoarea aţea greauă, cându vedz maş unā aradhă di urmi tu arină, ira tamam cându Eu, hilliu a meu Noti, ti purtam în braţă, tri aţea tini vedz maş un toru - torlu a Meu".

Pascal MARCO

GEORGE I. PERDICHI

XEANILI

Tu xeani, inima ţî s-frândzi
nu-ai vâr di-a tău, vâr tricător
la cari parapunlu s'lu plândzi
s'ţî treacă theam di dor.

Amară bană, nu-adu aminti...
Nu da a moartillei câmbăñi?
Ma ghine-i s'hii tu un murminti
dicât tu-ahtări tirăñi.

Tu-aistă lumi aristocrată
nu va s'ti da vâr di mânear;
aduţi nă bană nfârmâcată
ca cânili zâgar.

Avuţlli lli-vedz pri la "bancheturi"
cum ţîn aḻeaptili di guşi
şi-a noştri sta ca nişti meturi
bâgati după uşi.

Pârinţ, ficiori - isia cu oara -
si-adună pri la căsli a lor...
Atumţea aduţi di-aminti hoara
ş'di-acasă ti llia dor.

Şi aestu dor ţi ti străbati
la cari s'lu-aspuñi? Nu-ai vâr di-a tău...
Di-acasă nu lliai vârnă carti
şi-ţ pari multu arău.

Ş'tr'aţea ţe totna u-aminteşti,
dit gean ţ-azbairă mirăchi
ca nişti frândzî tumnăreşti
ţe cad di pristi almăchi.

CONTRIBUŢIA MACEDONIEI ÎN VIAŢA POPORULUI ROMÂN

—Stere DIAMANDI—

Urmare din numarul trecut

Un artist care se manifestase frumos pe scena Operei Române din Bucureşti, dar care acum lâncezeşte într'un post de administraţie şcolară, este Gr. Magiari.

In arhitectură, Macedonenii C. Iotzu, Culina şi Simota sunt nume cu reputaţia bine stabilită.

In învăţământul secundar din ţară, Macedonia a dat o pleiadă de profesori distinşi. Astfel avem pe Peltechi, Grigore Grandea, Bagav, Cairetti, St. Mihaileanu, Pericle Papahagi, Nuşi Tuliu, C. Noe, Leon Boga, Ovidiu Papadima, Leonida Dumitrescu, I. Licea, Grigore Magiari, I. Caranica, A. Hâciu, Valeriu Papahagi şi alţii. Dacă am numit numai pe aceştia, e că dânşii, pe lângă activitatea dela catedră, au desfăşurat şi o remarcabilă activitate extraşcolară pe teren publicistic sau artistic.

Unul din aşii aviaţiei române, acela cere a dus faima ţării dincolo de hotare, căpitanul Papană, e de origină macedoneană.

In magistratură, administraţie, armată, medicină, farmacie, inginerie şi celelalte ramuri de activitate, Macedonia a dat numeroase elemente de valoare.

Si ceea ce trebue subliniat e faptul că toţi aceştia s'au ridicat prin propriile lor mijloace. Intr'o societate în care contează relaţiile şi protecţia, ei au răzbit numai prin muncă, tenacitate şi merite. Ascensiunea lor n'a fost înlesnită de sprijinul familiei sau al rudelor, de sonoritatea numelui sau puterea banului. Dimpotrivă, au întâlnit în drumul lor numai piedici şi greutăţi. Le-au învins, datorită energiei specifice rasei şi a însuşirilor deosebite cu care au fost înzestraţi dela natură.

Foarte mulţi însă au naufragiat or s'au oprit la mijlocul drumului, din lipsa unui concurs de împrejurări favorabile. A fost tragedia mută a multor suflete de elită venite din Macedonia, pline de iluzii şi avânt.

In pământul făgăduinţei din ţara românească, cu vremea, iluziile s'au spulberat, iar avântul s'a irosit.

Lupta vieţii i-a măcinat.

Din şirul evergheţilor care au lăsat danii însemnate pentru scopuri culturale şi filantropice, desprindem numele lui Ion Mihail. Acest fiu al Macedoniei a lăsat întreaga lui avere, evaluată la peste un miliard de lei, pentru înalte scopuri de binefacere: Academie de agricultură pe una din moşiile sale din-judeţul Ilfov şi un institut de maternitate în Capitală; loturi pentru ţărani de pe moşiile sale, ferme model şi şcoli primare superioare cu caracter agricol, legate Academiei şi la o mulţime de oraşe.

Când am aflat prima dată de testamentul lui Jean Mihail, nu ştiam că acest mare filantrop e originar din Macedonia.

Cunoscând însă tradiţia marilor evergheţi pe care i-a dat această provincie, mi-a trecut imediat prin minte bănuiala că autorul unui astfel de testament ar putea fi Macedonean de origină.

Impărtăşind această impresie d-lui Leon Boga, el îmi răspunde: "Nu ştiai? E de-ai noştri; se trage din Magarova".

Intuiţia nu m'a înşelat.

In comerţ, Macedonenii au adus un aport considerabil. Dintre toţi Românii, ei au pentru această îndeletnicire aptitudinile trebuitoare: sunt vioi, practici, muncitori, perseverenţi, pricepuţi şi întreprinzători...

Negustori născuţi,iar nu făcuţi ei sunt în stare să înfrunte cea mai acerbă concurenţă. Bruma de comerţ românesc care există în ţară, se datoreşte, într'o largă măsură, elementului macedonean.

Lipsa unei politici de stat, chibzuit concepută şi sistematic aplicată, a făcut ca acest element aşa de preţios să nu fie utilizat cum trebue, în rezolvarea unei probleme vitale pentru statul român: cucerirea comerţului. Această neglijenţă şi lacună a avut urmări din cele mai funeste.

Aruncând o scurtă privire în procesul de formare a burghezimei române, uşor ne putem da seama de rolul covârşitor pe care l-au jucat Macedonenii în această direcţie. Ei au format pătura românească de negustori şi liberi profesionişti, umblaţi şi accesibili noilor curente, cu ştiinţă de carte şi tradiţie democrată.

Printre ofiţerii superiori de origină aromânească, notăm: generalii Darvari, I.Papană, Mandrini, Petala, Macridescu, Coandă, Niculeanu, Uică, colonelul Anastasiu, comandor Trandafir Mihuţu şi alţii.

Fără să-i silească nici o obligaţie de ordin militar, floarea tineretului din Macedonia aleargă într'un suflet ca să lupte pentru realizarea idealului naţional. Pentru eliberarea Ardealului, tinerii Macedoneni luptă pe toate fronturile, ca voluntari, în ţară sau la Salonic, în rândurile armatei române sau în acelea ale aliaţilor.

E un spectacol înduioşător să vezi în cele mai îndepărtate cătune din Pind şi Macedonia, femei care-şi plâng feciorii sau bărbaţii, morţi la Mărăşeşti şi Oituz, Dragoslavele sau Turtucaia.

In opera de românizare a Cadrilaterului, Macedonenii au merite care nu pot fi contestate de nimeni. In lipsa unei politici de stat, chibzuit concepută şi conştiincios aplicată, ei şi-au luat sarcina să asigure, în acest sector expus primejdiei, interesele superioare ale statului şi neamului românesc.

Infruntând ostilitatea vădită şi agresivă a elementului bulgăresc, sabotările din partea autorităţilor ca şi valul de calomnie, ei au izbutit să afirme conştiinţa românească, în plenitudinea drepturilor sale de naţiune suverană în stat.

Prezenţa coloniştilor macedoneni a schimbat faţa Cadrilaterului. Au ştiut să pună mâna pe comerţ, şi profesiunile libere.

Totodată, ei sunt fruntaşii vieţii culturale, ai acelei sociale şi cetăţeneşti.

Ceea ce surprinde pe mulţi, e uşurinţa uimitoare cu care coloniştii s'au adaptat la noile condiţii de viaţă.

Oameni care au crescut la munte, îndeletnicindu-se cu creşterea vitelor, cărăvănăritul sau alte ocupaţii, în câţiva ani de zile au devenit primii agricultori ai ţării.

Satele create de coloniştii macedoneni pot servi drept model.

In paginile de mai sus, n'am făcut decât o schiţă sumară şi necompletă a contribuţiei aduse de Macedonia, în viaţa poporului român.

Tinând seama de împrejurările vitrege şi condiţiile speciale în care se găseşte această provincie, putem spune fără ocol şi modestie, că Macedonia şi-a achitat în chipul cel mai onorabil cu putinţă, tributul faţă de Tara Mumă.

MATERIALELE PENTRU "FARA ARMÂNEASCĂ" SE PRIMESC PE ADRESA REDACTORULUI NOSTRU: ZAHU PANĂ, 133 BENNETT AVE, YONKERS N.Y. U.S.A. 10701

WASHINGTON WHISPERS

Does Romania have a 'cancer' weapon?

ESTE VLAD GEORGESCU VICTIMA CĂLĂULUI NICOLAE?

"Are România o armă care produce cancerul?"

Aceste întrebări și le pun săptămânalul de mare circulație și prestigiu "U.S. News and World Report" din 12 Decembrie (de unde reproducem titlul) precum și F.B.I-ul.

Câteva explicații:

Noua armă se numește "Radu" și este descrisă de Ion M. Pacepa în cartea "Orizonturi Roșii" (pg. 143-149).

Radiațiile care produc cancerul (întroduse în 1970, după modelul KGB-ului) sunt administrate de secția "K" a serviciului de securitate. Pacepa mărturisește cum Ceaușescu a dat ordin personal: "Radu trebue administrat lui Kiraly (Karol) din prima zi când va fi în închisoare..."

"Radu" se aplică intelectualilor pe care autoritățile n'au curajul să-i atace pe față din cauza opiniei publice mondiale, precum și liderilor rezistenței muncitorești care trebuesc să dispară...discret. Procedeul e simplu: victima este arestată temporar, ori chemată la securitate și rugată să aștepte într'o odaie unde este supusă radiațiilor ucigătoare. De multe ori securistul, foarte politicos, îi spune: azi n'am avut timp să stăm de vorbă dar, vino mâine, ca după câtva timp anchetatorul să-și ceară scuze... știți,, au fost scrisori anonime, etc.

Pacepa descrie această "armă secretă": Un obiect, de mărimea unui ceas.

Crimele lui Ceaușescu n'ar fi ieșit la suprafață dacă, în timp de șase ani, trei directori și un crainic dela "Europa Liberă", n'ar fi primit scrisori de amenințare cu moartea ca, apoi, toți patru, să moară de aceeași boală: cancer la creier.

Ultima victimă, Vlad Georgescu a fost avertizată acum un an de soarta ce-l așteaptă, dacă va transmite fragmente din cartea lui Ion Pacepa.

Vlad Georgescu nu s'a lăsat intimidat, a informat pe cei din țară de crimele lui Ceaușescu, așa cum au fost mărturisite de fostul șef al serviciului de contra spionaj din RSR.

Dacă în adevăr crainicii dela Europa Liberă au fost uciși de comuniști, atunci numele lor trebue înscris printre martirii Neamului.

F.B.I-ul a deschis o anchetă și este curios să afle dacă, în adevăr, România (și implicit Rusia) posedă o astfel de armă.

Directorul dela "Radio Europa Liberă", din Munchen, d-l Eugene Pell, declară că n'ar fi nici un motiv ca să bănuiască un act criminal, dar experții in radiații, dela "Institutul Național al Sănătății" din Bethesda, Md., unde Vlad Georgescu a fost tratat de cancer, declară că problema e prea delicată pentru a fi comentată.

Asta însemnă că ar exista bănuieli serioase că secția "K", a securității RSR-iste, este implicată în asasinarea crainicilor dela secția românească a postului de radio Europa Liberă.

George DRAGU

EXPOZIȚIE BIBLICĂ LA PARIS

—Remus RADINA—

Deoarece locuiesc în arondismentul 13 al Parisului, trec deseori prin fața Primăriei din Place d'Italie. Astfel am descoperit marea expoziție biblică, inaugurată în sala de festivități a Primăriei de către Jacques Toubon, primar al arondismentului 13 și secretar general al partidului R.P.R., de sub președinția lui Jacques Chirac, primar al Parisului.

Expoziția a fost o manifestație ecumenică, realizată prin mobilizarea comunităților catolice, protestante și ortodoxe din arondismentul 13.

Toate aveau dorința de a face cunoscută Biblia, cartea cea mai determinantă din istorie, să arate că ea este comună tuturor creștinilor și că impactul său este astăzi foarte viu, la Paris. Ele ar fi dorit ca expoziția să nu se mai închidă niciodată. Iată de ce s'a propus crearea la Paris a unui "Institut al lumii biblice."

Biblia este o carte uimitoare. Pentru credincioși, ea transmite oamenilor Cuvântul lui Dumnezeu și mesajul său de speranță, centrat pe două porunci ce nu pot fi separate: tu vei iubi pe Dumnezeul tău, tu vei iubi pe aproapele tău. Ea este istoria legăturii pe care Dumnezeu a stabilit-o cu omul, din noaptea timpurilor. Este o istorie foarte bogată.

Deoarece arheologia ne permite să verificăm datele biblice și să la precizăm, vom întâlni în expoziție evoluția lămpii cu ulei, din epoca lui Abraham, până în epoca lui Iisus. De asemenea, statuia lui Baal, zeul canaanian, care a amenințat credința în Iehova.

Intâlnim apoi texte în alfabetul hieroglific și scrierea cuneiformă, folosită în timpul civilizației babiloniene. Spre anul 750, înainte de Hristos, apare scrierea ebraică. Cu mici excepții, toată Biblia a fost scrisă în ebraică.

Admirăm ruloul profetului Isaia, din secolul I sau II înainte de Hristos, descoperit la Qumran, în anul 1947.

Biblia ebraică conține următoarele cărți: Legea, Profeții și Scrierile.

Cu 300 de ani înainte de Hristos, urmare a cuceririlor lui Alexandru, se folosește și scrierea greacă. In timpul Mântuitorului, scrierea greacă era curentă.

In expoziție găsim celebrul papirus P. 52, care datează din anul 125 și descrie aducerea lui Isus înaintea lui Pilat.

De asemenea, manuscrisul lui Ulfila, din secolul VI, în gotică și evangheliarul din Metz, din secolul al XII-lea.

Prima carte imprimată este Biblia în limba latină: Vulgata, la Strasburg, în anul 1466.

Mai admirăm Noul Testament al lui Erasm, în limba greacă, din anul 1516.

Apoi Biblia cardinalului Ximénes, din Spania, anul 1522, în limbile ebraică, greacă și latină.

In Franța, Lefevre d'Etaples face prima traducere modernă a Noului Testament în limba franceză, la Paris, în anul 1523.

In expoziție găsim și Biblia franceză a lui Robert Olivétan, din anul 1535, o Biblie germană, versiunea lui Martin Luther, din anul 1539, Biblia franceză, dela Louvain, din anul 1550 și cea latină, dela Anvers, din anul 1585.

De asemenea, faimosul Nou Testament dela Port Royal, din anul 1667, opera mișcării janseniste, care manifestă un mare atașament pentru Biblie.

Pascal scria: "Fără Sfânta Scriptură, care nu are decât pe Iisus Hristos ca obiect, nu cunoaștem nimic".

Mai întâlnim Biblia imprimată în limba franceză de către David Martin, la Amsterdam, în anul 1707, Noul Testament tradus de abatele de Barneville, în anul 1740 și Biblia dela Neuchatel, din anul 1744, în versiunea lui Ostervald.

La începutul secolului al XIX-lea, drept consecință a alfabetizării Europei și a devastărilor războiului, se simte o crudă absență a Bibliilor.

Mai multe societăți biblice întreprind un efort la scară mondială de traducere și de difuzare biblică.

Intâlnim versiunile lui Crampon, Lamennais, Zadoc Kahn, Segond, etc.

Descoperirea, în Egipt, de texte biblice pe papirus, deci mai vechi, confirmă fidelitatea copiștilor.

Un exponat uluitor este un text scris pe un microfilm de dimensiunea unei cutii de chibrituri, care reprezintă întreaga biblie. Textul poate fi citit cu ajutorul unui microscop.

De asemenea, machetele celor 7 minuni ale lumii și picturi cu subiecte biblice Intr'o sală alăturată, rulau filme cu subiecte din Vechiul și Noul Testament, de o calitate excepțională.

Omul de astăzi este înspăimântat de perspectivele nesigure ale zilei de mâine. El se sufocă și este dezorientat. El are nevoie să redescopere un mesaj simplu și concret, care să-i aducă liniștea și pacea interioară, mesajul Sfintei Biblii. Biblia a fost tradusă în 1500 de limbi!

Fiecare om trebue să posede o Biblie. Dar nu ajunge să o posedăm, trebue să o citim. Si nu ajunge să citim Biblia, trebue să o credem. Si nu ajunge să credem Biblia, trebue să o trăim.

SIMPTOMELE UNEI BOLI

—Ion I. IOAN—

Paranoia este o boală datorită unor psihoze sistematizate, progresive, caracterizate prin delir, în cazul nostru de grandoare, obsesii, confuzii mintale construite pe halucinații.

Ceaușescu este un paranoic. In făptura lui s'a instalat o psihoză sistematizată până la delir, cu manifestări de grandoare exteriorizate prin cultul personalității dus la limita extremă. Face confuzii mintale, se contrazice dela o hotărîre la alta, iar halucinațiile sunt izvorul manifestărilor ilogice în acțiunile sale.

Aceste confuzii mintale, ca și în aria calomniei din Bărbierul din Sevilla, se repe-tă, se a-da-u-gă, se măresc și a-jung la ne-bunie. Ni-meni nu mai poa-te o-pri de-za-strul. Val-du-pă val, o-ra-șe, bi-se-rici, sa-te, oa-meni cad pra-dă fia-rei a-po-ca-lip-ti-ce. Cea-u-șes-cu ne dis-tru-ge ca po-to-pul an-ces-tral.

Ce om cu mintea întreagă și-ar face 365 de costume și de perechi de pantofi păstrate în pungi de nylon sigilate pentru ca după o singură întrebuințare să le ardă?

Care gangster, vânzător de armament, organizator de spionaj economic și politic ar îndrăzni să aspire la premiul Nobel pentru pace?

Care om normal ar îndrăzni să distrugă monumentele istorice, bisericile, să înfometeze țara, să distrugă satele și să numească epoca mizera în care trăiește țara "Epoca de aur"?

Cum îndrăznește să-și asume titlul de "erou printre eroi" el, un om care a excelat doar prin distrugerea țării?

Ce om cu o fărâma de logică, făcând pe proletarul, și-ar confecționa un sceptru caracteristic regilor? Grandoare de paranoic!

Ce om cu bun simț și-ar permite, într'o țara pe care a sărăcit-o să întrețină o flotilă de avioane și helicoptere, o droaie de vile pentru uzul personal, cel puțin una în fiecare județ, să se dea drept autorul unor cărți scrise de alții; ca agramat să facă versuri și să-și facă soția "mare savant"? Hotărît numai un paranoic!

Se povestește că a vizitat odată spitalul de nebuni dela Mărcuta. Personalul sanitar a instruit bolnavii, să-l preamărească și să-l lingușească așa cum îi place "eroului". Unbolnav retras, a refuzat să stea de vorbă cu el sau să-i dea vreo atenție. Intrigat, Ceaușescu l-a întrebat: Nu mă cunoști? N'ai văzut în ziare chipul meu? Nu știi că eu sunt marele conducător al României? Că am inițiat epoca de aur a țării noastre? La care bolnavul, cu un aer molcom dar sigur a răspuns: "așa a început și la mine nebunia".

Ce responsabil conștient s'ar opune propunerilor de modificare a socialismului falimentar, evident în toată lumea socialistă, mai ales că aceste propuneri vin dela conducătorul țării, care l-a instaurat și sprijinit și care l-ar putea strivi ca pe un păduche. Halucinații de paranoic!

Orice medic, oricât de binevoitor i-ar fi nu poate nega aspectul maladiv al acestui individ bolnav. Păcat că acest monstru, datorită hazardului istoric este conducătorul unei țări și că această țară este România!

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

IGFM

— Deutsche Sektion e.V. —

Internationale Gesellschaft für Menschenrechte

International Society for Human Rights

COMUNICAT DE PRESĂ

Granița româno-iugoslavă a devenit cea mai sângeroasă graniță din Europa

Numai în 1988, s'au înregistrat 400 de persoane împușcate și un număr și mai mare de înnecați în Dunăre, pe această graniță.

Informațiile provin dela București, Belgrad și Frankfurt / Main și sunt datate 29 Decembrie 1988. S'a adus la cunoștință faptul că pe malul iugoslav al Dunării, se găsesc tot mai multe morminte ale unor persoane neidentificate, ucise de grănicerii români. I.G.F.M. a avut ocazia în ultimele luni și săptămâni, să discute cu diferiți refugiați români din Iugoslavia, despre această situație. Colaboratori ai I.G.F.M., au vizitat această frontieră și au luat chiar contact cu rudele din România, ale celor arestați sau uciși la încercarea de *trecere a frontierei româno-iugoslave*. In felul acesta s'a putut face o listă a I.G.F.M. cuprinzând o serie de Români "dispăruți", în încercarea de a se refugia în Iugoslavia.

Familiile acestor dispăruți- fie ei Români sau Germani din România-n'au mai auzit nimic despre ei. Sosirea lor în Iugoslavia sau în altă țară, nu a putut fi confirmată în nici un fel.

Conform informațiilor furnizate de I.G.F.M., numărul celor ce caută să se refugieze din România în Iugoslavia, a crescut și mai mult, începând din toamna trecută.

Grănicerii români, nu mai trag focuri de avertisment, ci direct asupra celor surprinși, la trecerea frontierei, conform ordinelor primite. De asemenea se folosesc câini special dresați, care au provocat grave răni celor capturați.

Incă înainte de începerea urmăririi penale împotriva celor prinși, că au vrut să treacă frontiera, bătăile și tortura sălbatică, sunt aplicate din plin. Dintre cei care încearcă să se refugieze în Iugoslavia, majoritatea sunt de naționalitate română; uneori se înregistrează și etnici germani din Banat și Transilvania. Mult mai rar, la această frontieră încearcă să treacă și etnici maghiari, aceștia preferând totuși Ungaria, ca primă țară de refugiu.

Cei capturați sau expulzați din Iugoslavia în România, sunt de regulă condamnați până la trei ani de închisoare, sau lagăre de muncă forțată, iar în anumite cazuri primesc chiar pedepse mai grele sau amenzi, care se ridică la sume mari de bani.

I.G.F.M. consideră că există o mare lacună în sistemul de protecție al refugiaților, internațional acceptat, judecând după situația extrem de grea, a refugiaților români din Iugoslavia. Cu toate enormele riscuri pe care și le asumă persoanele originare din România, care se refugiază în Iugoslavia, din păcate, nu toți sunt pe deplin recunoscuți și protejați, ca refugiați, de către Comisarul O.N.U. pentru refugiați dela Belgrad, în sensul cerut de dreptul internațional. Cei care nu sunt recunoscuți ca atare, sunt expulzați de poliția iugoslavă, în România. Mulți refugiați au fost expulzați de poliția jugoslavă, fără a li se fi permis măcar, să ia un prim contact cu Biroul Comisariatului O.N.U. pentru refugiați dela Belgrad.

NE-A PĂRĂSIT UN BUN ŞI VENERABIL ROMÂN

Este vorba de venerabilul Ion Păscăluță, din Toronto, care, în cursul lunii Septembrie, anul acesta, ne-a părăsit la o vârstă înaintată, care a fost foarte aproape de sută.

In sânul comunității românești din Toronto, cât și în toată lumea exilului, venerabilul Ion Păscăluță, de când a venit în Canada, cu ani în urmă, a dus o activitate frumoasă pentru a ține vie în mințile tuturor, tragedia Basarabiei al cărei fiu a fost.

In împrejurări bine cunoscute, în anii 1917 și 1918, când împărăția rusească țaristă era pe drum de dezagregare, Ion Păscăluță, soldat în armata imperială de atunci, și-a înțeles misiunea lui și, cu riscul vieții, așa după cum povestea, a ieșit din anonimat și cu curaj, s'a asociat acelora care, ca și el, ridicau problema Basarabiei și se afirmau pentru unirea cu patria firească, România.

Lupta și frământările au fost grele și amenințările erau mari, însă Ion Păscăluță nu s'a lăsat descurajat și alături de promotorii pentru eliberarea Basarabiei, a luat parte la toate activitățile ce se desfășurau în acest sens și devine membru în Sfatul Țării, care a lucrat ca alipirea Basarabiei la Patria Mamă-România să fie înfăptuită.

Pentrucă Basarabia a devenit din nou sclavă în jugul rusesc bolșevic, Ion Păscăluță, ajungând pe la sfârșitul anilor șaptezeci, în lumea liberă, devine din nou luptătorul pentru o Basarabie liberă și românească. Cu toată vârsta înaintată, bucurându-se de sănătate și stamină în el, dând la o parte confortul bătrâneții, a fost mereu activ în a arăta și a convinge pe toți, că a uita de Basarabia, cum o face guvernul comunist dela București, este o crimă.

Pe lângă inima de Român pe care a avut-o în el și dragostea lui mare pentru neamul românesac, a fost și un bun creștin, cu credința tare în Dumnezeu și-a iubit Biserica în care întotdeauna mângâierea, prin rugăciuni și gânduri bune și încrederea că Tatăl Ceresc va strivi balaurul care sugrumă poporul românesc, și celelalte popoare și Basarabia scumpă va fi iarăși alipită vetrei străbune, România.

Ca unul care te-am cunoscut atât de bine, dragă venerabile domn Păscăluță și ca mulți alții ți-am înțeles lupta bună pe care ai dus-o, îți dorim din inimi ca sufletul să-ți fie așezat în rândurile drepților, în Cer, și fii asigurat și dormi în pace, că lupta pe care ai dus-o nu a fost în zadar, căci România va reînvia din grozăvia timpurilor apocaliptice de azi și Basarabia scumpă va fi iarăși una cu sufletul națiunii române.

Preot Nicolae ZELEA

FUNDAȚIA CULTURALĂ ROMÂNĂ DELA MADRID

ANUNȚĂ

COMEMORAREA A 100 DE ANI DELA MOARTEA LUI EMINESCU

Programul care se anunță are ca obiectiv o sărbătorire cât mai înălțătoare a 100 de ani dela moartea marelui geniu românesc, Mihail Eminescu, și va avea loc la Paris în zilele de 15-18 Iunie 1989, după cum urmează:

JOI 15 IUNIE 1989:

Inaugurarea expoziției de cărți și desene prevăzută a avea loc în Sala dela Biblioteca Națională, cu toate cărțile scrise de Eminescu sau despre Eminescu, în toate limbile. Alături vor fi expuse și desene de Eugen Drăguțescu, de George Tomaziu și alți pictori. Cu strângerea volumelor se va ocupa "La Maison Roumaine".

VINERI 16 IUNIE 1989:

Orele 9,30: Deschiderea Programului de Sărbătorire a Centenarului Eminescu de către Prof. Vintilă Horia și mesagii citite: Eugen Ionescu, Emil Cioran, Prof. Rosa del Conte și Prof. Cesare Segre.

Orele 10,30: Eminescu: OPERA POETICĂ

Horia Stamatu — Th. Cazaban
Virgil Ierunca — G. Bălan
Nicu Caranica — G. Poghirc

Orele 14:30 Eminescu: OPERA FILOSOFICĂ

Radu Enescu — Basarab Nicolesco
G. Poghirc — M. Tarangul

SÂMBĂTĂ 17 IUNIE 1989

Orele 9,30: 1-a MASĂ ROTUNDĂ: Eminescu vizionar al crizei lumii moderne

Prezentare și coordonare: P. Barbăneagră.

2-a MASĂ ROTUNDĂ: Traducerea poeziei în general și a lui Eminescu în special, în alte limbi

Prezentare și coordonare: Aurel Răuță.

Orele 14,30: Eminescu: OPERA ISTORICO-POLITICĂ

Pavel Chihaia — George Ciorănescu
Matei Cazacu — L.M. Arcade
Mihai Mărculescu — Vintilă Horia

SEARA: Cina pentru participanți

DUMINICĂ 18 IUNIE 1989:

După slujba religioasă dela Biserică, eventual, INAUGAREA MONUMENTULUI EMINESCU, de mărime 2,20 m., care va fi creat de sculptorul Ion Vlad și se preconizează a fi așezat în partea de sus, unde există o scară, a Străzii Jean de Beauvais.

Pentru timpul de seară este prevăzută organizarea, la Sala Pleyel, a unui concert cu artiștii români Ileana Cotrubaș, Viorica Cortez, Piso și Gh. Zamfir.

Din COMISIA DE PREGĂTIRE ȘI COORDONARE fac parte: Paul Barbăneagră, Ioana Brătianu, George Ciorănescu și Aurel Răuță.

PAROHIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ "MAICA DOMNULUI" DIN FRANKFURT, GERMANIA FEDERALĂ

(PROGRAMUL SERVICIILOR RELIGIOASE PE ANUL 1989)

Duminică	12 și 26 Februarie	11,30
	12 și 26 Martie	11,30
	9 Aprilie	11,30
Joi	27 Aprilie	17,30 (Denie)
Vineri	28 Aprilie	17,30 (Denie)
Sâmbătă	29 Aprilie	22,30 (Invierea)
Duminică	14 și 28 Mai	11,30
	11 și 25 Iunie	11,30
	9 Iulie	11,30
	27 August	11,30
	10 și 24 Septembrie	11,30
	8 și 22 Octombrie	11,30
	12 și 26 Noembrie	11,30
	10 și 24 Decembrie	11,30 (Crăciunul)

Preot slujitor: Dr. Viorel Mehedințu

MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

CAUT RUDELE ŞI PRIETENII

*Cristi Rotaru, 1235 Bush St., #44, San Francisco, CA., 94109, USA, tel. (415) 928-2160 caută pe OVIDIU SARPE cu domiciliul (probabil) în Canada. Cei ce pot da relații despre acesta, sunt rugați să telefoneze sau să scrie la adresa de mai sus.

*Florentin Smarandache, profesor de matematică și autor al unor volume de versuri, publicate în țară și străinătate , refugiat în campul din Istambul, Tekin Sokak, No.18, Acibaden-Kadikoy, Turkey, Tel.3392750, caut pe următorii prieteni, scriitori de limba engleză și (sau) română: ANDREI CODRESCU (USA), DAN ROMAN (Canada), THEODORE ANDRICA (USA), pe care îi rog să mă contacteze la adresa de mai sus.

*Closcă Costel din Constanța, refugiat în campul din Istanbul, Tekin Sokak, no.18, Acibaden, Kadikoy, Turkey, tel.3394640, 3394641, 3392750, caută pe prietenii săi: RUBIE și CHIVUTA din Poiana Tapului, care se află în California din 1978-1980. Ii roagă pe aceștia sau pe cei cei pot da relații în legătură cu ei să scrie la adresa de mai sus.

*Aurică Popescu din "Klein Bucharest", 8 Munchen 70, Thalkirchnerstr.186, RFG, Tel.775515, caută pe MARIN STANCUNA, fost croitor, în 1962 se afla în Munchen, apoi în Paris și actualmente în Statele Unite. Il roagă pe acesta sau pe cei ce cunosc amănunte despre el să scrie la adresa de mai sus.

CĂSĂTORII

*Intelectuală, 55 ani, 1,65m, 65 kg, vorbesc germana și maghiara, doresc cunoștință domn 55-65 ani, pentru căsătorie. Rog trimiteți fotografie. Drăgan Iulia, str. Radu Calomfirescu nr.2, București, sector 3, România.

*Româncă, necăsătorită niciodată, 30 de ani, domiciliată în România, inginer cercetător în chimie, doresc cunoștință cu un domn în vederea unei căsătorii serioase, similar ca studii, realizat în USA, până la vârsta de 36 de ani. Doritorii se pot adresa în scris, luându-se în considerare numai oferte serioase cu fotografie, pe adresa: George Ionescu, 1840 Ocean Ave, #2F, Brooklyn, New York, 11230, USA.

OFERTĂ DE SERVICIU

Caut persoană serioasă pentru îngrijire copii (3 și 6 ani) și gospodărie, la familie de profesioniști, care să locuiască cu noi, în Toronto.

Persoanele interesate sunt rugate să dea telefon după ora 7.00 p.m., la nr. (416)787-4315, la familia Lungu.

PROGRAM DE ASISTENȚĂ PENTRU REFUGIAȚII ROMÂNI

PROGRAMUL DE ASISTENȚĂ PENTRU REFUGIAȚII ROMÂNI DIN NEW YORK

La 1 Sept. 1987 a luat ființă la Centrul Polonez din Greenpoint, Brooklyn, "Serviciul de asistență pentru refugiații Români". Acest birou s'a deschis în cooperare cu Polonezii, care sunt mai bine organizați și deci, dela care avem multe de învățat în această privință.

Refugiații români siliți să părăsească țara din cauza opresiunii și sărăciei din România de azi sunt de toate vârstele, de diferite profesii și credințe. Unii sunt intelectuali, alții muncitori cu bune meserii, iar alții sunt necalificați ori femei casnice.

1. Serviciile acordate noilor veniți cuprind: asistență în ajustarea socială, orientare, cooperare în completarea autobiografiei, și referință în găsirea unui serviciu.

2. De asemenea se asigură asistență ca traducător/escortă pentru problemele medicale. Un special accent se pune în angajarea celor peste 45 ani.

3. Programul asigură, de asemenea, asistență în problemele de beneficii sociale ca: welfare, food stamps, SS Disability, SS Aged, Medicaid etc.

4. In măsura posibilităților se acordă sprijin în problemele grave de familie pledând pentru reconciliere, protecție în caz de violență domestică ori separare.

5. Serviciul de Asistență pentru refugiații români de asemenea acordă informații și sprijin în completarea diferitelor acte pentru serviciul imigrației ca: green card, naturalizare, azil politic, reunificare de familii. In acest sens, se depune efort pentru a aduna informații despre cazuri de reunificare de familii, primirea de viza de intrare în America, ori cazuri în care guvernul român refuză sistematic eliberarea de pașaport pentru imigrarea în Statele Unite, în scopul pledării pentru cazul lor la Washington.

6. In fiecare Joi între orele 5 la 7 PM se acordă consultație în completarea unei autobiografii, orientare în găsirea unui serviciu adecvat ori a unei școli potrivite, precum și, în cazuri mai grele de ajustare în noua societate și cultură, informare și sfaturi privind cea mai potrivită cale de urmat pentru a suporta greutățile asimilării și adaptării în noua țară.

7. Programul de asistență pentru refugiații Români asigură asistență în traducerea de acte, diplome de orice fel, din limba română în limba engleză și notarizarea lor. Aceste servicii se acordă, de asemenea, după ora 5 PM.

Viitorul Americii a depins întotdeauna de populația refugiaților. Sarcina "Serviciului de asistentă pentru refugiații Români" este de a ajuta refugiații români de a cunoaște și folosi oportunitățile diverse ce se găsesc în această binecuvântată țară și pentru ca și refugiații români să-și aducă contribuția, talentul și munca lor în folosul acestei țări.

Adresa biroului se află la: 176 Java St. etaj 2, camera 4, Greenpoint, Brooklyn, N.Y. 112222. Tel. (718) 389-4937. Pentru a ajunge aici se foloseste trenul G până la stația Greenpoint Ave. Din Ridgewood se ia trenul L până la stația Lorimer St. unde se schimbă cu trenul G.

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

DIALOG ȘI RĂBDARE

Cartea de vizită a confratelui, întru "Cuvântul Românesc", și prietenului Nicolae Dima, ar trebui tipărită pe ambele fețe: Conferențiar, profesor, autor, crainic (Europa Liberă), ziarist, etc.

Dar indiferent pe unde l-a rătăcit soarta, conferențiarul, profesorul, etc. și-a lăsat amprentele intelectuale.

Ultima misiune, încredințată de guvernul american: profesor la "John F. Kennedy Special Warfare Center and School" din Fort Bragg, North Carolina" unde, timp de trei ani, a dăscălit pe ofițerii americani cum să comunice și să se înțeleagă cu civilizațiile de peste munți și oceane.

Sfaturile dascălului au fost strânse într'un modest volum ce va îmbogăți bibliotecile celor interesați de a înnoda legături culturale, politice, economice, etc. cu restul lumii.

Bazat pe perceptul francez că cine se înțelege se iartă, autorul dă unele sfaturi inedite, oferind punți de înțelegere cu cei care nu împărtășesc aceeași cultură.

Azi, când avem în lume atâtea conflicte religioase, cred că este propriu să citez dintr'o convorbire a autorului ce-a avut loc în Japar, India, cu un înalt preot hindus:

--Fără îndoială, îl respect pe Isus, i-a răspuns preotul, El a fost una din multele forme ale lui Dumnezeu.

--Ar trebui să citești Biblia, și poate, până la urmă vei crede numai într'un Dumnezeu și nu într'o multitudine de forme Dumnezeiești.

--Am citit deja o parte din Biblie și foarte bucuros o voi citi-o toată, i-a răspuns preotul din Japar, dar d-ta vei citi de asemenea cărțile noastre sfinte? Poate că și eu am dreptate?

Iată miezul înțelegerii: să ai răbdare, să asculți, să te informezi, să nu te pripești să dai sentințe și nici să crezi că adevărul este totdeauna de partea ta.

"Inţelegând că există diferențe, constituie în sine, un pas mare pentru a deschide un dialog."

CONTRA ORI PRO-ROMÂNIA?

Dezinfomarea reseristă a născocit o altă idee: de ce n'ar transforma mizeria din țară "... o criză economică de proporții nemaiîntâlnite..." într'un scut de apărare al regimului.

Citâm dintr'un ziar proceaușist din New York: "Merită poporul român să indure atâtea lipsuri și sacrificii, sau să fie TINTA (Sublinierile noastre) atâtor insulte și calomnii?"

Cu alte cuvinte, pentrucă poporul român e în mizerie, numai trebue să fie calomniat. Dar despre cel care a provocat mizeria și a întrodus "Cultul Personalității" în locul căldurii, hranei și luminii, scribul roșu a rămas fără cerneală și iarăși a rămas cu penița uscată și nu explică de ce există o isterie "anti-românească, artificial fabricată... în afara granițelor.. care a cuprins o serie de cancelarii diplomatice...gata să sacrifice integritatea și interesele României."

Este adevărat că multe cancelarii "diplomatice" au trimis proteste la București, dar au trimis proteste nu pentrucă sunt contra "intereselor" românești" ci pentrucă în România, pe lângă "o criză economică de proporții nemaiîntâlnite", poporul e terorizat de poliția secretă, nu se respectă "Drepturile Umane", cei care protestează dispar fără urme și acum se plănuiește distrugerea satelor, bisericilor și tot ce poartă pecete românească.

Nu e vorba de calomnierea poporului așa cum încearcă s'o sucească propagandiștii comuniști; neamul nostru a dat lumii genii ce vor supraviețui timpului.

Este vorba de demascarea unui regim dement care a dus țara la cea mai neagră mizerie și teroare.

Cum e și natural despre satele, bisericile dispărute, etc., ziarul comunist din New York n'aude, nu vede și nu scrie.

Nu ne miră, agentul dezinformării citește doar "Scînteia".

F.R.P.A.

Pe numele întreg "Romanian Free Press Agency" este un buletin cu aldinele dedicate Românilor de aci și restul lumii.

In cele două pagini mici, cu care-și face premiera, sunt inserate știri cu miez, iar printre ele am citit și una pe care directorul ziarului, dl. George Bălașu, o ține sub căciulă de aproape un an.

Sub titlul "Romanian Voice Awarded", F.R.P.A. ne informează că "Toronto Press Club" a onorat ziarul "Cuvântul Românesc" cu premiul "1988 outstanding award for excellence in journalism" (In comparație cu celelalte ziare ale grupurilor naționale N.R.)

Premiul a fost dat în baza hotărîrii luate de "Ministry of Multiculturalism of Canada and Canadian Ethnic Media".

Aș mai adăuga și alte complimente aduse "Cuvântului" dar îmi este teamă că mă cenzurează directorul.

ZIARUL CANADIAN "THE SUNDAY STAR" DIN 8 IANUARIE 1989

A ȘASEA IARNĂ DE FRIG ȘI FOAME DIN ROMÂNIA

MECANIZARE SOCIALISTĂ ÎN ROMÂNIA - IARNA ANULUI 1989 IN BUCURESTI.

După cum transmite agenția Reuter, nu s'a produs o prea mare bucurie în rândurile Românilor, atunci când s'a anunțat că restricțiile în consumul energiei electrice impuse în ultimile sase ierni s'au mai ușurat. Căci făcându-se socoteala, asta nu înseamnă decât posibilitatea de a folosi cu 10 minute mai mult un bec de 40 w. Baremul actual ajunge numai pentru a lumina 2-3 ore pe zi un apartament obișnuit, fără bineînțeles, a pune la socoteală frigiderele, mașinile de spălat, etc.

Incălzirile centrale nu dau căldură decât 4-5 ore pe zi până în 15 Decembrie și 7 ore până la 1 Martie.

Pentru economie de energie electrică, magazinele și locurile de muncă trebue să se închidă la 17,30, iar restaurantele la ora 21,00.

Oficiile publice, școlile și instituțiile au dispoziție să utilizeze cât mai mult lumina zilei. Chiar Aeroportul Internațional Otopeni este neîncălzit. Oamenii de afaceri occidentali se plâng că trebue să lucreze în camere de hotel, oficii sau fabrici neîncălzite.

De șase ierni, Românii trebue să facă față unor lipsuri multiple și cronice, incluzând și produsele alimentare, deoarece conducătorul autocratic Nicolae Ceaușescu utilizează majoritatea resurselor pentru plata datoriilor externe.

Deoarece aproape întreaga carne proaspătă este vândută în Vest pentru valută, Românii trebue să facă cozi lungi pentru a-și cumpăra picioare de porc sau capete de oaie. Picioarele de porc, care virtual nu sunt exportate, sunt denumite "patrioți", deoarece nu părăsesc niciodată țara mamă.

"Am văzut într'un an numai de șase ori carne proaspătă" - a declarat un rezident străin.

Cu toate promisiunile făcute că vor fi produse alimentare mai multe dela an la an, este clar că și anul acesta produse ca uleiul și zahărul vor continua să fie raționalizate.

Străinii care locuiesc în România, mai ales studenții din lumea a treia, făceau regulat cumpărături din Bulgaria până de curând, când vama acesteia a oprit acest flux care putea provoca un dezechilibru în aprovizionarea locală.

Cartofii sunt aproape de neobținut fără relații cu producătorii particulari dela țară.

Cafeaua și țigările americane sunt un lux, găsibil la bursa neagră și reprezintă o valută forte.

Cafeaua este atât de bine cotată, încât o prostituată este mulțumită să fie plătită cu un sfert de kilogram de cafea pentru o noapte...

REVOLTĂ CONTRA LUI CEAUȘESCU

Si în Austria, sau poate prin apropiere de Cortina de Fier, tocmai în Austria, revolta contra regimului lui Ceaușescu izbucnește spontan și în acest popor, străin de fapt, de cel românesc! Tonul este din ce în ce mai puternic redat atât prin ziarele cotidiene cât și prin televiziune!

Politica dărâmării satelor este înfierată aprig și criticată atât prin prisma Ungurilor minoritari (logic, ținându-se seamă de fosta înfrățire din timpul imperiului austro-ungar!) cât și a grupului de Austrieci care mai trăiesc în România, în special în Transilvania, dar - cu aceeași vehemență - și în ceea ce privește săteanul român!

Astfel, ziarul vienez "Kurier" arată într'un articol din 16.11.1988 o demonstrație în fața biroului de voiaj român Tarom, unde, în prezența unui număr mare de participanți, un buldozer a "dărâmat" un sat românesc improvizat din construcții de carton!

In aceeași seară, cu ocazia împlinirii unui an dela "Evenimentul Brașov" s'a celebrat o slujbă religioasă în una din cele mai tradiționale biserici din centrul Vienei, anume "Karlskirche"! După aceea, a urmat un convoi cu torțe către ambasada română!

Comentariul oficialităților române a fost: "ăștia sunt borfași și bandiți", încheie sugestiv articolul...

Cât de mare este revolta și în rândurile neutrilor austrieci, rezultă din realitatea că organizarea acestor manifestații a preluat-o studențimea austriacă"!

Dorina B. GABOR

ANUNȚURI EDITORIALE

Aducem la cunoștința cititorilor noștri că de curând a apărut cartea "VRETI SA RADETI" (anecdote din teatrul românesc și reflexii din experiența sa de actor) de Florin Scărlătescu.

Prețul unui exemplar - $ 8.00 plus $ 1.00 Expediția.

Doritorii să trimită Money Order la adresa:
Florin Scărlătescu, 1012 Prospect Ave. Apt. 727
Cleveland, Ohio, 44115, U.S.A.

■

A apărut cartea "IN UMBRA NIMANUI" (Poezii, tabule, proză) de George Băjenaru. Prețul unui exemplar - $ 12.00 Trimiteți cec personal sau Money Order la adresa: George Băjenaru, P.O. Box 41, Astor Station, Boston, MA, 02123-0041, U.S.A.

ȘTIRI DIN ȚARĂ

Din 30 în 30 de zile

CEAUȘESCU A MĂRIT RAȚIA "INDICAȚIILOR"

Asta vară mass-media a cântat ca greierul și-a aplaudat "indicațiile" prețioase ale "Fiului Iubit" care tocmai dăduse în bobi și promitea Românului cum o să plesnească de bine în sezonul rece deoarece s'au luat măsuri ca termocentralele, magazinele alimentare, etc. să fie îndopate cu cărbuni și alimente.

Dar a venit și sezonul rece și l-a găsit pe Român tot fără mâncare, fără căldură și fără lumină, iar acum i se promite tot prin "indicații prețioase" cât de tare o să zburde la vară, și, ca să-l convingă, se publică și statistici de câtă carne, pește, lapte, brânzeturi, etc., îl vor aștepta pe tarabă.

Toate aceste promisiuni bianuale sunt consfințite în baza unui "Program de autoconducere și autoaprovizionare privind asigurarea bunei aprovizionări a populației cu produse agroalimentare și bunuri industriale de consum pe anul 1989." (Rom Lib 3.12.88)

Dacă cetățeanul va supravețui și iarna asta fără să-și rupă gâtul din cauza întunericului, și dacă iarăși nu va muri nici de foame și nici de frig, atunci la vară va avea "pe baza indicațiilor și cu contribuția directă a tovarășului Nicolae Ceaușescu":

"1150 mii tone de carne... 9500 mii tone de lapte... 2800 mii tone de grâu pentru pâine și făină... 3000 mii tone de fasole..." plus alte mii și mii de tone, confirmă "R.L."

Dar dacă și la vara viitoare se va întâmpla la fel cum s'a întâmplat în ultimile veri, atunci cetățeanul tot nu va muri de foame: el se va hrăni, așa cum se hrănește de ani de zile, cu "indicațiile"...tovarășului Nicolae Ceaușescu.

A CRESCUT DAR E ÎN PAGUBĂ

"Traficul naval pe canalul Dunărea-Marea Neagră, în creștere" (R.L. 26.12.88); dar nu se afirmă că mărirea traficului aduce un venit. Circulația pe Canal atinge doar 20 din traficul socotit necesar ca să acopere cheltuiele, Deci, o mărire de 10, înseamnă că paguba în administrarea canalului s'a redus dela 80 la 78.

SEMNE DE OBOSEALĂ

La ședințele de partid (unele se țin doar pe hârtie) nu se mai iau decizii, nu se mai bagă șopârle, e bună...înțelegere. Majoritatea organizațiilor de bază au devenit fantome. Nimeni nu ascultă la ce se vorbește și cei din spate dorm nestânjeniți.

TOTUL DACĂ-I DACĂ

Avem Dacă, nevasta unui Dac și avem conjuncția dacă, în jurul căreia se învârte soarta Românului:

Uneori se dă carne-scrie din experiență un bucureștean--dar DACA (conjuncție, nu nevasta unui Dac, N.R.) n'ai fizic de rugbist, DACA nu știi orele la care vine mașina, DACA (tot conjuncție) nu cunoști pe măcelar, DACA nu stai de dimineață până seara și eventual și ziua următoare la coadă, DACA și alți mulți DACA, riști să te întorci acasă cu sacoșa goală. In cazuri deosebite prinzi niște oase; iar în cazuri fericite, iei 1-2 kg. de carne, cu grăsime și oase.

LE-A TĂIAT ISPITA

Pentru a nu se consuma energie stăpânirea a tăiat răul dela rădăcină: s'au triplat amenzile dacă treci peste rația permisă și ca să nu cazi în ispită nu se mai găsesc, de trei ani, radiatoare și reșouri electrice.

CU PALTOANE ȘI CĂCIULI

Helmut Frauendorfer, de origină germană, fost profesor la o școală medie din județul Argeș, descrie în revista poloneză a Solidarității "Kos", condițiile în care se învață în țară:

Profesorul și elevii sunt în clasă cu paltoanele pe ei și cu căciulile în cap, și dârdâie de frig. Degetele au înțepenit înghețate; cum să mai scrie elevii în asemenea condiții? In timpul orelor se întâmplă deseori ca elevul să leșine. Explicația e mereu aceeași: mulți elevi nu au ce să mănânce acasă și rămân nemâncați la școală toată ziua. Toamna și primăvara școlile se închid și elevii sunt mânați la câmp.

AU TULIT-O

Ascunși într'un tren de marfă, înveliți cu cearșafuri și pături, având alături ceva hrană, lanterne și două măști de gaz, doi tineri români au reușit ca după șapte zile de călătorie să ajungă la granița dintre Germania de Vest și Austria. După ce-au descoperit pe pasagerii clandestini: Nicolae Tudorașcu și Petru Ciorianu, vameșii i-au predat autorităților.

Germanii i-au lăsat să treacă în Austria, iar Austriecii, le-au dat bilet de drum până la Viena de unde au fost trimiși în lagărul dela Traiskirchen. Cum au reușit să se ascundă și dacă au avut sau nu complici, rămâne un secret neîmpărtășit publicului.

ALIMENTAȚIE ȘTIINȚIFICĂ

Sucurile din fructe sunt făcute fără fructe. Ele conțin apă cu zahăr, coloranți, aromă și agenți de conservare ca să nu se împută apa 'n sticlă.

OSPITALITATEA "SAVANTEI"

Din partea Societății Internaționale pentru Drepturile Omului (cu sediul la Frankfurt) a plecat în RSR o delegație de patru persoane ca să vadă cum sunt respectate "Drepturile Umane".

Delegația era compusă din doi cetățeni din Germania de Vest, un Austriac și un American.

Guvernul din București le-a aprobat viza de intrare și au stabilit și o audiență cu d-na Elena Ceaușescu pentru Luni, 5 Decembrie.

Trebuiau să-i prezinte un dosar cu 2000 de cazuri, cele mai multe privind întregirea familiilor, precum și a unor bolnavi ce nu puteau fi tratați decât în Vest.

Delegații au sosit Vineri, 2 Decembrie, dar Luni, 5 Decembrie, în loc să fie primiți în audiența stabilită, ei au fost ridicați dela hotel și duși la aeroport unde au fost expediați cu'n avion în Berlinul de Est. Acolo, ambasadorul RSR-ului, a avut grijă ca ei să fie trimiși de unde au venit!

Despre audiența proiectată și aprobată, securiștii au dat o explicație simplă: a fost anulată.

Dar au fost "amabili" și au luat dosarele cu ei ca să vadă cine-s cetățenii care insistă să plece.

VOCEA TINERETULUI

Reproducem din scrisoarea unui tânăr de 20 de ani, (R.E.L.)

"Nu-mi pare rău că sunt Român, nu-mi pare rău că vorbesc această limbă, îmi pare rău că trăiesc și respir în această țară, îmi pare rău că m'am născut pentru a crește în această epoca scârboasă."

"Epoca Ceaușescu, această bombă atomică care a explodat fără zgomot își împrăștie otrava peste tot, acaparând tot ce este viu, tânăr și sensibil."

DISTRUGEREA MOȘTENIRII

Președintele federal german Richard von Weizsacker a apelat la guvernul român cerând abandonarea planului ca în următorii ani să dispară de pe hartă mii de sate.

"Urmările așa-numitului program de sistematizare ar putea fi tragice... vor aduce dela sine distrugerea unității moștenirii culturale europene, dar mai mult ca orice, vor contribui la desrădăcinarea oamenilor, în mod silnic, din habitatul lor natural, lăsându-i astfel pradă unei nemiloase distrugeri spirituale."

"Stergerea diferențelor dintre sat și oraș... nu este altceva decât calea distrugerii practice a uneia dintre structurile de bază ale organizării sociale umane."

Declarațiile d-lui Weizsacker au fost făcute în cadrul "Reuniunii finale a campaniei pentru păstrarea spațiului rural." Intrunirea a avut loc la Lubeck Bonn.

REGRETE CU CENZURĂ

"Scînteia" are monopolul inserării programului dela televizor iar "România Liberă" al paginii cu "Mica Publicitate" unde rubrica "decese" este sever controlată. Răposații, certați cu regimul, au dreptul doar la anunțuri date din partea rudelor apropiate iar inserarea condoleanțelor dela persoanele din afara hotarelor este strict interzisă. Dar când a răposat acum un an o rubedenie a "Savantei", ziarele au tras clopotele săptămâni întregi cu regrete eterne pentru durerea de inimă a Lenuței.

DIALOG DE UNUL SINGUR

In cadrul unui program de discuții dela un post de TV din Germania de Vest, a fost invitat un reprezentant al RSR-ului ca să explice punctul de vedere al guvernului referitor la planul de "modernizare" al agriculturii (Distrugerea satelor!)

A fost expediat din București economistul Ioniță Olteanu ca să prezinte, în apărare, reformele celuilalt economist Nicolae.

Dar în același program, așa cum îi năravul în lumea liberă, au fost incluși un exilat român și reprezentantul unei organizații pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Ioniță a informat Bucureștiul, iar Bucureștiul speriat de ce se va divulga la televiziunea germană, a renunțat la program și l-a chemat pe economist să vină urgent acasă.

Dar economistul, care în adevăr s'a dovedit a fi economist, a înțeles că economicește e mai bine să rămână în Apus și a cerut azil politic.

Stirea dată de agenția Reuter, 15 Decembrie 1988.

SPECIAL PENTRU RSR

O propunere făcută de Forul Democratic Ungar: să se înființeze pe teritoriul Ungariei un lagăr dedicat refugiaților din România. Până acuma lagărele ofereau adăpost cetățenilor din diferite țări: faptul că se va dedica un lagăr, special celor care fug din România, este o "onoare unică" ce se acordă tiraniei regimului din București.

"LUCRU" PE SPRÂNCEANĂ

Unul din cele mai căutate servicii e să faci parte din echipajul unei nave angajate în cont străin. Nava circulă între porturile străine iar marinarii primesc o diurnă de \$10-\$14 pe zi, mai mult decât oferă RSR-ul. Dar pentru a fi angajat trebue să ungi osia. Iar liderilor reseriști le place să aibă osia unsă, mărturisește un marinar din echipajul "Navei Baziaș 7", într'o scrisoare adresată la E.L.

Dintr'un supliment al ziarului "Stuttgarter Zeitung" (11.11.88): Nicolae Ceaușescu, în vârstă de 71 de ani, apare ca ultimul stalinist din Europa, ultimul despot din țările răsăritene ale continentului."

▪▪

Din cauza iernii care și-a arătat colții încă dela începutul lunii Noembrie, multă recoltă a rămas pe câmp: căpățâni de sfeclă de zahăr, mere, etc. La falimentul strângerii recoltei se adaugă lipsa mașinilor și a autocamioanelor care, din cauza lipsei de benzină, stau în garaj.

▪▪

Industria, la fel ca și agricultura, din RSR, scrie ziarul "Die Presse", sunt în urmă cu 25 de ani.

▪▪

Din 1980 prețurile s'au ridicat: o scrisoare dela .50 lei la 2 lei; telefonul s'a scumpit cu 180%; mijloacele de transport în comun cu 250%, gazul metan cu 200%, etc. In schimb salariile s'au mărit cu 20-25%.

▪▪

Un înalt funcționar dela Ministerul Comerțului Superior a declarat că RSR își va putea achita datoria externă în timp de un an deoarece are un surplus de \$2.5 miliarde. E adevărat sau o laudă deșartă a lui Niculae ca să dea speranțe poporului: mai răbdați încă un an ca să ne plătim datoriile, și apoi veți umbla cu covrigi în coadă.

▪▪

Centralele electrice care ar putea da peste o sută miliarde de Kwh, o cantitate ce-ar acoperi tot consumul intern, produc mai puțin de 45%. Vina: cărbunele de calitate inferioară, stocuri insuficiente, reparațiile de proastă calitate care iau prea mult timp, plus nepăsarea.

▪▪

La Conferința Anuală a Adunării Nord-Atlantice s'a discutat cazul României și s'a ajuns la concluzia: "Ceaușescu și-a pierdut orice credibilitate iar divorțul dintre conducere și populație este complet."

▪▪

In acord cu statisticile făcute în Vest (nu cele reseriste) construirea de locuințe a scăzut la cel mai jos nivel din Europa de Răsărit.

▪▪

Legea spațiului locativ se aplică acum cu mai multă vigoare. Dacă a murit cineva în familie, s'a mutat sau a plecat în atrăinătate, atunci locatarul trebue să se mute într'o locuință cu mai puțin spațiu.

▪▪

Grupe de țigani inspectează alimentarele și când văd că este ceva de vânzare, se instalează în fruntea cozii îmbrâncind pe bătrânii și femeile care stau la rând. Ei cumpără tot ce găsesc și apoi vând articolele la "negru" și de multe ori chiar celor pe care i-au îmbrâncit. Acest huliganism se practică de multe ori chiar sub ochii milițienilor nepăsători.

▪▪

Pereții întrebuințați la construirea centrelor agroindustriale sunt făcuți din beton prefabricat, inadecuat construcțiior din zonele cu ierni grele. Pereții nu au nici o deschizătură prin care să treacă vreo țeavă pentru chiuvetă, baie sau instalație sanitară.

▪▪

Pierre Bocev, corespondentul ziarului "Le Figaro" (Paris), a fost arestat imediat după ce a luat un interviu d-nei Mariana Botez. Milițienii i-au confiscat notele, apoi i-au dat drumul.

▪▪

Din totalul populației active circa 8 milioane lucrează în industrie și peste 3 milioane în agricultură.

▪▪

Dacă tinerii nu-și găsesc de lucru, atunci intervine Statul care le garantează serviciu: ei sunt repartizați la șantierele naționale unde se trăiește ca la cazarmă.

▪▪

Soții celor condamnați sunt sfătuiți să divorțeze. Prin asta se cere soțului sau soției să se alăture deciziei luate de guvern că nu aprobă acțiunea tovarășului de viață.

▪▪

Pe traseul unde circulă Ceaușescu magazinele alimentare au fost înlocuite cu magazine de îmbrăcăminte, etc. Motivul: să nu vadă "Seful" că oamenii stau la coadă și ar putea să-l huiduiască.

▪▪

Vizitele străinilor la instituții sunt consemnate imediat în procesele verbale. Ele pot avea loc numai în camere "special amenajate".

▪▪

Dacă e lipsă de vreun articol pe piață și "este" multe lipsuri, furnizorul are o scuză: "lucrăm pentru export, mai încercați."

▪▪

Rația de lemne consistă din așchii și de abia ajunge ca o familie să se încălzească o lună de zile.

▪▪

"In RSR-spune un martor ocular-sunt copii până la cinci ani și chiar și mai mari, care n'au gustat încă ciocolată."

▪▪

Securitatea supraveghează cu atenție zonele Brașov și Petroșani. In aceste zone se găsessc mai ușor unele alimente.

▪▪

Culesul de pe câmp nu se face în acord cu sezonul, ci în acord cu... anul școlar. Recolta trebue strânsă, coaptă ori necoaptă, până nu se apucă studenții de învățătură. Unul din rezultatele nefaste se poate constata la culesul strugurilor care sunt strânși, copți, necopți, în câteva săptămâni. Inainte sezonul strugurilor ținea până la trei luni.

Sport

*Dăm mai jos clasamentul Diviziei "A" de fotbal la sfârșitul turului, precum și rezultatele tehnice ale ultimelor etape. Campionatul de fotbal se va relua la 5 Martie a.c..

REZULTATE TEHNICE

••

ETAPA A XIII-A

DINAMO	– A.S.A. TG. M.	7–0 (3–0)
UNIV. CRAIOVA	– STEAUA	1–5 (0–2)
RAPID	– S.C. BACAU	1–0 (0–0)
„U" CLUJ-NAPOCA	– F.C. FARUL	2–0 (1–0)
F.C. OLT	– F.C.M. BRAȘOV	1–1 (1–1)
CORVINUL	– FLACĂRA	3–2 (1–0)
SPORTUL STUDENȚESC	– OȚELUL	3–2 (2–0)
F.C. INTER	– F.C. BIHOR	2–0 (1–0)
F.C. ARGEȘ	– VICTORIA	4–3 (2-2)

••

ETAPA A XIV-A

F.C. Inter Sibiu	– Flacăra Moreni	1–0 (1–0)
Steaua	– F.C. Olt	3–1 (1–0)
Oțelul Galați	– „U" Cluj-Napoca	2–2 (1–0)
F.C. Farul	– Univ. Craiova	1–0 (1–0)
S.C. Bacău	– Sportul Studențesc	6–4 (3–2)
Victoria	– Rapid	2–1 (1–0)
F.C. Bihor	– F.C. Argeș	2–0 (1–0)
F.C.M. Brașov	– Dinamo	1–3 (0–1)
A.S.A. Tg. Mureș	– Corvinul	1–2 (0–1)

••

ETAPA A XV-A

F.C. Argeș	– F.C. Inter	0–0
Rapid	– F.C. Bihor	1–1 (0–1)
„U" Cluj-Napoca	– S.C. Bacău	2–1 (1–0)
Flacăra Moreni	– A.S.A. Tg. Mureș	2–0 (1–0)
Corvinul	– F.C.M. Brașov	4–2 (2–1)
Dinamo	– Steaua	0–0
F.C. Olt	– F.C. Farul	1–0 (1–0)
Univ. Craiova	– Oțelul Galați	2–3 (1–3)
Sportul Studențesc	– Victoria	1–1

••

ETAPA A XVI-A

F.C. Inter	– Rapid	3–2 (1–1)
F.C. Argeș	– Flacăra	2–1 (1–0)
Steaua	– Corvinul	11–0 (5–0)
Oțelul	– F.C. Olt	0–0
F.C. Farul	– Dinamo	0–7 (0–2)
S.C. Bacău	– Univ. Craiova	6–0 (3–0)
F. C. Bihor	– Sportul Studențesc	1–0 (0–0)
F.C.M. Brașov	– A.S.A. Tg. Mureș	4–1 (1–1)
Victoria	- U. Cluj -	5-2 (2-1)

••

ETAPA A XVII-A

A.S.A. Tg. Mureș	– Steaua	1–5 (0–3)
Rapid	– F.C. Argeș	2–0 (0–0)
„U" Cluj-Napoca	– F.C. Bihor	0–0
Sportul Studențesc	– F.C. Inter	1–0 (1–0)
Flacăra	– F.C.M. Brașov	3–2 (1–0)
Corvinul	– F.C. Farul	1–0 (0–0)
Dinamo	– Oțelul	6–3 (3–2)
F.C. Olt	– S.C. Bacău	3–2 (1–0)
Univ. Craiova	– Victoria	2–2 (0–1)

••

Răducioiu (Dinamo) șutează și înscrie în poarta lui Călugăru. (Fază din meciul Dinamo - Oțelul Galați, 6-3).

••

CLASAMENTUL GOLGETERILOR

20 goluri: D. Mateuț (Dinamo), M. Coraș (Victoria)
19 goluri: Gh. Hagi (Steaua)
16 goluri: Vaișcovici (Dinamo)
12 goluri: Burleanu (S.C.Bacău)
11 goluri: Pițurcă (Steaua)

••

CLASAMENTUL

1. DINAMO	17	16	1	0	72–16	33
2. Steaua	17	16	1	0	62–15	33
3. Victoria	17	10	3	4	46–31	23
4. F. C. Inter	17	9	2	6	24–26	20
5. Corvinul	17	8	2	7	25–36	18
6. Flacăra	17	7	3	7	30–23	17
7. „U" Cluj-Napoca	17	6	5	6	20–28	17
8. F. C. Olt	17	5	7	5	17–25	17
9. F. C. Argeș	17	6	2	9	20–23	14
10. F. C. Bihor	17	5	4	8	15–18	14
11. Sportul Studențesc	17	6	2	9	26–34	14
12. Univ. Craiova	17	5	4	8	27–37	14
13. Rapid	17	6	2	9	18–31	14
14. Oțelul	17	5	4	8	21–34	14
15. S. C. Bacău	17	6	1	10	33–34	13
16. F.C.M. Brașov	17	5	3	9	28–32	13
17. F. C. Farul	17	5	2	10	14–23	12
18. A.S.A. Tg. Mureș	17	2	2	13	11–43	6

*Clasamentul celor trei serii ale Diviziei "B" de fotbal la sfârșitul turului:

CLASAMENTUL

••

SERIA I-A

1. Petrolul	17	10	5	2	28- 8	25
2. Gloria Bz.	17	11	0	6	31-17	22
3. „Poli" Iași	17	10	1	6	35-16	21
4. Progr. Br.	17	9	1	7	28-19	19
5. Steaua Mizil	17	9	1	7	25-21	19
6. C.S.M. Sv.	17	8	3	6	22-18	19
7. Unirea F.	17	9	1	7	19-16	19
8. FEPA '74	17	7	3	7	21-20	17
9. Ceahlăul	17	8	1	8	23-23	17
10. Met. Plopeni	17	8	1	8	20-22	17
11. C.S. Botoșani	17	7	3	7	20-22	17
12. Poiana	17	6	3	8	16-24	15
13. Aripile Bc.	17	5	4	8	18-27	14
14. Siretul	17	6	2	9	16-26	14
15. CFR Pașcani	17	5	3	9	14-21	13
16. Delta	17	4	5	8	19-26	13
17. A.S.A. Expl.	17	6	1	10	18-34	13
18. Prahova	17	6	0	11	11-24	12

••

SERIA A II-A

1. Chimia	17	11	2	4	26-11	24
2. Jiul	17	10	3	4	27- 9	23
3. Electromureș	17	9	3	5	24-22	21
4. Tractorul	17	8	3	6	24-22	19
5. Pandurii	17	7	5	5	14-18	19
6. Electroputere	17	8	1	8	24-20	17
7. Sp. „30 Dec."	17	8	1	8	15-12	17
8. C.S. T-viște	17	8	1	8	15-18	17
9. Metalurgistul	17	7	2	8	24-24	16
10. Dacia P.	17	7	2	8	20-22	16
11. Gaz Metan	17	7	2	8	22-25	16
12. Dunărea	17	6	4	7	24-30	16
13. A.S. Drobeta	17	6	3	8	30-22	15
14. I.C.I.M. Bv.	17	7	1	9	16-19	15
15. F.C.M. Car.	17	7	1	9	23-30	15
16. Metalul M.	17	5	4	8	20-21	14
17. Met Mija	17	6	2	9	17-27	14
18. Min. Motru	17	5	2	10	14-27	12

••

SERIA A III-A

1. „Poli" Tim.	17	12	3	2	40-14	27
2. U.T.A.	17	13	1	3	41-16	27
3. Olimpia S.M.	17	10	4	3	33-14	24
4. Gloria B-ța	17	9	2	6	35-19	20
5. Armătura	17	9	2	6	20-19	20
6. F.C. Maram.	17	8	3	6	29-16	19
7. A.S.A. Progr.	17	8	3	6	27-24	19
8. C.S.M. Reș.	17	8	1	8	23-23	17
9. Strungul	17	6	4	7	16-21	16
10. Unirea	17	7	1	9	32-28	15
11. Dacia O.	17	7	1	9	16-30	15
12. Min. Cavnic	17	6	2	9	21-29	14
13. A.S. Paroș.	17	6	2	9	19-30	14
14. Chimica	17	6	1	10	20-27	13
15. Gloria Reș.	17	6	1	10	20-36	13
16. C.F.R. Tim.	17	5	2	10	19-27	12
17. Met Bocșa	17	5	2	10	20-34	12
18. Avintul R.	17	3	3	11	11-35	9

PRELIMINARIILE C. M. DE FOTBAL

*După cum cititorii noștri știu, echipa României participă în competiția preliminară a Campionatului Mondial de Fotbal, zona europeană, făcând parte din grupa I-a. Dăm mai jos clasamentul la "zi" precum și programul jocurilor din această grupă:

CLASAMENTUL GRUPEI I

1. ROMÂNIA	2	2	0	0	6–1	4
2. Danemarca	2	0	2	0	2–2	2
3. Bulgaria	2	0	1	1	2–4	1
4. Grecia	2	0	1	1	1–4	1

••

26 APR. 1989: Grecia - ROMANIA
Bulgaria - Danemarca

17 MAY 1989: ROMANIA - Bulgaria
Danemarca - Grecia

11 OCT. 1989: Bulgaria - Grecia
Danemarca - ROMANIA

15 NOV. 1989: ROMANIA - Danemarca
Grecia - Bulgaria

CUPELE EUROPENE LA FOTBAL

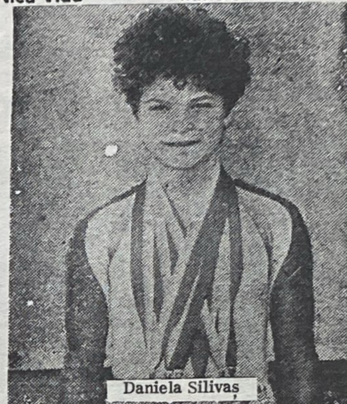
*Pierzând la limită cu 3-2 meciul retur cu echipa finlandeză, Turun Palloseura, echipa de fotbal Victoria București s'a calificat totuși în sferturile de finală ale Cupei UEFA. La egal de puncte, Victoria a câștigat cu 1-0 meciul dela București- se califică echipa care marchează cele mai multe goluri în deplasare. De menționat că bucureștenii au condus la un moment dat cu 2-0. Sferturile de finală ale cupelor europene se vor disputa la 1 și 15 Martie a.c. Iată programul celor 3 echipe românești rămase în competiție:

Cupa Campionilor Europeni:
I.F.K. Goteborg - Steaua
Cupa Cupelor:
Dinamo Buc. - Sampdoria Genova
Cupa UEFA:
Victoria Buc. - Dynamo Dresda.

ȘTIRI SPORTIVE PE SCURT

*Dăm mai jos lista celor mai buni sportivi români ai anului 1988, stabilită în urma anchetei realizată de Asociația Presei Sportive din România printre cronicarii sportivi din țară.

1. DANIELA SILIVAȘ	gimnastică	278	p
2. PAULA IVAN	atletism	252	p
3. RODICA ARBA			
OLGA HOMEGHI	canotaj	201	p
4. Vasile Pușcașu	lupte libere	163	p
5. Sorin Babii	tir	148	p
6 Noemi Lung	inot	117	p
7. Daniel Dumitrescu	box	60	p
8. Gabriela Potorac	gimnastică	55	p
9. Gelu Ignat	rugby	21	p
10. Nicu Vlad	haltere	20	p

Daniela Silivaș

Paula Ivan

Vasile Pușcașu

Rodica Arba

Olga Homeghi

Sorin Babii

Noemi Lung

Daniel Dumitrescu

Gabriela Potorac

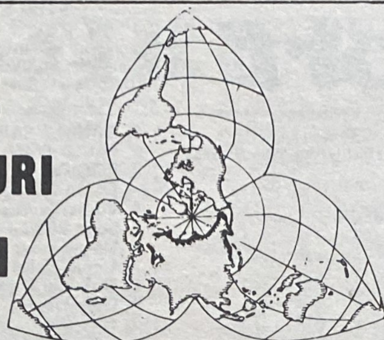

Gelu Ignat

Nicu Vlad

DIN CELE TREI COLŢURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de ARGUS

GEORGE BUSH A PRELUAT ŞTAFETA

GEORGE BUSH
PRESEDINTELE STATELOR UNITE ALE AMERICII

Vineri 20 Ianuarie 1989, în fața monumentalei clădiri a Capitoliului, în fața a 175.000 de spectatori și a 30 de milioane de telespectatori, George Bush, în vârstă de 64 de ani, a depus jurământul de președinte al Statelor Unite (al 41-lea), într'o ceremonie fără egal ca fast și strălucire.

El are o lungă și bogată activitate: membru al Congresului, ambasador în China, apoi la Națiunile Unite, director al C.I.A., opt ani ca vice-președinte.

In cuvântarea inaugurală a făcut apel la concursul poporului american, iar adresându-se Democraților, a spus că "națiunea are nevoie de compromisuri acolo unde au existat neînțelegeri". De asemenea, noul președinte a declarat că va face o revizuire generală a relațiilor cu Uniunea Sovietică.

Telul spre care este ghidată America, a spus noul președinte, este "de a face fața națiunii mai frumoasă și fața întregii lumi mai gentilă".

Imaginea lui inaugurală este o nouă briză, care, a spus președintele, va însemna pe de o parte mai multă cooperare între Congres și administrația lui, iar pe de altă parte va retrezi în Americani ideea veche a "spiritului de datorie, sacrificiu și patriotism".

George Bush va fi în curând la Ottawa, oaspetele primului ministru Molruney, eveniment important în relațiile tradiționale americano-canadiene, în special în ceea ce privește noul tratat de comerț liber.

TRATATUL PENTRU RETRAGEREA TRUPELOR CUBANEZE DIN ANGOLA

La Brazzwille, în Palatul poporului congolez, s'a semnat de curând tratatul dintre Angola, Cuba și Africa de Sud. Acesta prevede retragerea trupelor cubaneze și independența Namibiei în care procesul de independență va începe la 1 Aprilie, urmând ca alegeri libere să aibă loc în luna Noembrie.

La ceremonia semnării au asistat Secretarul de Stat adjunct al Statelor Unite, Crocker crocker și Ministrul adjunct al afacerilor externe al Uniunii Sovietice, Anatoli Adamișin, care s'au felicitat reciproc.

Ministrul sovietic a declarat că Uniunea Sovietică nu mai este interesată să sprijine comunismul în Africa cheltuindu-și resursele și că actuala înțelegere este un lucru bun în largul context al politicii sovietice concepută de M. Gorbaciov, care a declarat de curând la Națiunile Unite că este necesar să se "deslege nodurile regionale în special în lumea a treia, care are și așa destule probleme în afara acestor conflicte.

La rândul său, Chester Crocker a declarat că nu este nici un dubiu că Sovietele au uzat de rolul și influența lor, nu numai în două, ci în toate cele trei puncte ale tratatului.

La rândul lor, persoanele oficiale sud-africane care au participat la negocieri, au declarat că retragerea forțelor militare cubaneze care reprezentau o amenințare și schimbarea în interesele strategice ale Sovietelor au fost factorii majori care i-au determinat să abandoneze teritoriul tampon al Namibiei.

SOLDAT DIN TRUPELE DE GUERILA ANTICOMUNISTE ALE LUI JOSHUA NKOMO, ALATURI DE UN HELICOPTER SOVIETIC DOBORIT.

DEMONSTRAŢII ÎN CEHOSLOVACIA

Poliția cehoslovacă a intervenit cu brutalitate împrăștiind cu ajutorul bastoanelor, a câinilor, și a tunurilor cu apă mulțimea de aproximativ 5.000 de participanți, adunați în Piața Wenceslas din Praga, pentru a comemora 20 de ani dela moartea studentului Ian Palach, care la 16 Ianuarie 1969 și-a dat foc în această piață în semn de protest împotriva invaziei sovietice.

Autoritățile comuniste au anunțat că 91 din "instigatorii cei mai activi" au fost arestați. Printre cei reținuți de poliție se află și un număr de 20 de persoane proeminente ale mișcării Carta 77.

AKIHITO, NOUL ÎMPĂRAT AL JAPONIEI

La 7 Ianuarie 1989, Hirohito, Împăratul Japoniei, se stinge din viață în urma agoniei provocată de un cancer de pancreas, la vârsta de 87 de ani, după o domnie de 62 de ani.

Incă dela începutul domniei lui Hirohito apare un puternic curent militarist, în care militari, sprijiniți de civili au început asasinate împotriva politicienilor care se opuneau acestui curent. Intrebat după cel de-al doilea război mondial, de ce nu s'a opus intrării Japoniei în război, Hirohito a răspuns că a trebuit să accepte situația deoarece el nu se putea opune atunci când întregul guvern a votat în unanimitate pentru aceasta.

Deși sunt controverse în ce privește intrarea în război, majoritatea Japonezilor consideră că Hirohito a fost un om cu o fire pașnică, un raționalist și un om de știință care a preferat să se dedice biologiei marine, dar care a luat istorica hotărîre de a scoate Japonia din război.

Intr'adevăr, la 14 August 1945, la câteva zile după căderea bombelor atomice, s'a adresat în cabinetul său, membrilor guvernului și comandanților militari, cu cuvintele: "Doresc să fiți de acord cu concluziile mele, că nu mai putem continua acest război. Imi dau seama bine ce greu le va fi ofițerilor loiali, soldaților și marinarilor să-și predea armele inamicului, să-și vadă țara ocupată și poate să fie acuzați că sunt criminali de război. Dar nu mai pot lăsa poporul meu să sufere în continuare".

La cea de a 60 aniversare a domniei lui Hirohito, în 1986, primul ministru de atunci, Yasuhiro Nakasone a spus: "Poziția lui de pilon al unității naționale nu s'a schimbat. Unitatea și încrederea dintre Majestatea sa și poporul japonez este mai puternică decât oricând".

Akihito, fiul său, este cel de al 125-lea împărat al Tronului Crizantemelor și primul împărat care-și va ocupa tronul ca o ființă umană și nu ca un zeu. Noul împărat, în vârstă de 55 de ani, a încălcat protocolul imperial, căsătorindu-se, nu cu o prințesă, ci cu fata unui bogat industriaș, Michiko Shoda. Actualul cuplu imperial are trei copii: prințul Hiro, de 28 ani, viitorul succesor, prințul Aya, 22 ani și prințesa Nori, 19 ani.

Ca prinț moștenitor, Akihito a dus o bogată activitate diplomatică. El l-a reprezentat pe tatăl său într'o serie de călătorii în jurul globului, inclusiv la încoronarea reginei Elisabeta a Angliei în 1953. Impreună cu Michiko a vizitat cel puțin 41 de țări în 22 de călătorii oficiale. El a moștenit dela tatăl său gustul pentru știință, fiind membru al Societății Ihtiologice a Japoniei ca și al Societății Linne din Londra.

"Familia imperială va fi întotdeauna pasivă - a spus noul împărat - Lucrul cel mai important este voința poporului".

Cea mai recentă anchetă a opiniei publice, arată că 84% din populația Japoniei se simt confortabil având un împărat cu rol de monarh constituțional într'o democrație modernă, așa cum a fost însuși Hirohito.

DEMISIA CABINETULUI IUGOSLAV

Primul ministru iugoslav Branko Miculici și-a depus demisia, împreună cu tot cabinetul său, la două zile după ce deputații au votat în parlament împotriva guvernului, din cauza introducerii unei legi de austeritate care ar fi micșorat salariile în serviciile de educație și sănătate.

Guvernul lui Branko Miculici nu a putut rezolva criza economică în care se găsește țara sa.

ŞTIRI DELA VECINII R.S.R.-ULUI

Bulgaria și Cehoslovacia nu mai bruiază emisiunile postului de radio Europa Liberă.

Constituția URSS-ului trebue schimbată ca să acorde "drepturi egale ateiștilor și credincioșilor ca să-și exprime părerile". a declarat Constantin Kharchev, președintele consiliului însărcinat cu Culturile religioase. In noua constituție bisericile, moscheele și sinagogile vor avea dreptul să aibă școli confesionale.

Sovietul Republicii Moldovenești a aprobat ca limba moldovenească să fie limba oficială a provinciei și totodată să se întroducă alfabetul latin în locul celui chirilic. Această hotărîre rămâne să fie aprobată de Suprem al URSS-ului.

In Parlamentul din Varșovia s'a votat o lege care elimină controlul statului asupra intreprinderilor comerciale particulare. Prin asta se încurajează investirea capitalului străin.

Operele lui Soljenițin nu vor fi publicate și nici autorul nu va fi invitat să "viziteze" Rusia. Vina ce i se aduce marelui scriitor e că el atacă atât aplicarea comunismului, cât și pe Lenin, care nu este socotit responsabil de crimele comise în numele eliberării muncitorilor.

Brejnev a fost "reabilitat"! Si-a căpătat titlul pe care îl merită: Un călău ca și Stalin. Printre amintirile date uitării este și un oraș din Moldova care fusese numit Brejnevgrad!

Cronica internațională

ÎN NEGURĂ

—George AUGUSTIN—

Trecerea dela un an la celălalt s'a făcut de data aceasta sub norii sumbri ai calamităților naturale și umane. După tragedia cutremurului din Armenia a urmat atentatul împotriva avionului american de pasageri, care a curmat - în modul cel mai stupid - viața a peste 270 de nevinovați. Inceputul anului a debutat cu doborîrea a două avioane libiene de către aviația flotei americane din Mediterana, ciocniri violente între studenții africani și autoritățile comuniste chineze la Nanking, bătăi cu morți și răniți în Uzbekistan între politrucii dela școlile de securitate și spionaj pentru cadrele comuniste din Afganistan, antrenate în Uniunea Sovietică și populația islamică din Uzbekistan și spânzurarea celor care au atentat la viața Indirei Ghandi.

Pe aeroportul din Ndjili-Zair, sângerosul Idi Amin, care a condus în cel mai absurd stil dictatorial, Uganda, a fost arestat împreună cu fiul său, pe când încercau să intre în Zair cu pașapoarte false. Au fost recunoscuți de vameșii zairieni și reținuți pe loc. Decadență fără grandoare!

Doi ziariști francezi au fost arestați la New York, pe când se jucau de-a expediat bombe cu două pachete simulând bombe false, pe care le expediau în Franța, testând în acest fel vigilența controlului de bagaje american. După cum s'a văzut, controlul a funcționat. O încercare plătită scump, și nu face.

In conflictul din Orientul Mijlociu, balanța politică s'a înclinat cu toată greutatea în favoarea Palestinienilor care, deși uciși din ei în fiecare zi, au renunțat la terorism și au acceptat rezoluțiile ONU în rezolvarea conflictului. Mișcarea politică a OLP a făcut mat politica israelo-americană, obligându-i pe Americani la o politică realistă de acceptare a dialogului cu Organizația de Eliberare a Palestinei, singurul organ reprezentativ al populației palestiniene. Reacția negativă a Israelului izolează această țară de întreaga comunitate mondială, iar rezoluția ONU de asimilare a sionismului cu rasismul, capătă mai multă consistență în poziția actuală adoptată de Israel. Felul în care Israelul va ști să accepte rezolvarea problemei palestiniene, va aduce pacea sau războiul în regiune.

Activitatea politică cea mai intensă se desfășoară însă în Rusia Sovietică. Scăpați de cheltuielile cursei înarmărilor - care i-a adus la sapă de lemn - Sovieticii caută să-și facă ordine la ei acasă. Tratatul încheiat anul trecut cu Statele Unite, pe lângă distrugerea unor arme nucleare, a oprit în bună parte fabricarea de noi arme.

Infirmată de realități, perestroica gorbacioviană, nu a adus rezultatul scontat. Era și imposibil. Economia își are legile ei și nu poate exista o piață liberă într'un sistem economic dirijat. Despre acest mecanism am scris anul trecut în Cuvântul Românesc. Piața nu poate fi satisfăcută atâta timp cât produsele lipsesc din ea, iar produse fără materii prime, nu s'au realizat încă. Dirijarea de către Stat a materiilor necesare procesului de producție, anulează orice idee de restructurare economică, făcând din această idee doar un mijloc propagandistic.

Recunoscând public eșecurile de până acum, Gorbaciov a afirmat în planul c.c. că sistemul preconizat de el nu aduce "mană din cer". El a făcut apel la mobilizarea tuturor capacităților și a forțelor de producție să producă mai mult, mai ieftin și mai bun. Slogane vechi auzite și la ceilalți predecesori dar mai ales la "bâlbâitul din capul statului".

Pentru a estompa cât de cât lipsurile de pe piață, Rușii au venit cu două idei noi, care au avut - în mijlocul populației din URSS - efectul a două bombe de mare calibru. La 5 Ianuarie 1989, c.c. al partidului comunist din URSS a cerut guvernului sovietic să anuleze toate sentințele date de tribunalele speciale de trei persoane - cunoscute sub numele de Troika - de pe timpul lui Stalin, și toate sentințele care au trimis la moarte, în lagăre de muncă forțată sau în deportare, zeci de milioane de oameni, în epoca anilor '30, '40 și '50. Rezoluția cere ca "toți cetățenii care au suferit represiuni din partea acelor tribunale, să fie considerați reabilitați". Nu mai este vorba deci de cazuri izolate, în care s'ar fi recunoscut unele erori judiciare, ci condamnarea unei întregi epoci de teroare și cruzime care a durat zeci de ani.

Odată cu cererea c.c., Sinodul Bisericii Ortodoxe Ruse, a anunțat că va forma o comisie care va studia reabilitarea clerului și a credincioșilor, care au avut de suferit "după revoluția din 1917". Acest anunț este și mai interesant pentrucă el include și participarea lui Lenin la opresiunea religioasă din Rusia, fapt neatins până acum de politica oficială a guvernului dela Moscova.

Ce a determinat comitetul central al partidului comunist sovietic să întocmească această rezoluție care mai mult ca sigur va fi aprobată de forul legislativ sovietic?

Pe de o parte numărul masiv de cereri de reabilitare întocmite de cei care au suferit și mai sunt în viață, dar mai cu seamă de cererile zecilor de milioane de urmași ale celor dispăruți, fie executați, fie morți în lagărele de muncă forțată și în zonele de deportare.

Pe de altă parte, acest act fără precedent în istoria comunismului, va deplasa interesul populației dela lipsurile de toate zilele, la urmărirea actelor de reabilitare care vor aduce cu ele dezvăluirea oribilelor crime înfăptuite de comunism.

Dintr'o estimare sumară a unor experți americani în problemele sovietice, numărul victimelor revoluției comuniste din Rusia depășeste 20 de milioane, dar cifra exactă nu se cunoaște încă. Robert Conquest, cercetător la "Hoover Institute of War, Revolution and Peace" specializat în epoca stalinistă, apreciază la 1 milion executați de "Troika", 9 milioane condamnați la moarte și executați de alte tribunale și peste 10 milioane uciși în lagărele de muncă forțată. Aceste cifre au putut fi verificate, dar numărul celor uciși de comuniști este cu mult mai mare. In cifrele de mai sus nu sunt incluși cei condamnați la moarte și executați pentru "crimă de înaltă trădare", cei executați în timpul războiului pentru delicte și crime pe front, cei executați pentru lupta de eliberare națională de sub comunism, nici cei executați pentru crime de omucidere sau pagube aduse statului.

Concomitent cu această acțiune a c.c., se așteaptă retragerea tuturor trupelor sovietice din Afganistan, dar ambasadorul sovietic dela Kabul, care a avut o întâlnire cu șefii grupurilor de naționaliști afgani, care luptă pentru eliberarea țării, și-a exprimat îndoiala că "termenul de evacuare va fi realizat", aruncând vina pe luptătorii naționaliști, că nu încetează acțiunea de eliberare a țării.

Cancelariile occidentale speră însă că Rușii se vor retrage în termen, altfel întreaga politică de pace a lui Gorbaciov ar fi total compromisă.

Surprize pot surveni pe plan politic în Africa de Sud, unde în urma unei înțelegeri negociate timp de opt ani, Republica Africa de Sud își va retrage trupele din Namibia, pe care a avut-o sub protectorat. Plecarea trupelor sud-africane a fost negociată cu plecarea trupelor cubaneze din Angola.

Această înțelegere este un nou succes pentru politica de agresiune sovietică. Angola a dat o lovitură de tipul revoluției comuniste, pentru "eliberarea" de sub colonialismul portughez, dar a trecut - datorită revoluției - sub jugul aspru al comunismului. Regimul angolez n'ar fi rezistat nici o clipă fără adânca infiltrare a trupelor comuniste cubaneze. Mișcarea naționalistă angoleză a luptat permanent pentru eliberarea Angolei de sub comuniști, dar masivul ajutor militar acordat de Ruși și trupele cubaneze prezente permanent, ocupaseră în mod efectiv țara.

Prezența trupelor cubaneze pe teritoriul Angolei, era cel mai elocvent exemplu de agresiune, dar la ONU, acest fapt s'a trecut sub tăcere. Lovitura trebuia dată Republicii Africa de Sud, unde populația de culoare are cel mai înalt standard de viață de pe întregul continent african.

Asimilând agresiunea cubaneză cu protectoratul sud-african, arhitecții politicii mondiale, au acordat cu cinism dreptul la viață violenței și ilegalității.

Retrăgându-se din Angola - unde rămâne la putere tot un guvern comunist - Cubanezii și Rușii nu pierd nimic, dar prin plecarea Sud Africanilor din Namibia, comunismului îi revine un mare și bogat teren de acțiune, câștigat pe gratis la masa tratativelor.

Efemeride

Prea cunoscuta poveste a rabinului care l-a sfătuit pe Evreul ce venise la el, plângându-se că nu are suficient spațiu de locuit cu familia, se repetă - din păcate - în politica mondială actuală. După ce a pus și gâsca și porcul și capra în casă, când rabinul i-a spus să le scoată pe rând, rămas în același spațiu inițial, cu aceeași familie, Evreul mulțumit că a scăpat de animalele din casă, a răspuns că acuma are suficient spațiu.

Inainte de a părăsi Casa Albă, Președintele Reagan a fost sfătuit de Secretarul Departamentului de Stat Shultz să-și dea asentimentul ca delegația Statelor Unite să participe la Conferința pentru Securitate și Cooperare Europeană privind Drepturile Omului, ce s'a proiectat a se ține la Moscova, în anul 1991. (Anul tălmăcit de Vlaicu Ionescu după catrenele lui Nostradamus, că reprezintă sfârșitul comunismului). Motivarea acestei acțiuni a fost făcută pe baza faptului că "se încurajează continuarea importantului progres în drepturile omului, ce a avut loc în Uniunea Sovietică în ultimii trei ani". Această explicație a fost dată de adjunctul secretarului de presă dela Casa Albă, domnul Roman Popadiuc, la 4 Ianuarie ac. Pentru a argumenta cele afirmate, domnul Popadiuc a dat ca exemplu "eliberarea a sute de deținuți politici și aprobarea vizei de ieșire pentru mai multe persoane cărora înainte le-a fost refuzat dreptul de a emigra.

Să ne oprim deocamdată aici.

Problema drepturilor omului a fost ridicată propagandistic de Președintele Carter, în timpul administrației sale. Spunem propagandistic, pentrucă în timp ce comuniștii uzurpau prin violență și ajutor rusesc regimul lui Somoza din Nicaragua, Președintele Carter a și trimis un ajutor de 400 milioane de dolari sandiniștilor, fără să țină seamă de numărul victimelor revoluției din Nicaragua. In același timp însă, Turcia sancționată de Statele Unite pentru intervenția din Cipru, era pe pragul unei revoluții comuniste, iar Pakistanului - cel mai consecvent aliat al Statelor Unite din Asia - i se refuza orice ajutor, pentrucă a împiedicat sovietizarea țării de Zulficar Ali Bhutto.

Ca un corolar la toate acestea, Brejnev a invadat Afganistanul, acțiune care a pustiit această țară, aruncată într'un război fratricid.

Datorită invadării Afganistanului, sportivii olimpici americani n'au participat la Olimpiada din Moscova din 1980, iar sportivii olimpici sovietici n'au fost lăsați de partid să participe la Jocurile Olimpice dela Los Angeles din 1984.

După o rapidă succesiune în conducerea sovietică soldată cu trei funeralii naționale, pe tronul romanovilor, transformat în fotoliu de Secretar General, iar recent, de Presedinte, a venit omul cu semnul pe frunte, care a îmbogățit vocabularul mondial cu două cuvinte magice: glasnost și perestroica.

Ca prin farmec, noului lider dela Kremlin i s'au deschis toate ușile cancelariilor europene și americane și totul s'a vopsit în roz.

Născută moartă, după funebrul Acord dela Helsinki - o nouă și amplificată Yaltă - Conferința pentru Securitate și Cooperare în Europa, viază numai pentru statele de plată ale participanților.

Sovieticii și curios, reseriștii, au făcut tot posibilul ca drepturile omului să fie scrise doar pe hârtie. Impotmolită la Viena, conferința mai spera în atitudinea delegației americane, care cel puțin formal, apăra drepturile omului. Acum și această speranță s'a năruit. "Au eliberat câteva sute de deținuți politici și au dat vize de pașapoarte". La aceasta se reduce oare grandioasa noțiune de "Drept al Omului?"

Uniunea Sovietică și lagărul țărilor comuniste sunt la un loc, cea mai mare închisoare imaginată cândva. De popoare și de persoane. S'a uitat oare așa de repede?

Tările baltice își cer în corpore dreptul la libertate, Armenii mor în luptă cu Azerbaidjenii, pentru drepturile naționale, Japonezii din Insulele Curile așteaptă tratatul de pace și retrocedarea insulelor, Biserica așteaptă dreptul la cuvânt, Germania vrea unificarea, țările ocupate vor alegeri libere, economia adastă după inițiativa particulară, țăranii vor pământ, Afganistanul așteaptă plecarea Rușilor, omenirea vrea pace și scăparea de sub amenințarea revoluției bolșevice.

Ce a făcut Uniunea Sovietică din toate acestea pentru a căpăta dreptul de a găzdui o conferință privind drepturile omului?

Il condamnă pe Stalin si Brejnev și recunoaște că Troțki a fost ucis de NKVD? Prea puțin! Toate acestea sunt lucruri care s'au banalizat, fiind cunoscute de când au fost făptuite, de lumea întreagă.

Conferința pentru Drepturile Omului la Moscova, este o insultă adusă victimelor comunismului.

Mai realistă ni se pare poziția lui Khomeini care într'o scrisoare adresată lui Gorbaciov la începutul acestui an, îi spunea textual: "Comunismul a murit și trebue trecut în muzeul mondial al istoriei politice. Apucă-te și studiază serios, Islamismul".

Prin cedări formale ca aceea a retragerii din Afganistan, Rușii rămân la poziția inițială, dinainte de agresiune, dar Apusul crede că Rușii au cedat. De aceea ne-am amintit de povestea rabinului.

RĂSPÂNDIȚI ACEST ZIAR

Pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția ziarului cu cel puțin 4 săptămâni înainte.

CRONICA VREMII

ÎNCEPE O ERĂ NOUĂ ÎN AMERICA

—Ion BOIERU—

DESPĂRȚIREA DE REAGAN

Plecarea lui Reagan este resimțită de poporul american cu o remarcabilă afecțiune care la rândul ei, este împărtășită și de președintele care pleacă. In timp de opt ani de guvernare Reagan, legăturile sufletești dintre conducător și popореni s'au închegat pe o simpatie reciprocă. Reagan a adus în stilul său de guvernare, nu numai principiile unei doctrine noi de orientare, ci și o pregnantă dragoste față de poporul ale cărui destine avea să le împlinească. In conducerea politică a unei "cetăți" nu este suficientă numai competența și abilitatea de a realiza anumite obiective, ci actul de călăuzire politică a unui popor implică și puterea de dragoste față de popor și idealurile sale, deci este vorba de o valoare psihologică esențială, fără de care nu se poate ajunge la o permeabilitate de simpatii și încredere reciprocă. Actul fundamental, esențial al politicii autentice, este un act psihologic, de profundă natură umană, acela al dragostei, care reconciliază părțile -conducere și conduși- și astfel cimentează temeiurile eforturilor de realizări. Dacă nu iubești comunitatea pe care vrei s'o conduci, nu ai dreptul, prin simplul fapt al competenței tehnice, să te angajezi și instalezi la conducerea politică a unei societăți. Dacă nu ai dragoste față de "cetate", deci de oamenii care o compun, nu vei putea să transformi această "cetate" într'o comunitate morală. O vei putea, în cel mai bun caz, ridica la un nivel de viață economică rezonabil, prin îndestulare și consum. Nu vei putea atinge sferele cerințelor spirituale ale omului și ale societății.

Reagan a demonstrat capacitatea sa de dragoste și, la despărțirea de el, poporul american și-o revarsă pe aceea pe care a simțit-o față de acest președinte, care a deschis un nou drum pentru Americani, de încredere și de optimism puternic.

AGENDA LUI GEORGE BUSH

Aceasta constituie, încă, o necunoscută, nu atât a lipsei de elemente componente, care au fost, într'un fel sau altul, enumerate și indicate în cursul campaniei electorale, cât mai cu seamă a felului de oameni care vor alcătui cabinetul său și al felului în care va reacționa opoziția din Congres. Adevărata necunoscută este opoziția, care a pierdut o nouă ocazie de a obține președinția țării și care nu și-a găsit încă locul de reprezentare într'o societate cu o definită tonalitate de ideologie conservatoare. Oricâte inovații va aduce Bush în societatea americană, care are tendințe din ce în ce mai accentuate de tradiționalism conservator, aceste inovații izvorîte dintr'o impulsiune naturală de pragmatism politic, nu vor putea satisface pe liberalii din Congres, care nu au renunțat la ideea de a captura, pentru ei, președinția Americii. Armistițiul existent nu poate dura multă vreme, mai ales că Bush s'a dovedit a fi un om de principii și loialitate. El nu poate părăsi linia ideologică a conservatorilor americani ; întâi, pentrucă ste o realitate puternică și, al doilea, pentrucă el s'a format în atmosfera doctrinei lui Reagan, față de care s'a dovedit a fi loial, în sensul cel mai bun al cuvântului. In acest context a fost ales de poporul american.

REVIZUIREA PACTULUI HELSINKI

Această revizuire, care s'a definitivat recent la Viena, este ultimul act major de politică externă al lui Reagan. După prelungite tratative, s'a ajuns la un acord chiar cu Sovietele prin care țările semnatare se angajează să respecte ad literam prevederile în legătură cu drepturile omului și libertățile individuale. Este greu de prevăzut în ce măsură țările comuniste se vor conforma noilor decizii, pe care le-au acceptat prin semnătura lor oficială. De reținut este însă, faptul că, spre surpriza tuturor, Rusia Sovietică a devenit mai conciliantă, a ieșit adică din rigiditatea antagonistică de până acum, și a aplicat în propria lor țară spiritul legal de conformitate cu Pactul dela Helsinki referitor la drepturile omului. Indiferent dacă atitudinea celor dela Moscova este reală sau de simplă natură tactică, concesiunile pe care le-au făcut vor avea implicații serioase în viitor, care se vor răsfrânge negativ asupra Moscovei dacă vor încălca prevederile Pactului. România, a fost și ea semnatară și oricât de refractară va fi de acum încolo, guvernul român comunist va fi constrâns de situațiile internaționale să intre în ordinea legală, căci altfel va fi supusă atât atacurilor de discreditare cât și măsurilor restrictive pe care țările din lumea liberă le au la dispoziție, și apoi, poate ajunge la fricțiuni cu Moscova, pe care nu o poate desconsidera cu prea multă ușurință. Orice mofturi de pretinsă independență ar face partidul comunist român, de data aceasta va trebui să urmeze linia Moscovei, care s'a angajat prin Gorbaciov pe un drum fără întoarcere, prin propria lui inițiativă; ci doar printr'o înlăturare a lui. Si, guvernul comunist român, nu se va putea opune liniei de azi a Rusiei Sovietice, sub nici o formă. Iar o supunere la linia Gorbaciov are, la rândul ei, o altă ciudățenie, ea demonstrează, odată mai mult, dependența comuniștilor români de Moscova.

CABINETUL BUSH

Nu excelează printr'o componență revoluționară, adică prin elemente care ar duce la schimbări radicale. Alcătuirea acestui cabinet arată cât de sofisticată este politica. Personalitățile care se grupează în acest cabinet apar ca bine profilate în câmpul lor de activitate și specialitate. Au experiență, sunt competente și fără vulnerabilități, aparente cel puțin. Au experiență și inspiră încredere chiar opoziției din Congres. Alegerea lor nu a stârnit reacțiuni negative, care să îngrijoreze pe cineva. Asta la prima înfățișare, adică înainte de apariția lor pe scena politică. Atenția este atrasă de trei personalități: Baker la externe, Kemp la construcții și dezvoltare urbană, Bennett, țarul contra drogurilor. Baker nu are experiență în politica externă, dar a beneficiat de poziția sa dela Casa Albă, unde a fost implicat în acțiunile lui Reagan și a condus campania electorală a lui Bush, pe lângă poziția de ministru de finanțe, unde a avut, în epoca aceasta, contact intercontinental cu toate țările lumii. Această experiență largă nu reprezintă însă decât o infimă parte din obligațiile unui ministru de externe. Baker are calități diplomatice, în care s'a dovedit maestru. Nu se cunosc însă liniile definitorii ale viziunii sale politice, după cum nu se cunosc nici principiile fundamentale, substanțiale ale concepției sale politice, cu aplicații la relațiile externe. Singurul principiu de orientare politică pe care l-a enunțat până acum a fost acela de realism. Asta nu înseamnă prea mult, dar este încurajator în sensul că are imaginea situațiilor de azi, din lume, în fundalul conștiinței sale, și nu se grăbește să se expună până în momentul în care și-a trasat liniile esențiale de orientare, și punctele de sprijin, pentru activitățile politice. Kemp este un reprezentant al conservatorismului și are o viziune clară a problemelor din departamentul său, unde vine cu dinamismul ideologiei sale să deschidă drumuri noi și să verifice principiile viziunii sale în sânul societății americane. El aduce elementele care ar putea determina o schimbare revoluționară în America. Tot așa și Bennett, care este o față nouă societății americane, prin acțiunile sale împotriva drogurilor care fac ravagii în viața americană. Bennett este educator, un om politic cu simțul moral al răspunderii și poziția lui nu va fi aceea a unui oarecare deținător de portofoliu ministerial, ci a unuia care trebue să împlinească o misiune de refacere morală a țării.

NOTE SI COMENTARII

FEREȘTE DOAMNE AMERICA DE PRIETENI...

In luna aceasta, Februarie 1989, conform promisiunilor d-lui Gorbaciov, armatele rusești din Afganistan se vor întoarce acasă, în Matușca Rusie, cu coada între picioare, renunțând la un război pe care nu-l puteau câștiga, datorită rezistenței patriotice a frontului de rezistență a Afganilor, ce pe drept cuvânt, sunt și rămân de admirat. Cu arme puține, rămase din al doilea război mondial, Afganii patrioți, în cerbicia lor, au făcut dovada că: "apele trec, dar pietrele rămân". Si aceste pietre rămase în urma invaziei moscovite, sunt piatra din capul unghiului acestui popor ce a făcut dovada temerară că nu se teme de Rusia Sovietică, cu tot arsenalul ei sofisticat și modern.

Rămâne acum să vedem dacă Rușii se vor ține de cuvânt și își vor retrage trupele de ocupație până la data scadentă de 15 Februarie, ceea ce noi, ne îndoim că o vor face, cunoscându-le toate tertipurile ei de cucerire, bucată cu bucată, lumea civilizată, ce nu-i de acord cu principiile marxist-leniniste, pe care le repudiază ca fiind străine și contrarii unei democrații adevărate.

In discursul său, rostit în fața plenarei partidului comunist rus, Gorbaciov a spus, printre altele, că: "Perestroica" și "Glasnostul" preconizat de dânsul nu schimbă nici măcar cu o iotă crezul partidului, ba dimpotrivă, îl întărește. Si aici, ne găsim în fața unei punți, greu de trecut, datorită limbii în doi peri a lui Gorbaciov. Iar noi, ne întrebăm, și credem pe bună dreptate, când anume glăsuiește el, adevărul golgoluț? Atunci când vorbește membrilor de partid, sau când se adresează lumii, din fericire, încă libere?

Faptul că Rusia se află în corn de capră, datorită proastei economii interne, și că, odată în plus, necesită disperată, ajutorul "capitaliștilor", cărora le datorează la ora aceasta, peste 65 bilioane de dolari, ne spune că, comunismul, este cu adevărat retrograd, și deci, de ce, cum o spune Dl. William Simon, în revista Reader's Digest, să-i scoatem noi castanele din foc. Rusia Sovietică se află în situația tragică economică de astăzi, dat fiind faptul incompetenței partidului ce n'a reușit să asigure nici după 70 de ani, cu toate promisunile și planurile cincinale din trecut, poporului, nici măcar o existență decentă și umană. Ceea ce însemană că, comunismul, atât rusesc cât și mondial, se află în derută, căutându-și salvarea la "capitaliștii" pe care spunea Hrușciov că-i va îngropa în timp, datorită sistemului lor economic și politic "înaintat".

Gorbaciov, năstrușnic cum este, spre a-și salva poziția sa, a introdus, pentru marile puteri din Vest, pentru ademenirea lor, o nouă poziție, bazată pe "Perestroica" și "Glasnostul" lui, încercând astfel să ducă de nas vigilența acestor țări în ceea ce privește scopul final al comunismului mondial, adică: cucerirea puterii supreme.

Dacă Gorbaciov este cu adevărat sincer în părerile lui, cum anume se face că în presa din Uniunea Sovietică se continuă cea mai destrăbălată minciună împotriva Statelor Unite, că adică, Americanii adoptă copii din America Latină cu scopul de a-le vinde mai târziu, anumite organe, necesare unor transplantări?...

Deputatul Robert K. Dorman, republican din California, membru al "Comitetului Afacerilor Străine", se întreabă pe bun cuvânt: "De ce anume asemenea prăpăstioase minciuni sunt difuzate de presa sovietică cerând Agenției de Informații a Statelor Unite să "pregătească un raport asupra absurdelor învinovățiri".

Dar să mergem mai departe pe tema acuzațiilor aduse de presa sovietică poporului american, care, cu obrăznicia tipic rusească, spune că: "C.I.A."-ul, se află implicat în atentatul neizbutit de asasinare al Papei John Paul II; că iarăși, organizația respectivă a organizat și condus din umbră, asasinarea primului ministru suedez Olaf Palme, a d-nei Indira Gandhi, fost Prim-Ministru al Indiei, a liderului panamez Omar Torijos și încă a multor altora".

Ceea ce este absolut de necrezut, aceeași presă sovietică, împrăștie în lumea întreagă, că Statele Unite se află în posesia unei arme screte ce urmărește uciderea exclusivă a populației de culoare, și în cele din urmă, că boala AIDS, ar fi fost creată în laboratoarele militare din Fort Patrick Montana.

Toate aceste știri senzaționale, directate de către Kremlin, presei din lumea a treia, sunt apoi redate de presa moscovită a lui Gorbaciov, ca fiind adevărate.

In fața acestor neadevăruri fabricate în Kremlin, nu putem spune nimic altceva decât: "ferește Doamne, America de prieteni, căci de dușmani se apără singură"...

Nicolae NOVAC

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE

ISSN 0705-8365

Redacția și administrația:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832